

promemorior

från SCB

1976:8

Individualstatistiken

Skoldata för ett urval elever
födda 1948 och 1953

Individualized school data for a sample
of pupils born in 1948 or 1953

Utgivare: Statistiska centralbyrån, Fack, 102 50 Stockholm

Promemorior från SCB ges ut intermittent. Beställning kan göras hos Statistiska centralbyrån, Distributionsdetaljen, Box 902, 701 22 Örebro, tel 019/14 03 20

Published by the National Central Bureau of Statistics, Fack, S-102 50 Stockholm, Sweden

These reports are issued from time to time. They may be obtained from the National Central Bureau of Statistics, Box 902, S-701 22 Örebro, Sweden.

Från trycket 14 april 1976
Producent STATISTISKA CENTRALBYRÅN, Enheten för utbildnings-
och kulturstatistik
Förfrågningar Aktuarie Pierre Bastin, tel 08 - 14 05 60 - 4869

FÖRORD

Våren 1961 insamlade SCB och pedagogiska institutionen vid Göteborgs universitet uppgifter om skolgång, standardprov, testresultat m m från alla skolelever i hela landet födda 5e, 15e eller 25e någon månad 1948. Våren 1966 insamlades motsvarande uppgifter för elever födda 5e, 15e eller 25e någon månad 1953. Vid insamlingstillfällena gick huvuddelen av eleverna i årskurs 6. Materialen, som vardera omfattade ca 10 000 elever, är unika genom sin storlek och goda representativitet. De två materialen har benämnts individualstatistiken (individualstatistikprojektet). Materialen har legat till grund för ett stort antal forskningsrapporter.

I enlighet med de ursprungliga planerna har SCB försökt följa den fortsatta skolgången för de elever som ingick i de två urvalen. SCB har därför årligen från skolorna inhämtat uppgifter om skolform, årskurs, betyg m m. Sammanlagt har ca 108 000 årsvisa uppgifter om den fortsatta skolgången kunnat insamlas.

Under 1973 och 1974 arbetade Britt-Marie Olsson och Pierre Bastin med att granska och rätta det insamlade materialet samt att sammanföra uppgifterna till ett register. Pierre Bastin har därefter ytterligare granskat uppgifterna i registret och sammanställt en i görligaste mån fullständig dokumentation.

I föreliggande rapport beskrivs det material som insamlades 1961 och 1966 samt de årsvisa uppgifterna som SCB senare insamlat. Vidare lämnas en redogörelse för den granskning och rättning av de årsvisa uppgifterna som gjorts. I rapporten återfinns en fullständig beskrivning av koder m m samt ett fåtal tabeller som visar sambandet mellan de insamlade uppgifterna om social bakgrund och skolgången efter åk 6.

Föreliggande rapport har utarbetats av Pierre Bastin, som under arbetets gång fått värdefull hjälp av bl a Allan Svensson vid pedagogiska institutionen vid Göteborgs universitet.

För övrigt kan nämnas att SCB under 1975/76 börjat undersöka förutsättningarna att även i framtiden, för longitudinella studier, forskning och utvärdering insamla individuppgifter liknande individualstatistikmaterialet.

Göran Svanfeldt

Innehåll

6	1	Tabellförteckning
8	2	Sammanfattning
10	3	Bakgrund
11	4	Uppgiftsinsamling
11	4.1	Bakgrundsuppgifter
11	4.1.1	Elever födda 1948
12	4.1.2	Elever födda 1953
12	4.2	SCBs årsvisa insamling
14	5	SCBs bearbetning
14	5.1	Tidigare bearbetning av individualstatistikmaterialet
15	5.2	Granskningen av uppgifter avseende födda 1948
17	5.3	Granskningen av uppgifter avseende födda 1953
19	6	Bortfall och kvalitet
19	6.1	Uppgiftsinsamlingens omfattning
19	6.2	Olika typer av bortfall
20	6.3	Individbortfallet
22	6.4	Det partiella bortfallet
22	6.4.1	Bortfallet av enskilda uppgifter
24	6.4.2	Bortfallet av årsposter
32	7	En översikt över de insamlade årsuppgifterna
51	8	Publicerade rapporter
52	9	Summary in English

BILAGOR

54	1	Variabelbeskrivning
62	2	Koder: Skolformer
66	3	Koder: Faderns och moderns yrke
69	4	Definition av läroämnen och övriga ämnen för födda 1948
71	5	Definition av läroämnen och övriga ämnen för födda 1953
73	6	Koder: Elevernas yrkesval i årskurs 6
77	7	Postbeskrivning födda 1948
83	8	Postbeskrivning födda 1953
87	9	Rapporter publicerade om individualstatistiken
91	10	Brev och missiv till 1960 års undersökning
97	11	Brev och missiv till 1965 års undersökning
103	12	Koder: Fritidsintressen födda 1948
105	13	Koder: Planer födda 1948
107	14	Koder: Sysselsättningar födda 1948
109	15	Koder: Fritidsintressen födda 1953

111	16	Koder: Planer födda 1953
113	17	Koder: Sysselsättningar födda 1953
115	18	Koder: Tillvalsgrupp födda 1953
116	19	Koder: Flyttad och avbrutna studier födda 1953
117	20	Koder: Läsår födda 1948 och 1953
118	21	Koder: Övningsämnen födda 1953
119	22	Blanketter för SCBs årsvisa insamlingar

1 Tabellförteckning

22	1	Elever födda 1948 för vilka uppgift om standardprov, testresultat samt faderns yrke och utbildning föreligger eller saknas	1	Pupils born in 1948 for whom data are, or are not, available on standardised school tests, intelligence tests as well as on fathers's occupation and education
22	2	Elever födda 1953 för vilka uppgift om standardprov, testresultat samt faderns yrke och utbildning föreligger eller saknas	2	Pupils born in 1953 for whom data are, or are not, available on standardised school tests, intelligence tests as well as on father's occupation and education
23	3	Elever bland födda 1948 för vilka vissa bakgrundsuppgifter föreligger eller saknas	3	Pupils born in 1948 for whom certain background data are, or are not available
23	4	Elever bland födda 1953 för vilka vissa bakgrundsuppgifter föreligger eller saknas	4	Pupils born in 1953 for whom certain background data are, or are not available
24	5	Elever födda 1948 och födda 1953 som saknar vissa bakgrundsuppgifter. Procent av den skattade urvalsstorleken för respektive årgång	5	Pupils born in 1948 and those born in 1953 for whom certain background data are not available. Percentages of the estimated size of the sample for the respective dates
25	6	Elever födda 1948 för vilka årspost föreligger	6	Pupils born in 1948 for whom annual school particulars are available
25	7	Elever födda 1953 för vilka årspost föreligger	7	Pupils born in 1953 for whom annual school particulars are available
28	8	Andelen studerande inom hela åldersklassen födda 1948 enligt SCBs åldersstatistik och bland studerande tillhörande individualstatistiken födda 1948. Procent	8	Proportion of those at school within a whole year-class of those born in 1948 according to the SCB's age statistics and among those at school covered by the individual statistics project who were born in 1948. Percentages
28	9	Andelen studerande inom hela åldersklassen födda 1953 enligt SCBs åldersstatistik och bland studerande tillhörande individualstatistiken födda 1953. Procent	9	Proportion of those at school within a whole year-class of those born in 1953 according to the SCB's age statistics and among those at school covered by the individual statistics project who were born in 1953. Percentages
29	10	Elever som saknar läsårsuppgift, men för vilka senare redovisas minst en läsårsuppgift (elever med luckor)	10	Pupils for whom there are no school-year data, but for whom at least one of the missing school-year data were later entered (pupils with gaps)
37	11a	Elever födda 1948 fördelade efter läsår	11a	Pupils born in 1948 distributed by school year
38	11b	Elever födda 1948 fördelade efter läsår. Procent	11b	Pupils born in 1948 distributed by school year. Percentages
39	12a	Elever födda 1948 som slutat skolan fördelade efter sista läsår och skolform	12a	Pupils born in 1948 who have left school, distributed by last school year and type of school

40	12b Elever födda 1948 som slutat skolan fördelade efter sista läsår och skolform. Procent per läsår	12b Pupils born in 1948 who have left school, distributed by last school year and type of school. Percentages by school year
41	12c Elever födda 1948 som slutat skolan fördelade efter sista läsår och skolform. Procent av totala antalet elever i registret	12c Pupils born in 1948 who have left school, distributed by last school year and type of school. Percentages of total number of pupils in the register
42	13 Elever födda 1948 som slutat skolan fördelade efter sista läsårets skolform och faderns yrke	13 Pupils born in 1948 who have left school distributed by type of school in last school year and their father's occupation
43	14a Elever födda 1953 fördelade efter läsår	14a Pupils born in 1953 distributed by school year
44	14b Elever födda 1953 fördelade efter läsår. Procent	14b Pupils born in 1953 distributed by school year. Percentages
45	15a Elever födda 1953 som slutat skolan fördelade efter sista läsår och skolform	15a Pupils born in 1953 who have left school, distributed by last school year and type of school
46	15b Elever födda 1953 som slutat skolan fördelade efter sista läsår och skolform. Procent per läsår	15b Pupils born in 1953 who have left school, distributed by last school year and type of school. Percentages
47	15c Elever födda 1953 som slutat skolan fördelade efter sista läsår och skolform. Procent av totala antalet elever i registret	15c Pupils born in 1953 who have left school, distributed by last school year and type of school. Percentages of total number of pupils in the register
48	16 Elever födda 1953 som slutat skolan fördelade efter sista läsårets skolform och faderns yrke. Procent	16 Pupils born in 1953 who have left school distributed by type of school in last school year and their father's occupation. Percentages

FIGURER

26	1 Studerande inom åldersklassen födda 1948 enligt SCBs åldersstatistik och bland studerande inom individualstatistiken. Procent
27	2 Studerande inom åldersklassen födda 1953 enligt SCBs åldersstatistik och bland studerande inom individualstatistiken. Procent
30	3 Elever födda 1948 med läsårsuppgift och med luckor i procent av antal elever i registret
31	4 Elever födda 1953 med läsårsuppgift och med luckor i procent av antal elever i registret
35	5 Elever fördelade efter faderns yrke och sista läsårets skolform. Procent
36	6 Elever fördelade efter läsår och skolform. Procent
49	7 Organisatoriska förändringar inom skolväsendet 1960-1974,

FIGURES

1	Those at school within the age-class of those born in 1948 in accordance with the SCB's age statistics and among those at school within the individual statistics project. Percentages
2	Those at school within the age-class of those born in 1953 in accordance with the SCB's age statistics and among those at school within the individual statistics project. Percentages
3	Pupils born in 1948 with school-year data and with gaps in the percentages of the number of pupils in the register
4	Pupils born in 1953 with school-year data and with gaps in the percentages of the number of pupils in the register
5	Pupils distributed by father's occupation and type of school in last school year. Percentages
6	Pupils distributed by school year and typ of school. Percentages
7	Organisational changes within the school system 1960-74,

2 Sammanfattning

Individualstatistiken omfattar två riksrepresentativa urval av elever, bestående av födda 5, 15 eller 25 i någon månad 1948 respektive 1953. Materialet omfattar ca 12 000 elever födda 1948 och ca 10 000 elever födda 1953. Insamlingen av uppgifter påbörjades då huvuddelen av eleverna gick i årskurs 6, dvs 1960/61 för födda 1948 och 1965/66 för födda 1953.

De uppgifter som finns i registren kan sägas vara av två typer, nämligen:

A Bakgrundsuppgifter har insamlats våren 1961 för födda 1948 och våren 1966 för födda 1953. Pedagogiska Institutionen vid Göteborgs universitet samlade då in uppgifter om resultaten av vissa begåvnings-test, standardprovsresultat samt svar på frågeformulär om elevens fritidsintressen, framtidsplaner samt elevens och familjens inställning till skolan och skolarbetet. SCB samlade vid samma tidpunkter in uppgifter om faderns och moderns yrke/utbildning, antal syskon och (endast för födda 1948) resväg mellan hem och skola.

B Årliga uppgifter (s k läsårsuppgifter) om elevernas fortsatta skolgång har sedan 1960/61 respektive 1965/66 insamlats av SCB, dock längst t o m 1968/69 för födda 1948 och t o m 1973/74 för födda 1953. Uppgifterna omfattar hemort, skolform, årskurs, betyg, vissa tillval samt för födda 1953 vissa orsaker till studieavbrott.

Insamlingen av årliga uppgifter har omfattat folkskolan, enhetsskolan, grundskolan, realskolor, flickskolan, fackskola, yrkesskola samt gymnasium eller motsvarande (dvs allmänt gymnasium enligt 1954 års stadga, tekniskt gymnasium, handelsgymnasium, gymnasium enligt 1965 års läroplan och gymnasieskolan).

Därutöver föreligger ett fåtal uppgifter från ytterligare några skolformer. De många organisatoriska förändringar som skett inom skolväsendet under perioden 1961-1974 har inneburit svårigheter vid granskningen och kodningen av de årsvisa uppgifterna.

Bortfallet i individualstatistiken är av två typer:

Individbortfall: Uppgifter saknas helt för uppskattningsvis 1,8 procent av födda 1948 och 7,4 procent av födda 1953 (som tillhör urvalet).

Partiellt bortfall: Enskilda bakgrundsuppgifter saknas för mellan 4 och 16 procent av eleverna i registret. Bortfall av läsårsuppgifter är svårt att ange. En jämförelse med SCBs statistik över åldern på elever inom skolväsendet, som görs vart tredje år, visar att bortfallet av läsårsuppgifter varierar från endast 0,5 procent första undersökningsåret för födda 1953 till ca 14 procent, läsåret 1963/64 för födda 1948. På grund av det tillämpade insamlingsförfarandet kan det antas att uppgifterna i stor utsträckning saknas för elever som efter studieavbrott återupptagit sin skolgång - detta gäller i första hand elever födda 1953.

Det material som samlades in första åren för respektive årgång har, ibland tillsammans med ytterligare urvalsuppgifter, legat till grund för 40-tal forskningsrapporter från pedagogiska Institutionen i Göteborg.

I rapporten redovisas några tabeller, vilka i första hand framställts för granskningen och kontrollen av materialet. Dessa åskådliggör skillnaderna i val av studievägar mellan de bägge årgångarna. Bl a visar materialet att fler elever födda 1953 gått vidare till gymnasiala studier än elever födda 1948. Av tabellerna framgår vidare de från många tidigare undersökningar kända skillnaderna

Ifråga om fortsatta studier för barn från olika hemmiljöer. Vid en jämförelse mellan födda 1948 och 1953 framgår att andelen elever som fortsatt till gymnasiala studier ökat mest bland barn till arbetare, jordbrukare och lägre tjänstemän. Däremot har bland barn till akademiker, officerare och direktörer/disponenter andelen som gått vidare till gymnasiala studier sjunkit något.

I föreliggande rapport ges en utförlig redogörelse för vilka uppgifter som insamlats samt hur dessa uppgifter granskats, rättats och kodats. I rapporten ingår en fullständig dokumentation av samtliga förekommande koder.

3 Bakgrund

Under de sista åren på 1950-talet utreddes den framtida skolstatistikens utformning. En utredningsgrupp bestående av dåvarande skoldirektören Mats Hultin, dåvarande förste aktuarien Klas Wallberg samt byrådirektör A Mebius föreslog att, jämsides med den löpande skolstatistikens uppgifter om elever, klasser etc, även ett bakgrundsmaterial skulle insamlas som kunde belysa frågor om elevernas val av utbildning, effekterna av skolreformer, studie- och yrkesvägledningsinsatser etc. Därför föreslogs en longitudinell studie av elever under hela deras skolutbildning, senare benämnd individualstatistiken. Denna studie skulle ske genom att ett stickprov omfattande alla elever födda den 5, 15 eller 25 alla månader skulle tas vart 5e år¹. Individualstatistiken kom att ingå i programmet för SCBs skolstatistik fr o m 1960². Den första undersökningen påbörjades hösten 1960 och insamlingen genomfördes våren 1961.

På förslag av professor Kjell Härnqvist tillsatte statens råd för samhällsforskning en kommitté, bestående av professorerna Kjell Härnqvist, Torsten Husén och Gösta Carlsson som tog fasta på individualstatistikens möjligheter. De föreslog att skoluppgifterna skulle kompletteras med vissa bakgrundsuppgifter, t ex standardprovresultat, intelligenstag samt frågor rörande elevernas fritidsintressen, skolsituation o d².

Skolöverstyrelsen och statens råd för samhällsforskning bidrog med kostnaderna för den särskilda insamlingen av bakgrundsuppgifter. Pedagogiska institutionen i Göteborg skulle ansvara för insamlandet av bakgrundsuppgifter samt ansvara för utformningen av test och frågeformulär m m. Vid institutionen ansvarade främst Kjell Härnqvist och Allan Svensson för detta arbete. SCB skulle därefter ansvara för insamlandet av de årliga uppgifterna om skolform, betyg m m samt första året även för insamlandet av vissa sociala bakgrundsuppgifter.

Den första årgången ("kohorten") bestod av alla elever födda den 5, 15 eller 25 någon månad 1948. För denna årgång skedde den första uppgiftsinsamlingen vårterminen 1961. Den andra, och hitintills sista, årgången bestod av ett motsvarande stickprov bland elever födda 1953. SCB har därefter årligen insamlat uppgifter om skolgången, dock längst t o m läsåret 1968/69 för 1948 års årgång och 1973/74 för 1953 års årgång.

Då individualstatistiken påbörjades 1961 var målsättningen att man skulle följa individerna i alla skolformer så länge de befann sig under utbildning. Uppföljningen för varje årgång har emellertid begränsats till nio läsår, som regel efter åk 6. Den omfattar således läsåren 1960/61 - 1968/69 för födda 1948 och läsåren 1965/66 - 1973/74 för födda 1953. Insamlingen av uppgifter har således senast avslutats det läsår då eleverna var 20-21 år gamla⁴.

1) Utredningen angående skolstatistikens inriktning, omfattning, organisation och förläggning överlämnades till skolöverstyrelsen 1959. Se t ex Aktuellt från skolöverstyrelsen 1960, sid 577.

2) Se Allan Svensson "Sociala och regionala faktorerers samband med över- och underprestation i skolarbetet". Rapporter från Pedagogiska institutionen i Göteborg, stencil 1964.

3) Enligt beslut av riksdagen 1960 överflyttades skolstatistiken till SCB.

4) SCB har sedan lång tid tillbaka insamlat individuppgifter rörande inskrivna, närvarande och examinerade vid universitet och högskolor samt även vissa andra utbildningar. Dessa uppgifter finns i huvudsak samlade i SCBs högskoleregister. Härigenom är det i princip möjligt att, efter tillstånd av datainspektionen, komplettera individualstatistikens uppgifter med uppgifter om studier vid universitet och högskolor.

4 Uppgiftsinsamling

4.1 BAKGRUNDSUPPGIFTER

4.1.1 Elever födda 1948¹

Under våren 1961 hölls förberedande konferenser angående individualstatistiken mellan SCB, skolöverstyrelsen (SÖ), representanter för statens råd för samhällsforskning samt representanter för olika lärar- och föräldraorganisationer. Deltagarna i dessa konferenser beslöt att till det informationsbrev om individualstatistiken som skulle gå ut till alla berörda rektorer föga en rekommendationskrivelse undertecknad av de berörda organisationerna. Denna skivelse utsändes i början av april 1961. (Se bilaga 10.)

I mitten av april 1961 sände SCB en begäran till samtliga rektorer inom skolväsendet om att de skulle lämna uppgifter om antalet elever födda 5, 15 eller 25 i någon månad 1948 som fanns inom rektorsområdet (motsvarande). Begäran utsändes till 1 263 rektorsområden och svar inkom från 1 253. I de resterande 10 uppskattades antalet barn.

I maj sände Pedagogiska institutionen i Göteborg ut de material som skulle användas vid testningen av eleverna. Detta material, som kallas provhäftet, innehöll förutom vissa begåvningsstest även frågor rörande skolmotivation, intressen och planer för framtiden. På provhäftet skulle dessutom anges resultaten av standardproven för de elever som genomgått dessa under läsåret (se bilaga 1: Variabelbeskrivning samt bilaga 10). Totalt utsändes 12 650 provhäften varav 12 290 till elever i folkskola och 360 till elever i realskola och flickskola. Testningarna ägde rum under tiden 8-27 maj 1961. Till Pedagogiska institutionen inkom 10 676 ifyllda provhäften.

I juli 1961 utsände SCB en blankett till skolorna angående de elever som ingick i urvalet. Blanketten innehöll två delar, en med frågor om skolform, betyg vid läsårets slut osv och en andra del med frågor om vissa socioekonomiska bakgrundsuppgifter (se bilaga 1). Blanketten ifylldes av skolans personal. Det kan antas att skolorna som regel tog kontakt med föräldrar och elever för att erhålla uppgift om yrke/utbildning samt personnummer. Uppgiftsinsamlingen pågick t o m september månad. Totalt inkom 11 974 blanketter. Att SCB erhöll flera blanketter än det insända antalet provhäften beror på att SCB kunde samla in de efterfrågade uppgifterna under en längre tid, medan testningarna endast kunde genomföras under en kort tidsperiod.

De socioekonomiska bakgrundsuppgifter som erhålls genom SCBs blankett har tillsammans med de av pedagogiska institutionen i Göteborg insamlade uppgifterna behandlats som en enhet benämnd bakgrundsuppgifter. Dessa uppgifter har endast insamlats en gång som en bakgrund för den senare uppföljningen av elevernas skolgång. Den del av SCBs blankett som innehöll uppgifter om elevens skolgång läsåret 1960/61 (skolform, årskurs, betyg etc) utgör den första s k årsuppgiften, se vidare avsnitt 4.2.²

1) Avsnittet bygger på Allan Svenssons "Sociala och regionala faktorerers samband med över- och underprestation i skolarbetet". Rapportier från Pedagogiska institutionen i Göteborg, stencil 1964.

2) I tidigare publicerat material från pedagogiska institutionen i Göteborg benämns institutionens material insamlat genom provhäftet grunduppgifter och SCB de uppgifter insamlade 1961 primäruppgifter.

primäruppgifter + kompletterande uppgifter = grunduppgifter

Redan år 1961 gjordes en granskning av personnummer och namn i de material som insamlats av pedagogiska institutionen i Göteborg och av SCB. Härvid framkom att ca 3 500 blanketter saknade eller hade felaktigt personnummer. Ett tidskrävande rättnings- och kontrollarbete, som till stor del utfördes vid pedagogiska institutionen med ledning av uppgifter från SCB, resulterade i att både de av institutionen och SCB insamlade uppgifterna förelåg för 10 562 elever. Dessutom förelåg de av SCB insamlade bakgrundsuppgifterna för ytterligare 1 388 elever. Frågor rörande kvalitet och bortfall behandlas för övrigt i avsnitt 6.

4.1.2 Elever födda 1953¹

Det andra urvalet inom individualstatistiken omfattar elever födda 5, 15 eller 25 någon månad 1953. Insamlingen av uppgifter påbörjades under våren 1966 och föregicks av liknande informations- och rekommendationsbrev som vid insamlingen 1961. I huvudsak skedde uppgiftsinsamlingen 1966 på samma sätt som beskrivits ovan för födda 1948². Uppgifterna om elever i Stor-Stockholm insamlades i samarbete med sociologiska institutionen vid Stockholms universitet, då individualstatistikens urval samtidigt ingick i det skandinaviska forskningsprojektet Metropolit.

Till skillnad mot insamlingen år 1961 avseende födda 1948, insamlade man 1966, för elever födda 1953, från rektorerna inte bara uppgift om antalet elever i urvalet utan också personnummer och namn. Det på detta sätt upprättade registret låg till grund för utsändandet av testmaterial (provhäfte) och blanketter för uppgift om skolförhållandena (SCBs blankett). Distributionen av bägge blanketterna skedde från institutionen i Göteborg. I likhet med insamlingen 1961 innehöll SCBs blankett dels frågor om vissa bakgrundsuppgifter och dels uppgifter om skolform, årskurs, betyg etc för läsåret 1965/66. På samma sätt som för födda 1948 har bakgrundsuppgifter från SCBs blankett tillsammans med uppgifterna från provhäftet behandlats som en enhet.

Efter insamlingsperioden 9-28 maj 1966 gjordes en motsvarande kontroll av personnummer och namn som för födda 1948. Efter kontrollen förelåg för 9 434 individer uppgifter både från provhäftet och uppgifter från SCBs blankett. Dessutom fanns 521 elever med enbart uppgifter från SCBs blankett. Frågor rörande kvalitet och bortfall behandlas för övrigt i avsnitt 6.

4.2 SCBs ÅRSVISA INSAMLING

Vid de inledande uppgiftsinsamlingarna 1961 och 1966 erhöles, vilket beskrivits i föregående avsnitt, uppgifter för första läsåret rörande elevernas skolgång. Dessa uppgifter omfattar personnummer, namn, hemort, skolform, betyg etc (se bilaga 1). Efter den första uppgiftsinsamlingen 1961 och 1966 har SCB årligen samlat in motsvarande uppgifter om varje elevs fortsatta skolgång. De läsårsuppgifter som SCB insamlat har vid bearbetningen benämnts årspost. En årspost består således av de uppgifter om skolform, årskurs, betyg etc som insamlats för ett visst läsår. Insamlingen har skett genom att SCB till den skola, varifrån uppgift erhållits föregående år, sändt en blankett med elevens namn och personnummer samt mottagande skolas namn angivet. Man ombads vid skolorna att fylla i blanketten och sedan återsända denna till SCB. Om eleven under läsåret slutat skolan ombads man på skolan att anteckna till vilken skola eleven flyttat, så att SCB i stället kunde skicka blanketten till elevens nya skola.

Insamlingsmetoden fungerade endast delvis, eftersom skolorna, när eleven flyttat, inte alltid kunde upplysa om till vilken skola eleven flyttat. Skolorna

1) Avsnittet bygger på Airi Rovio Johanssons "Individualstatistikundersökningen 1966". Rapporten från pedagogiska institutionen i Göteborg. Stencil 1968.

2) Informationsbrev och missiv, se bilaga 11

har haft speciellt svårt att vid övergång från folkskola, enhetsskola och grundskola till realskola/flickskola och till gymnasiala skolformer ange den nya skolan. Även vid studieavbrott för t ex förvärvsarbete, har det varit svårt att erhålla uppgifter om eventuell senare skolgång. För varje år ökade därför antalet elever vars eventuellt fortsatta skolgång var okänd.

I det missiv som medföljt blanketterna för födda 1948 omnämndes t o m läsåret 1964/65 inte yrkesskola och de frivilliga fortsättningsklasserna i folkskolan bland de skolformer för vilka SCB varit intresserad av att erhålla uppgifter om fortsatt skolgång. Detta har medfört att många rektorer inte rapporterat om en elev övergått till någon av dessa skolformer.

Vid insamlingen av uppgifter för födda 1948 gjordes 1965/66 ett försök att komplettera SCBs uppgifter om vilka som gick kvar i skolan. SCB vädjade till de rektorer som erhöll blanketter från SCB att de med hjälp av skolornas elevregister, skulle sända in uppgifter för alla elever födda 5, 15 eller 25 i någon månad 1948, oberoende av om SCB sänt ut blanketter för dessa elever eller ej. Rektorerna ombads att även för dessa elever skicka in uppgifter om tidigare skolgång då denna var känd. Inga uppgifter finns om det exakta antalet elever som på detta sätt återfanns. Enligt en uppgift var antalet utskrivna blanketter 1965/66 ca 3 400, vilket antyder att SCB för läsåret 1964/65 hade uppgift om att detta antal elever fanns kvar i skolan. I det nu föreliggande registret finns 4 788 stycken läsårsuppgifter för 1964/65 vilket kan tolkas som att denna komplettering medförde att minst ca 1 400 elever återfanns. Dessa elever återfanns i första hand inom yrkesskolor, tekniska gymnasier och handelsgymnasier.

Vid utsändningen till skolorna vårterminen 1970 gjordes ett försök att återfinna elever födda 1953, vilka gick kvar i skolan utan att SCB hade uppgift därom. Härvid användes de uppgifter som SCB årligen insamlar om sökande och antagna till gymnasium och fackskola. Eftersom SCB saknade individuppgifter om sökande eller antagna till bl a yrkesskolan kunde motsvarande komplettering ej göras för andra skolformer än de nyss nämnda. Något resultat av den gjorda kontrollen finns inte dokumenterad. I efterhand är det inte möjligt att utvärdera resultatet. Förmodligen återfanns relativt få elever, eftersom gymnasium och fackskola var de skolformer för vilka uppföljningen fungerat bäst. Se fö o avsnitt 6 rörande kvalitet och bortfall.

Då gymnasieskolan läsåret 1971/72 för första gången fanns med i statistiken kodades de 2-åriga linjerna So, Ek och Te som den förutvarande fackskolan. SCB beslöt för att få bästa jämförbarhet med tidigare år, att koda de "övriga 2-åriga linjer och specialkurser" som yrkesskola. Av olika anledningar, troligen främst p g a en feltolkad kodningsinstruktion, kom de "övriga 2-åriga linjer och specialkurser" inte med läsåret 1972/73. Detta får p g a insamlingsförfarandet, även återverkningar läsåret 1973/74. Vid jämförelser med andra material måste således beaktas att yrkesskola och fackskola i individualstatistiken, efter gymnasieskolans genomförande, skall jämföras med gymnastieskolans 2-åriga linjer och specialkurser. (Jmf avsnitt 6.4.2 och 7 not 12 och 13 samt figur 7).

5 SCBs bearbetning

5.1 TIDIGARE BEARBETNINGAR AV INDIVIDUALSTATISTIKMATERIALET

Som tidigare nämnts svarade vid den inledande uppgiftsinsamlingen 1961 och 1966 pedagogiska institutionen i Göteborg för granskning och rättning av provhäftet för födda 1948 och av både provhäftet och SCB-blanketten för födda 1953. Sedan dessa material granskats överfördes uppgifterna till hålkort, vilka legat till grund för de omfattande bearbetningar som skett vid den pedagogiska institutionen och även vid andra institutioner.

Efterhand som årsuppgifterna inkommit till SCB har uppgifterna granskats, kodats och överförts till hålkort. Under insamlingsperioden 1962 - 1974 skedde stora förändringar av skolväsendet, vilket medfört att SCB vid upprepade tillfällen varit tvungen att ändra koder och granskningsinstruktioner. Utöver att olika skolformer försvunnit eller tillkommit har även nya skolämnen tillkommit och betygssystemet ändrats. Vidare har det p g a personalförändringar varit ett generellt problem att uppnå en likformig granskning och kodning under en så lång tidsperiod som fjorton år.

De uppgifter som årligen insamlades resulterade i en omgång hålkort för varje årskull och enskilt år. För att underlätta en senare bearbetning av hela materialet påbörjades 1973 inom SCB en fullständig genomgång av hela materialet i syfte att på magnetband samla alla uppgifter som förelåg för de olika eleverna (bakgrundsuppgifter jämte förekommande årsuppgifter).

De olika uppgifterna skulle sammanföras med hjälp av de uppgifter om personnummer som förekom på samtliga hålkort. Som alltid vid denna typ av samarbetningar visade det sig att en del uppgifter var bristfälliga och att en del årsuppgifter hade personnummer som saknades bland bakgrundsuppgifterna. Vidare framkom i en rad fall inkonsekvenser i fråga om koder och liknande. Eftersom dessa typer av bristfälligheter eller inkonsekvenser i materialet försvårar senare bearbetningar, bestämdes att en så fullständig granskning av materialet som möjligt skulle göras. Härvid har de olika uppgifterna granskats med hjälp av olika datamaskinprogram. Därefter har de uppgifter som datamaskinen sorterat ut granskats manuellt och i många fall jämförts med de ursprungligen rapporterade uppgifterna¹. De rättade uppgifterna har därefter införts i registret. Som slutresultat har erhållits ett register på magnetband för vardera årgången omfattande både bakgrundsuppgifterna och befintliga årsuppgifter sammanförda för varje individ.

De gjorda granskningarna och rättningarna är av intresse att känna till för dem som senare avser att använda materialet för olika slag av bearbetningar och analyser. Därför ges i följande avsnitt en kortfattad beskrivning härför - varvid en separat redogörelse ges för vardera årgången, beroende på att granskning och rättning skett något olika.

1) SCB har i sitt arkiv samtliga av SCB insamlade blanketter dvs SCBs blanketter från 1961 och 1966 samt samtliga senare insamlade läsårsuppgifter.

5.2 GRANSKNINGEN AV UPPGIFTERNA AVSEENDE FÖDDA 1948

För födda 1948 förelåg följande hålkortsmaterial baserade på uppgifter insamlade 1961.

- 10 559 hålkort med uppgifter från provhäftet
- 11 934 hålkortspar med de uppgifter SCB insamlat 1961 (för varje individ förelåg två olika hålkort, varför antalet hålkort var 2 x 11 934)
- 11 557 hålkort med betyg i vissa enskilda ämnen samt två betygssummor (SCB hade 1961 insamlat och dataregistrerat vårterminsbetyg i samtliga ämnen. Senare bestämdes att årsuppgifterna även för 1960/61 endast skulle omfatta betyg i vissa ämnen samt två betygssummor jämte uppgift om antalet i summorna ingående betyg; se ang betyg bilaga 1: Variabelbeskrivning).

Det första steget i bearbetningen var att sammanföra de olika uppgifterna som förelåg för varje elev. I de fall då det för en elev (=ett personnummer) fanns alla fyra hålkortstyperna bildade uppgifterna på dessa en ny sk datapost på ett magnetband. Denna kallas huvudpost. Vid första bearbetningen bildades 10 288 sådana huvudposter, vilka dock inte alltid var helt kompletta vad avser de enskilda uppgifterna. I de fall då det inte fanns fyra matchande hålkort skrevs de som fanns ut på en fellista. Felen kunde vara av följande typer:

- a) "Dubblett": samma personnummer förekom på två hålkort av samma typ
- b) "Udda": ett eller flera hålkort saknades.

För att avgöra vilken av dubbletterna som var riktig framletades motsvarande originalblankett. Namnen och personnummer kontrollerades mot ett utdrag ur SCBs "Register över totalbefolkningen" (RTB), varvid det som regel var möjligt att fastslå rätt namn och personnummer¹.

I de fall då hålkortet med uppgifter från provhäftet saknades gjordes en förfrågan hos institutionen i Göteborg om eleven fanns med i deras material. Om så inte var fallet och även två av de övriga ovan nämnda hålkorten saknades ströks eleven i registret och uppgifterna behandlades inte vidare. I övriga fall medtogs eleven, utan uppgifter från provhäftet i den fortsatta bearbetningen.

Då ett av hålkorten med uppgifter insamlade av SCB saknades kunde rättning ske genom att nya kort framställdes från originalblanketten. Om originalblanketten inte kunde återfinnas medtogs eleven i registret om ett hålkort saknades. I de fall då flera hålkort saknades medtogs eleven i registret bara om hålkortet med uppgifter från provhäftet också förelåg. Genom att originalblanketterna fanns arkiverade efter ett flertal olika principer blev rättningsarbetet mycket tidskrävande.

Efter tre rättnings- och granskningsomgångar fanns för 11 953 elever en mer eller mindre fullständig huvudpost.

Andra steget i granskningen var att till huvudposten foga läsårsuppgifterna med samma personnummer som SCB insamlat för läsåren 1961/62 - 1968/69. Den första läsårsuppgiften för läsåret 1960/61, fanns med redan i första steget. Varje läsårsuppgift som fogades till en huvudpost kallades årspost. Under bearbetningskedet fanns två typer av dataposter, dels huvudposten bestående av olika bakgrundsuppgifter och uppgifter för läsåret 1960/61, dels årsposter för läsåren 1961/62 t o m 1968/69. (I det färdiga registret finns ingen skillnad

1) Ur RTB erhöles en förteckning över alla invånare i landet per 1973 som var födda 5, 15 eller 25 i någon månad 1948. Det var inte möjligt att utan stora kostnader få motsvarande lista för tidigare tidpunkt. Detta medförde att RTB listan ej helt överensstämmer med urvalet 1961, beroende på dödsfall, migration och namnbyten. Full klarhet och identifikation kunde därför inte alltid nås.

mellan den i första bearbetningssteget upplagda "årsposten" och de i steg två upplagda årsposterna.) I registret och vid diskussioner av kvalitet och bortfall särskiljes i stället bakgrundsuppgifterna och de s k årsposterna, inklusive den första läsårsuppgiften för läsåret 1960/61. Endast årsposter för elever med huvudpost medtogs i den fortsatta bearbetningen.

Inledningsvis fanns 11 953 elever med huvudpost och 43 440 årsposter med personnummer som identitet. Efter sambearbetningen fanns för 9 032 elever korrekt upplagda registerposter, dvs huvudpost jämte en eller flera årsposter i obruten följd förelåg för en elev. Alla övriga uppgifter skrevs ut på en fel-lista. På denna erhöles:

- a) "Dubbletter": bland årsposterna förelåg för en elev flera årsposter samma läsår. Detta fel förekom för 365 elever.
- b) "Lucka": bland årsposterna fanns tidsmässigt en lucka före elevens sista läsårspost. Detta fel förekom för 1 995 elever. (Observera att detta inte innebär någon saklig granskning av uppgifter om årskurser, avslutad skolgång etc.)
- c) "Udda": huvudposter (=elev) för vilka årsposter (efter 1960/61) helt saknades, vilket var orimligt i de flesta fall eftersom de flesta elever vårterminen 1961 slutade åk 6 och skolplikten var minst 7 år. Detta fel förekom för 562 elever.

Dubbletterna kontrollerades mot primärmaterialet, varvid det ibland blev aktuellt att byta ut den läsårsuppgift som redan sammanförts med någon annan huvudpost. Den ena av dubbletterna kunde ofta hänföras antingen till annat läsår eller till någon annan huvudpost (=elev).

Många av luckorna kunde elimineras i samband med att rätta personnummer infördes för dubbletterna. Eftersom en stor del av luckorna och udda huvudposter berodde på personnummerfel kunde båda feltyperna till stor del elimineras genom en omfattande genomgång av primärmaterialet och fellistans uppgifter om luckor och dubbletter.

Som ovan nämnts skrev SCB av personnummer från föregående läsårs blankett vid utsändningen av nya blanketter till skolorna. Detta medförde att om personnumret av någon anledning blev fel så återkom det felaktiga numret som regel år från år. Vid rättningsarbetet försökte SCB därför i första hand att identifiera och rätta de fall där det för samma elev förekom flera luckor i rad.

Efter tre maskinella granskningsomgångar fanns för 9 360 elever uppgifter med minst en årspost (efter 1960/61) och utan luckor. För 2 080 elever förelåg luckor, medan 413 elever helt saknade årspost (efter 1960/61). Antalet elever med luckor hade således ökat från första bearbetningen, från 1 995 till 2 080. Detta berodde på att alla årsposter som personnumret ändrades på jämfördes med de redan korrekt upplagda registerposterna. Därvid bildades i flera fall nya felaktiga poster då det uppstod en lucka i raden av årsposter, t ex om en korrekt post innehöll årsposter 1961/62 - 1965/66 och man vid en dubblettkontroll fick fram en årspost för 1968/69 för eleven i fråga uppstod luckor för läsåren 1966/67 och 1967/68. Totalt torde en eller flera läsårsuppgifter för ca 1 500 elever ha rättats. De årsposter som saknade någon huvudpost, bearbetades inte vidare. Programmen var inte konstruerade så att en räkning av överblivna årsposter var möjlig.

Sedan ovanstående gransknings- och rättningsförfarande avslutats samlades uppgifterna för alla elever med en huvudpost på ett magnetband (dvs även elever med luckor och utan någon årspost efter 1960/61).

Tredje steget vid granskningen och rättningen var en granskning av skolformskoden för alla läsår. Under insamlingsperioden ändrades koderna vid ett tillfälle. Dessutom gjordes vid flera tillfällen smärre justeringar av koderna. De genomförda förändringarna var inte alltid tillfredsställande dokumenterade, vilket medfört att identifieringen av enstaka koder blev svår. För att identifiera många koder krävdes kontroll med originalblanketterna.

Alla koder identifierades och överfördes sedan till den s k SUN-koden (Svensk utbildningsnomenklatur utgiven av SCB i serien Meddelanden i samordningsfrågor 1973:14 och 1973:15), se bilaga 2.

Som ett fjärde steg granskades de enskilda uppgifterna i registret (variabelvärdena). Man kontrollerade att varje uppgift låg inom sitt definitionsområde. Härvid framkom det att betyg och tillvalsämnen vissa läsår var stansade i fel position. Dessa generella fel rättades maskinellt med hjälp av ett standardprogram. De återstående felen rättades sedan individuellt utifrån originalblanketterna. (Någon kontroll mellan olika variabler gjordes inte.)

Vid en avslutningsvis genomförd dubblettkontroll framkom tre dubletter, vilka borttogs, efter samliga rättningar fanns 11 950 individer i registret. Detta antal är identiskt med de uppgifter som lämnas i Allan Svenssons rapport 1964 (se not 1 sid 2).

5.3 GRANSKNING AV UPPGIFTERNA AVSEENDE FÖDDA 1953

I det följande redogörs endast för de moment i granskningen och rättningen av uppgifterna för födda 1953 som skiljer sig från vad som beskrivits för födda 1948.

Det första steget för födda 1953 motsvarade det för födda 1948. Skillnaden var att materialet fanns på endast två hålkort, som alltså skulle sammanföras. Det ena hålkortet omfattade skoluppgifter för läsåret 1965/66 medan det andra omfattade av pedagogiska institutionen i Göteborg och SCB insamlade bakgrundsuppgifterna.

Vid första bearbetningen fanns 9 924 hålkort med bakgrundsuppgifter och 9 671 hålkort med uppgifter om skolförhållanden.

På samma sätt som för födda 1948, bildades av uppgifter från de två korten en datapost kallad huvudpost. Vid första bearbetningen bildades 9 511 huvudposter, dvs för 9 511 elever fanns bägge korttyperna.

Felen som framkom var samma som för födda 1948, dvs antingen var ett av hålkorten udda eller också fanns det dublett av ett hålkort. Rättningen bedrevs på motsvarande sätt som för födda 1948.

Rutinerna förenklades av att det bara fanns två korttyper för födda 1953. Där emot var det, trots de kontroller som gjorts av namn och personnummer vid insamlingstillfället, fler elever som hade felaktiga personnummer än vid motsvarande rättning för födda 1948. Slutligen fanns en huvudpost för 9 955 elever. Liksom för födda 1948 saknade vissa elever de uppgifter som insamlats genom provhäftet, men för alla elever fanns de uppgifter som SCB insamlat.

Steg två var att till de 9 955 huvudposterna foga de 46 999 läsårsuppgifterna. Inledningsvis kunde 7 640 huvudposter kompletteras med årsposter utan att någon lucka uppstod. Vidare erhöles på fellista i princip samma feltyper som vid bearbetningen av födda 1948:

- a) "Dubletter": bland årsposterna förelåg för en elev flera årsposter samma läsår. Detta fel förekom för 779 elever.
- b) "Lucka": bland årsposterna fanns tidsmässigt en lucka före elevens sista årspost. Detta fel förekom för 1 435 elever.
- c) "Udda": huvudpost (=elev) för vilka årsposter helt saknades vilket var orimligt i de flesta fall eftersom de flesta elever vårterminen 1966 slutade åk 6 och skolplikten var minst 7 år. Detta fel förekom för 101 elever.

Rättningen gick i princip till som för födda 1948.

Efter tre gransknings- och rättningsomgångar fanns för 8 507 elever uppgifter med minst en årspost och utan luckor. För 1 396 elever förelåg luckor och för 52 elever saknades helt årsposter (efter 1965/66). Totalt torde för ca 2 000 elever en eller flera årsposter ha rättats.

Årsposter som inte kunde hänföras till någon huvudpost bearbetades inte vidare. Programmen var inte konstruerade så att någon räkning av antalet överblivna årsposter var möjlig.

Av samma skäl som för födda 1948 samlades uppgifterna för alla elever på ett magnetband, alltså även uppgift om de elever som hade en eller flera luckor eller helt saknade någon årspost (efter 1965/66).

Rättningen av skolformskoderna skedde på samma sätt som för födda 1948.

Vid granskningen av de enskilda uppgifterna (variabelvärdena) framkom bland uppgifterna för födda 1953 systematiska fel beroende på felstansade kort. Två läsår hade valet av allmän eller särskild kurs i matematik stansats i fel position. Samma sak gällde uppgift om medelbetyg för elever i yrkesskolan. Dessa systematiska fel rättades maskinellt med hjälp av ett standardprogram. De återstående felen rättades sedan individuellt utifrån originalblanketterna.

Vid en slutlig dubblettkontroll visade det sig att olika antal individer förekom vid två olika steg i rättningen. Efter flera kontroller visade det sig att ett och samma personnummer fanns angivet på 24 poster, vilka också i övrigt var helt identiska och ett annat personnummer fanns på 4 identiska poster. Varför och hur dessa poster uppstått har trots intensiva försök inte gått att få klarhet i. De har dock tagits bort ur registret som således består av 9 927 elever, vilket är 28 elever mindre än vad Rovio-Johansson anger i sin rapport 1968 om födda 1953.

6 Bortfall och kvalitet

6.1 UPPGIFTSINSAMLINGENS OMFATTNING

Då undersökningen startade 1961 var målsättningen att följa, de i urvalet ingående, eleverna under hela deras utbildning. Avsikten var således att följa eleven (=individ) i stort sett oberoende av i vilken skolform denne gick. Denna målsättning fanns kvar även då insamlingen för födda 1953 startade år 1966.

Under uppläggningsåren, 1961 och 1966 fullgjorde eleverna sin skolplikt i antingen det s k obligatoriska skolväsendet (folkskola, försöksskola/enhetskola, grundskola) eller i realskola och flickskola. Några enstaka elever från särskolan redovisades första året men har inte följts upp.

Under insamlingsperioden har målsättningen att följa eleven oberoende av skolform inte fullföljts. Registret omfattar följande skolformer: folkskolan, försöksskolan/enhetskolan, grundskolan, realskolan, flickskolan, fackskolan, allmänt gymnasium, handelsgymnasium, tekniskt gymnasium, gymnasium enligt 1965 års läroplan, gymnasieskolan samt yrkesskolan. Förutom från dessa skolformer, i vilka flertalet elever har gått under perioden 1961 - 1974, förekommer enstaka uppgifter från t ex särskolor, ungdomavårdsskolor, tandsköterskeutbildning, sjuksköterskeutbildning, sjöbefälsutbildning samt vissa skolor med lant- och skogsbruksutbildning. Elever från dessa skolformer har medtagits i registret i den mån uppgifterna inkommit till SCB. Vid nästa läsårsinsamling har även eleverna i dessa skolor följts upp enligt det i avsnitt 3.2 beskrivna förfarings sättet. Ett undantag är elever i ungdomavårdsskolor och särskolor, som inte följts upp påföljande år.

Generellt kan sägas att insamlingsförfarandet som sådant bidragit till att alla udda skolor och utbildningsvägar blivit underrepresenterade, liksom de yrkesinriktade utbildningar, där studieuppehåll för t ex förvärvsarbete är vanligare än i övriga skolformer. Insamlingsmetodens svaghet var att elever som gjorde uppehåll och bytte skola blev mycket svåra att återfinna. Därtill kommer olika brister i kodningen av uppgifter om eleverna i yrkesinriktad utbildning. Se även avsnitt 4.2, 6.4 samt 7 not 12 och 13. - De normala studievägarna under 1960-talet torde emellertid vara väl representerade.

Sammanfattningsvis torde elevernas skolgång (inom det obligatoriska skolväsendet samt gymnasiet) ha följts noggrant, medan uppföljningen av yrkesinriktad utbildning, åtminstone vissa läsår, är ofullständig. Dessutom förekommer utbildningar som från början inte fanns med i skolformsförteckningen, men som då rapporten influiter ända tagits med och sedan följts upp (t ex tandsköterska, sjuksköterska).

6.2 OLIKA TYPER AV BORTFALL

Bortfallet i individualstatistiken består av två olika typer. Individbortfallet består av de individer som tillhör urvalet, dvs invånare i Sverige 1961 alternativt 1966 födda 5, 15 eller 25 i någon månad 1948 resp 1953, men om vilka alla uppgifter saknas (eller så många uppgifter saknas att individen kan sägas vara ointresserant ur analysynpunkt, utom möjligen en bortfallsanalys, och därför i diskussioner bör betraktas som en del av totalbortfallet).

Det partiella bortfallet avser dels saknade uppgifter för olika läsår efter 1960/61 respektive 1965/66 dels enstaka saknade bakgrundsuppgifter. Det partiella bortfallet är av fyra slag

- vissa bakgrundsuppgifter saknas. Som regel är detta uppgifter som borde finnas utom i vissa fall för elever som inte gick i åk 6 vid undersökningarnas början
- luckor i årsposterna vilka kan bero på brister i uppgiftsinsamlingen
- enstaka saknade uppgifter (variabler) i föreliggande årsposter
- ingen årspost föreligger, härvid kan man ej bedöma om detta är en brist i registret eller om eleven inte deltog i utbildningen.

En fullständig analys av bortfallet ligger inte inom ramen för denna rapport. Följande beskrivning av bortfallet gör därför inte anspråk på att vara en fullständig bortfallsanalys. Först diskuteras undersökningens avgränsning. I den egentliga bortfalls- och kvalitetsdiskussionen diskuteras först individbortfallet sedan bortfallet i enskilda variabler bland bakgrundsuppgifterna. Slutligen diskuteras bortfallet av årsposter.

6.3 INDIVIDBORTFALLET

Enligt Statistisk årsbok 1962 fanns i Sverige per 1960-12-31 totalt 123 688 barn födda 1948. Urvalet av barn födda 5, 15 eller 25 innebär att urvalet omfattar 36 av årets 366 dagar (1948 var skottår). Antalet barn ingående i urvalet kan därför vid årsskiftet 1960/61 antas vara ca $36/366 \times 123\ 688$, dvs ca 12 166. Detta antal benämns "skattat urval".

Antalet barn födda 1953 var vid årsskiftet 1965/66 totalt 108 716. För dessa kan urvalet på liknande sätt skattas till ca $36/365 \times 108\ 716$, dvs ca 10 723.

I tabeln nedan redovisas dels de skattade urvalsstorlekarna, dels det antal barn, födda 5, 15 eller 25 i någon månad 1948 eller 1953, som finns med i undersökningen. Detta urval benämns undersökningsurval.

Födelseår	Skattad urvals- storlek	Undersöknings- urvalet	Undersökningsurvalet i procent av det skattade urvalet
1948	12 166	11 950	98,2
1953	10 723	9 927	92,6

Att svarsfrekvensen var väsentligt lägre i 1966 års undersökning beror förmodligen på att man 1961 hade en längre insamlingsperiod för primäruppgifterna¹. SCBs insamling för 1966 års undersökning var inte tidsmässigt lika omfattande som för 1961 års undersökning och gav därför inte ett lika bra resultat.

För de individer som kom med i urvalet 1961 och 1966 har SCB årligen samlat in uppgifter från skolorna. SCB har således inte i materialet tagit med elever som var födda på urvalsdagarna, men för vilka SCB saknade de vid starten insamlade uppgifterna. Någon efterhandskomplettering av individer har således inte skett, även om detta i princip varit möjligt.

Det finns flera skäl till att undersökningsurvalet understiger den skattade urvalsstorleken. Följande kan nämnas:

- 1 Den inledande insamlingen av personuppgifter omfattande inte särskilda skolor för psykiskt och/eller fysiskt handikappade elever.

1) A Rørdal-Johansson "Individstatistikundersökningen 1966" Stencil 1968. Pedagogiska institutionen, Göteborg.

2 Vid genomgången av skolornas elevregister kan enstaka individer ha överhoppats. Dessutom kan elever som inte gick i åk 6 lättare ha förblisets. En viss överrepresentation av elever i åk 6 föreligger därför¹. Både för elever i åk 6 och för elever i lägre respektive högre årskurser inom folkskola/grundskola/enhetsskola kan man anta att bortfallet (elever som överhoppats eller glömts) är slumpmässigt. Dvs några väsentliga skillnader torde inte föreligga mellan de "glömda" normalåriga eleverna och normalåriga elever i registret, samma sak gäller de över och underåriga "glömda" eleverna och deras respektive grupp i registret.

3 Elever som invandrat till Sverige året närmast före undersökningarnas uppläggningsår har eventuellt av skolorna uteslutits från att medverka i en undersökning av detta slag. Materialet antas därför inte vara representativt vad avser invandrarbarn.

4 I undersökningen saknas rimligtvis också en liten grupp barn som ej vistades i Sverige men var kyrkobokförda (mantalsskrivna) i landet och därför ingår i befolkningsstatistiken för 1960 och 1965 (gäller t ex barn till svenska diplomater).

I efterhand är det inte möjligt att utifrån befintliga material närmare analysera bortfallet (inga dataregister har påträffats som enkelt skulle kunna ge fullständiga förteckningar över alla i hela befolkningen 1960 eller 1965 födda 5, 15 eller 25 i någon månad aktuellt år). Det kan emellertid konstateras att individbortfallet uppgår till 1,8 procent för födda 1948 och 7,4 procent för födda 1953 (se ovanstående tablå). För dessa individer finns inga uppgifter i registret.

I registret finns individer med så få uppgifter att de knappast kan medtagas i någon annan form av analyser än möjligen bortfallsanalyser. Detta innebär att dessa individer bör medtagas då en bedömning görs av individbortfallets storlek, som således är något större än de nyss angivna procenttalen. För att kunna bedömma omfattningen härav har bortfallet studerats för några uppgifter som bedömts vara så viktiga att om ingen av dem föreligger för en individ kan individen sägas vara ointressant ur analysynpunkt och därför tas med i beräkningen av individbortfallets storlek. Dessa uppgifter är standardprovresultat, testresultat och den sociala bakgrunden representerad av faderns yrke och utbildning. (I detta sammanhang bör erinras om att för de av pedagogiska institutionen i Göteborg insamlade uppgifterna gäller att om flera uppgifter saknas är det troligt att även resterande uppgifter saknas eftersom alla uppgifter är insamlade vid ett tillfälle och genom provhäftet.) Av tabell 1 och 2 framgår att det maximalt kan vara 4,0 procent av födda 1948 och 3,7 procent av födda 1953 som saknar samtliga dessa uppgifter. I praktiken torde det inte vara mer än 0,5 - 2,0 procent som saknar alla dessa uppgifter. En manuell kontroll av en del (1/12 av eleverna) av materialet visade nämligen att ca 0,7 procent bland födda 1948 och 1,6 procent bland födda 1953 saknade alla tre uppgifterna, medan 11,6 respektive 4,7 saknar testresultat och standardprov och 0,6 respektive 6,5 procent saknar testresultat och faderns yrke/utbildning.

Det totala bortfallet, inklusive de individer i registret som inte har någon av de tre ovan angivna uppgifterna, torde således kunna uppskattas till 2,5 procent för födda 1948 och 9,0 procent för födda 1953.

1) Svensson "Sociala och regionala faktorerers samband med över och underrepresentation i skolarbetet". Stencil Pedagogiska Institutionen i Göteborg 1964.

Tabell 1 ELEVER FÖDDA 1948 FÖR VILKA UPPGIFT OM STANDARD-PROV, TESTRESULTAT SAMT FADERNS YRKE OCH UTBILDNING FÖRELIGGER ELLER SAKNAS

Uppgift	Antal indivi- der vilka kan ha uppgiften	Individer för vilka uppgift			
		föreligger		saknas	
		Antal	%	Antal	%
Standardprov ¹					
Läsning	11 950	9 297	77,8	2 653	22,2
Skrivning	11 950	9 296	77,8	2 654	22,2
Räkning	11 950	9 295	77,8	2 655	22,2
Engelska	11 950	8 779	73,5	3 171	26,5
Testresultat	11 950	10 560	88,4	1 390	11,6
Faders yrke	11 950	11 353	95,0	597	5,0
" utbildning	11 950	11 472	96,0	478	4,0

1) Endast elever i åk 6 i folkskola/enhetsskola deltog i proverna. För dessa är bortfallet 4 %

Tabell 2 ELEVER FÖDDA 1953 FÖR VILKA UPPGIFT OM STANDARD-PROV, TESTRESULTAT SAMT FADERNS YRKE OCH UTBILDNING FÖRELIGGER ELLER SAKNAS

Uppgift	Antal indivi- der vilka kan ha uppgiften	Individer för vilka uppgift			
		föreligger		saknas	
		Antal	%	Antal	%
Standardprov ¹					
Svenska ²	8 150	6 678	81,9	1 472	18,1
Läsning ²	1 777	1 550	87,2	227	12,7
Skrivning ²	1 777	1 550	87,2	227	12,7
Räkning	9 927	8 228	82,9	1 699	17,1
Engelska	9 927	8 228	82,9	1 699	17,1
Testresultat	9 927	9 418	94,9	509	5,1
Faders yrke	9 927	9 454	95,2	473	4,8
" utbildning	9 927	9 560	96,3	367	3,7

1) Endast elever i åk 6 i folkskola och grundskola deltog i proven. För dessa elever är bortfallet ca 11 %.

2) I grundskolan gavs ett prov i svenska, i folkskolan två prov, ett i läsning och ett i skrivning. I siffrorna för läsning och skrivning redovisas endast de elever som gick i folkskola. Siffrorna för övriga prov avser även elever inom de skolformer där provet ej gavs.

6.4 DET PARTIELLA BORTFALLET

6.4.1 Bortfallet av enskilda uppgifter

I föregående avsnitt diskuterades orsakerna till individbortfallet. Dessa har även förorsakat en del av det partiella bortfallet (dvs bortfallet av enskilda uppgifter). I tabellerna 3 och 4 redovisas för några typer av uppgifter hur många av de i registret ingående individerna som har eller saknar dessa uppgifter. (De i tabellerna redovisade uppgifterna beskrivs närmare i bilaga 1.) Att uppgiften anges föreligga innebär dock inte alltid att uppgifterna är fullständiga. Dock torde, i de flesta fall, eleven om han besvarat någon fråga även besvarat övriga frågor då alla prov gavs i ett häfte vid ett tillfälle. Dvs bortfallet för en enskild fråga rörande t ex fritiden kan således vara större än vad som anges i tabellerna 1-4.

Det partiella bortfallet för de i tabellerna 1 till 4 angivna uppgifterna varierar mellan 4 och 16 procent (av antalet elever i registret). Bortfallet för standardprovet, som bara elever i åk 6 i folkskola, enhetsskola och grundskola skall ha genomgått, är som framgår av fotnot till tabellerna 1 och 2 för elever födda 1948 4 procent och för födda 1953 11 procent.

Av tabellerna 3 och 4 framgår vidare att bortfallet genomgående är högre för födda 1948 än för födda 1953. Detta gäller även de bakgrundsuppgifter som insamlats av pedagogiska institutionen i Göteborg, vilka redovisas i tabell 1 och 2.

Som framgår av avsnitt 6.3 är individbortfallet mindre för födda 1948 än födda 1953. Detta beror i första hand på att SCBs insamling av bakgrundsuppgifter 1960/61 gav ett bättre resultat än 1965/66. Således finns i registret för födda 1948 fler elever som enbart har de av SCB insamlade bakgrundsuppgifterna än i registret för födda 1953. Detta medför att det i tabellerna redovisade bortfallet för de av pedagogiska institutionen i Göteborg insamlade uppgifterna blir större för födda 1948 än för födda 1953 vid procentberäkning med antal elever i registret som nämnare.

I tabell 5 redovisas antalet elever som saknar vissa uppgifter i procent av de skattade urvalsstorlekarna (se avsnitt 6.3). Som syns minskar skillnaderna mellan födda 1948 och födda 1953 i fråga om bortfallsprocent för olika bakgrundsuppgifter när bortfallet räknas på detta sätt. Detta gäller dock ej de av SCB insamlade uppgifterna om faderns yrke och utbildning. Detta förklaras av skillnaderna i individbortfallet.

Tabell 3 ELEVER BLAND FÖDDA 1948 FÖR VILKA VISSA BAKGRUNDSUPPGIFTER FÖRELIGGER ELLER SAKNAS

Uppgifter gällande	Antal individer vilka kan ha uppgiften	Individer för vilka uppgiften			
		foreligger		saknas	
		Antal	%	Antal	%
Planer	11 950	10 509	87,9	1 441	12,1
Fritid	11 950	10 549	88,3	1 401	11,7
Sysselsättning	11 950	10 043	84,0	1 907	16,0
Skolan	11 950	10 560	88,4	1 390	11,6

Tabell 4 ELEVER BLAND FÖDDA 1953 FÖR VILKA VISSA BAKGRUNDSUPPGIFTER FÖRELIGGER ELLER SAKNAS

Uppgifter gällande	Antal individer vilka kan ha uppgiften	Individer för vilka uppgiften			
		foreligger		saknas	
		Antal	%	Antal	%
Planer	9 927	9 408	94,8	519	5,2
Fritid	9 927	9 408	94,8	519	5,2
Sysselsättning	9 927	9 371	94,4	556	5,6
Skolan	9 927	9 280	93,5	647	6,5

Tabell 5 ELEVER FÖDDA 1948 OCH 1953 SOM SAKNAR VISSA BAKGRUNDSUPPGIFTER. PROCENT AV DEN SKATTADE URVALSSTORLEKEN FÖR RESPEKTIVE ÅRGÅNG

Uppgifter gällande	Procent individer för vilka uppgift saknas	
	födda 1948	födda 1953
Standardprov		
Svenska		23,3 ¹
Läsning	23,6	
Skrivning	23,6	
Räkning	23,6	23,3
Engelska	27,8	23,3
Testresultat	13,2	12,2
Faders - yrke	6,7	11,8
- utbildning	5,7	11,8
Planer	13,6	12,3
Fritid	13,3	12,3
Sysselsättning	17,5	12,6
Skolan	13,2	13,5

1) I grundskolan gavs ett prov i svenska, i folkskolan två prov, ett i läsning och ett i skrivning. I siffran för svenska ingår i denna tabell även de elever (227 st) i folkskolan som saknade uppgiften (se tabell 2).

6.4.2 Bortfall av årsposter

I tabell 6 och 7 visas för hur stor del av undersökningsurvalet som uppgifter föreligger för de olika läsåren. Att en elev har uppgifter ett visst läsår har definierats som att uppgift om skolform föreligger. Detta medför att elever som slutat skolan under läsåret kan ingå, utan att t ex uppgiften om betyg föreligger. För att kunna bedöma exakt hur många elever som har fullständig information i läsårsuppgiften fordras en speciell undersökning av variablerna skolform, betyg, årskurs och avbrutna studier, detta ligger utanför syftet med denna promemoria och måste granskas i en speciell analys. Det är emellertid inte möjligt att utifrån dessa tabeller bedöma för hur många elever som avsaknaden av en årspost innebär ett faktiskt studieuppehåll eller om uppgifterna för läsåret inte rapporterats till SCB. För att få en uppfattning om bortfallets storlek har en jämförelse gjorts med andelen studerande bland födda 1948 och 1953 enligt SCBs statistik över elevernas ålder. Materialet har hämtats ur Statistiska meddelanden serie U 1961:15, 1964:13, 1968:15, 1970:20 och 1973:30 (uppgifter om elevernas ålder har endast insamlats vart tredje år med början hösten 1960).

Jämförelserna har gjorts på två olika sätt. Uppgifterna i de Statistiska meddelandena har jämförts

- dels med andelen elever i registret som har årspost för ett visst läsår enligt tabell 6 och 7 (i detta fall har även en uppdelning på olika skolformer gjorts i tabellerna 8 och 9)
- dels med andelen elever som har årspost för ett visst läsår eller senare, dvs elever som senare läsår har minst en årspost har medräknats.

De två årgångarna födda 1948 och 1953 blir vid dessa jämförelser ej direkt jämförbara, eftersom de inte omfattar uppgifter för samma åldersår för de två urvalen - se figur 1 och 2. För födda 1948 görs den första jämförelsen uppläggningsåret, medan för födda 1953 den första jämförelsen avser året efter uppläggningsåret.

Tabell 6 ELEVER FÖDDA 1948 FÖR VILKA ÅRSPOST FÖRELIGGER¹

	Antal	i procent av antalet 1960/61
1960/61	11 950	100,0
1961/62	11 071	92,6
1962/63	9 503	79,5
1963/64	7 186	60,1
1964/65	4 788	40,1
1965/66	4 109	34,4
1966/67	3 463	29,0
1967/68	2 028	17,0
1968/69	329	2,8

Tabell 7 ELEVER FÖDDA 1953 FÖR VILKA ÅRSPOST FÖRELIGGER¹

	Antal	i procent av antalet 1965/66
1965/66	9 927	100,0
1966/67	9 768	98,4
1967/68	9 643	97,1
1968/69	8 873	89,4
1969/70	6 290	63,4
1970/71	5 106	51,4
1971/72	3 503	35,3
1972/73	891	9,0
1973/74	209	2,1

1) Att en årspost föreligger innebär att för detta läsår finns uppgiften om skolform angiven, övriga uppgifter kan saknas.

Födda 1948 har som framgår av figur 1 och tabell 8 ett större bortfall läsåret 1963/64 än läsåret 1966/67, vid en jämförelse med SCBs åldersstatistik. Detta förhållande torde förklaras av den komplettering som gjordes vid uppgiftsinsamlingen 1965/66 (se avsnitt 4.2). Födda 1953 har inte någon motsvarande förbättring av kvalitén mot slutet av insamlingsperioden, då den komplettering som gjordes för denna årgång inte gav ett sådant resultat att detta medförde någon mätbar förbättring av kvalitén.

De bägge årgångarna skiljer sig också beträffande vilka skolformer som svarar för den största delen av bortfallet. Födda 1948 har ett bortfall 1963/64 som till lite över hälften består av bortfall av uppgifter från folkskolan och enhetsskolan och till en fjärdedel av uppgifter från yrkesskolan. Det relativt stora bortfallet för folkskolan och enhetsskolan behöver inte nödvändigtvis vara en så stor kvalitetsförsämring då andelen "luckor" (elever utan läsårsuppgift detta läsår som senare återkommer med minst en läsårsuppgift) är relativt högt. Även för läsåret 1966/67 är andelen luckor större än andelen elever med läsårsuppgift. Många av de elever som återkom torde vara sådana som 1963/64 saknar uppgift och gick i folkskola eller enhetsskola (se även figurerna 3 och 4). De övriga läsåren är bortfallet jämnt fördelat över alla skolformer.

Födda 1953 har en jämnare fördelning av bortfallet under insamlingsperiodens början och mitt men mot slutet, läsåret 1972/73, svarar "fackskolan"¹ för nästan hela bortfallet jämfört med åldersstatistikens fördelning (jmf tabell 9).

1) Med fackskola jämställs, vid jämförelsen, gymnasieskolans 2-åriga linjer och specialkurser.

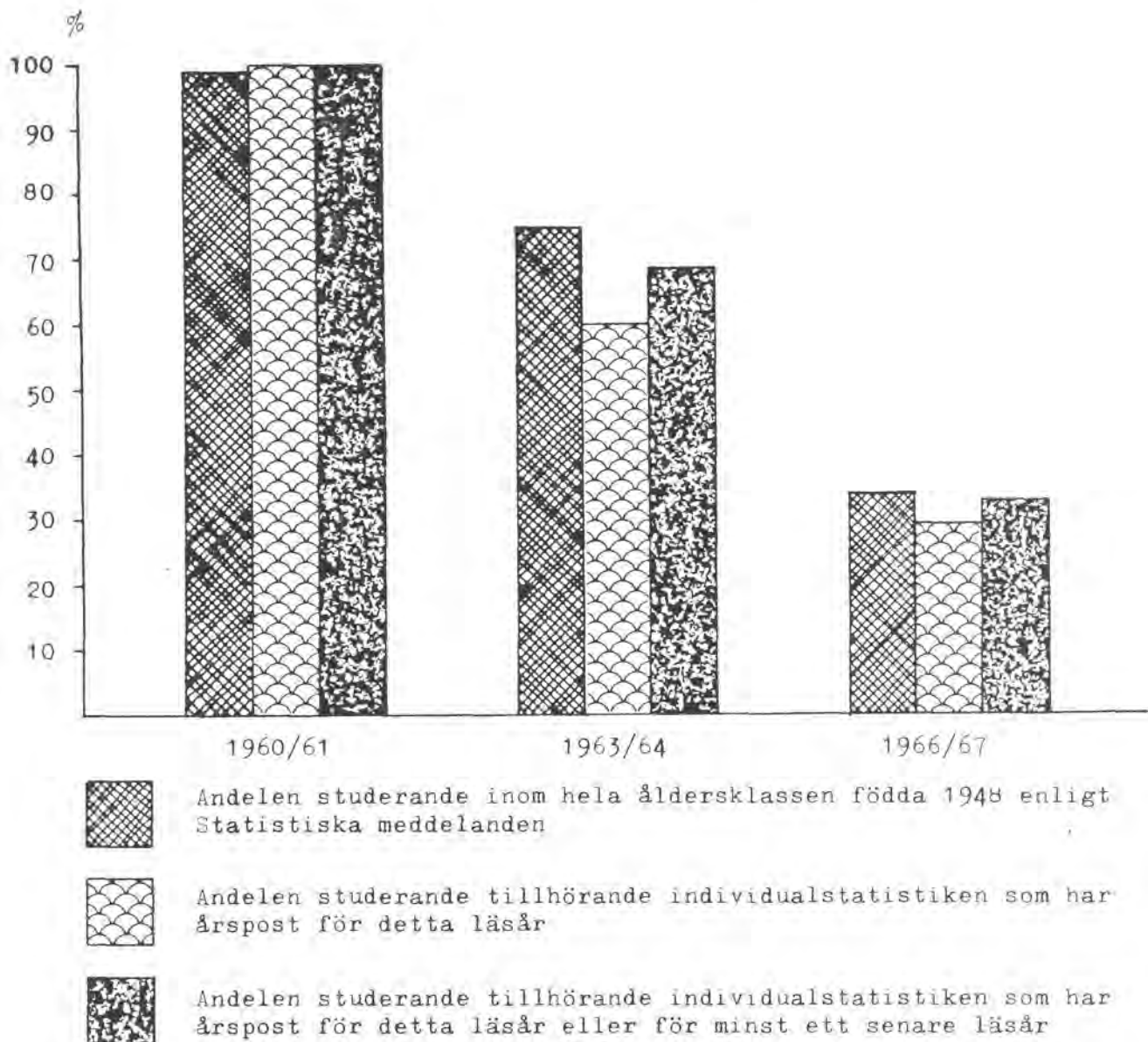
Detta beror delvis på att gymnasieskolans s k "övriga 2-åriga linjer och specialkurser" (2-åriga linjer utom So, Ek och Te) inte fanns med i statistiken detta år (se även avsnitt 4.2 och 7 not 12 och 13). Det förefaller helt klart att födda 1953 har en sämre kvalitet beträffande fackskola och yrkesskola än övriga skolformer.

Figur 1

Studering inom åldersklassen födda 1948 enligt SCBs åldersstatistik och bland studerande inom individualstatistiken

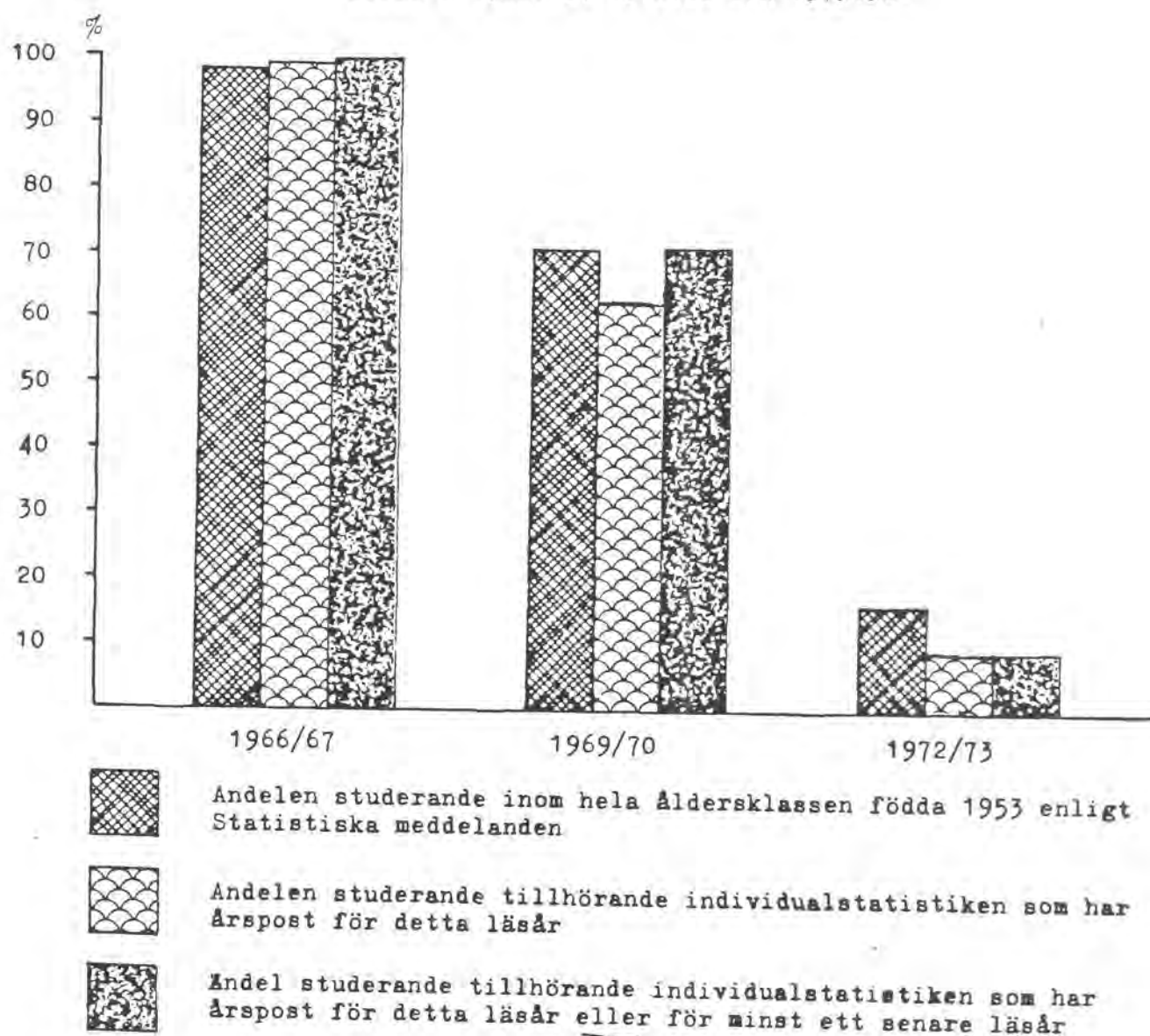
Procent

Källa: Uppgifterna om andelen studerande i hela åldersklassen födda 1948 har hämtats från Statistiska meddelanden serie U 1961:15, 1964:13 och 1968:15

Figur 2 Studering inom hela åldersklassen födda 1953 enligt SCBs åldersstatistik och bland studerande inom individualstatistiken
Procent

Källa: Uppgifterna om andelen studerande i hela åldersklassen födda 1953 har hämtats från Statistiska meddelanden serie U 1968:15, 1970:20 och 1973:30.

Tabell 8 ANDELEN STUDERANDE INOM HELA ÅLDERSKLASSEN FÖDDA 1948 ENLIGT SCBs ÅL-
DERSSTATISTIK OCH BLAND STUDERANDE TILLHÖRANDE INDIVIDUALSTATISTIKEN
FÖDDA 1948. PROCENT

Skolform	Läsår					
	1960/61		1963/64		1966/67	
	Hela ålders- klassen	Individual- statistiken	Hela ålders- klassen	Individual- statistiken	Hela ålders- klassen	Individual- statistiken
Folk-enhets- och grundskola	96,4	97,1	39,4	31,0	-	-
Realskola	2,3	2,3	22,3	20,4	0,6	0,3
Flickskola	0,5	0,4	3,6	3,0	0,4	0,5
Fackskola	-	-	-	-	2,1	1,5
Gymnasium (motsvarande)	-	-	2,5	2,3	21,8	19,9
Yrkesskola	-	-	7,1	3,4	8,4	6,9
Samtliga	99,2	99,8	74,9	60,1	33,3	29,1

Källa: Uppgift om andelen studerande inom hela åldersklassen har hämtats från Statistiska meddelanden U 1961:15, SM U 1964:13 och SM U 1968:15:

Tabell 9 ANDELEN STUDERANDE INOM HELA ÅLDERSKLASSEN FÖDDA 1953 ENLIGT SCBs ÅL-
DERSSTATISTIK OCH BLAND STUDERANDE TILLHÖRANDE INDIVIDUALSTATISTIKEN
FÖDDA 1953. PROCENT

Skolform	Läsår					
	1966/67		1969/70		1972/73	
	Hela ålders- klassen	Individual- statistiken	Hela ålders- klassen	Individual- statistiken	Hela ålders- klassen	Individual- statistiken
Folk-enhets- och grundskola	90,3	90,6	7,5	5,7	-	-
Realskola	7,9	7,3	4,1	3,6	-	-
Flickskola	0,5	0,1	0,4	0,1	-	-
Fackskola	-	-	11,3	10,8	8,0	1,1 ¹
Gymnasium (motsvarande)	-	-	24,2	23,5	0,7 7,9	7,8
Yrkesskola	-	-	23,6	18,8	4,8	-
Samtliga	98,7	98,0	71,1	62,5	15,9	8,9

1) Den låga andelen i fackskolan beror delvis på att gymnasieskolans s k "övriga 2-åriga linjer och specialkurser", vilka i denna tabell skulle redovisas som fackskola, inte redovisades detta läsår (se texten sid 25).

Källa: Uppgift om andelen studerande inom hela åldersklassen har hämtats från Statistiska meddelanden U 1968:15, SM U 1970:20 och SM U 1973:30.

För läsårsuppgifterna finns ett speciellt bortfallsproblem i form av saknade uppgifter för enstaka läsår, s k luckor. I tabell 10 visas antalet elever som har en lucka olika läsår.

Tabell 10 ELEVER SOM SAKNAR LÄSÅRSUPPGIFT, MEN FÖR VILKA SENARE REDOVISATS MINST EN LÄSÅRSUPPGIFT (ELEVER MED LUCKOR)

Födda 1948			Födda 1953		
Läsår	Luckor antal	% ¹	Läsår	Luckor antal	% ¹
1960/61	0	0,0	1965/66	0	0,0
1961/62	369	3,2	1966/67	113	1,1
1962/63	721	7,0	1967/68	140	1,4
1963/64	1 023	12,5	1968/69	409	4,4
1964/65	1 231	20,5	1969/70	748	10,6
1965/66	827	16,8	1970/71	432	7,8
1966/67	463	11,8	1971/72	116	3,2
1967/68	66	3,2	1972/73	49	5,2
1968/69	0	0,0	1973/74	0	0,0

1) Luckor i procent av samtliga kvarvarande elever i registret aktuellt läsår.

Som framgår av tablan är antalet luckor flest under det femte läsåret (första och sista läsåret finns inga luckor). Detta är en följd av att endast den som återkommer med läsårsuppgift kan läsåren före ha en eller flera luckor. Huruvida luckorna är ett reellt bortfall eller om eleven gjort ett faktiskt uppehåll i studierna kan endast en speciell bearbetning av skolform och årskursuppgifterna ge svar på. En sådan bearbetning har ej gjorts.

Vidare kan påpekas att elever med flera luckor, mer än tre i rad, även tenderar att ha större bortfall av bakgrundsuppgifter. Bland födda 1948 finns 620 elever som har mer än tre luckor i följd. I denna grupp saknar 1,3 procent av samtliga de tre uppgifterna, standardprov, testresultat och faderns yrke/utbildning. För hela urvalet är motsvarande siffra endast 0,6 procent. Testresultat och standardprov saknas för 15,2 procent i denna grupp men bara för 11,6 procent av hela urvalet.

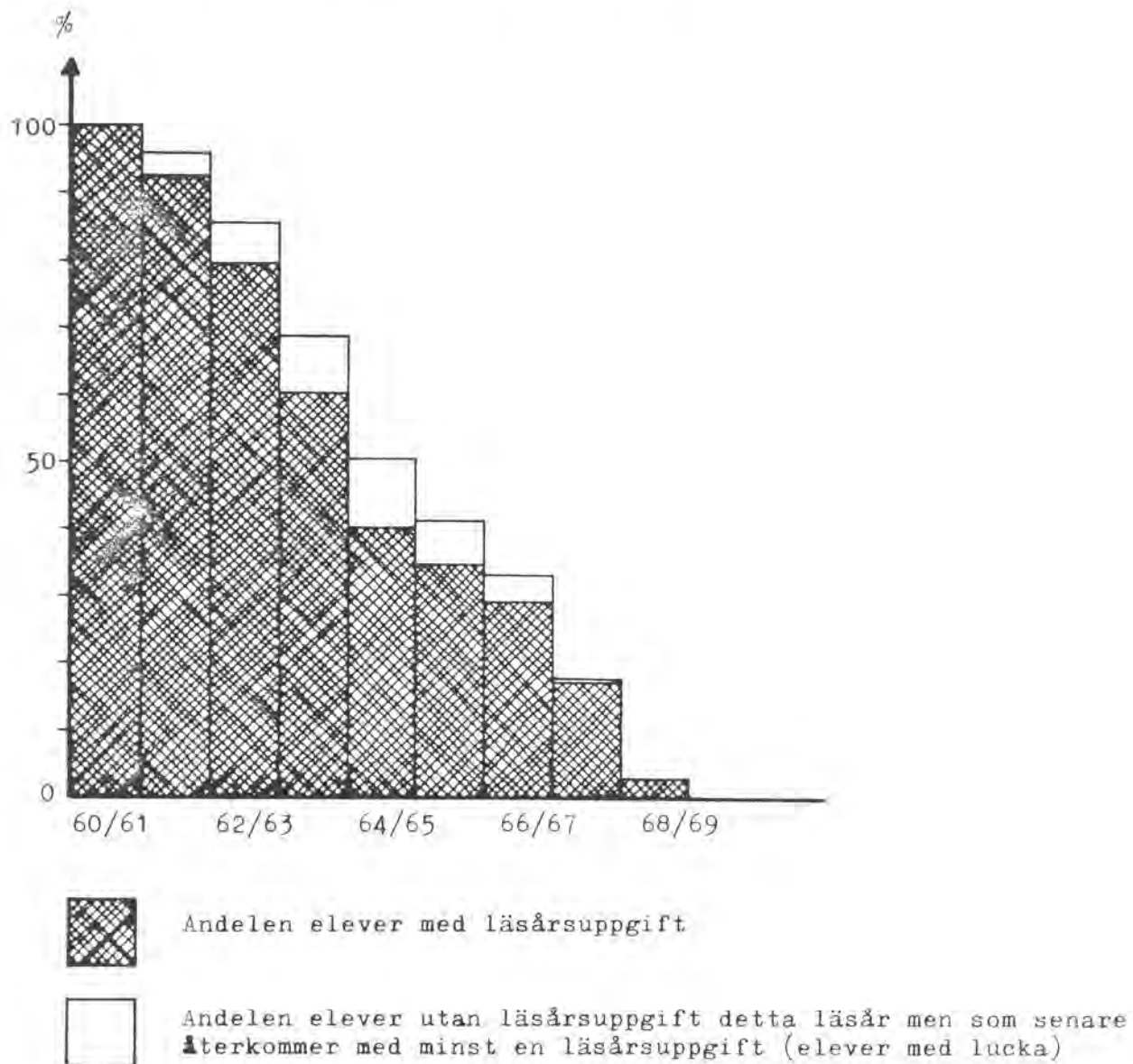
Bland födda 1953, där endast 82 elever har mer än tre luckor i följd, är det 3,7 procent som saknar de tre ovan nämnda uppgifterna, jämfört med 1,6 procent i hela urvalet. Testresultat och standardprovresultat saknas för 9,8 procent i denna grupp, men för bara 4,7 procent i hela urvalet.

I figur 3 och 4 visas slutligen en sammanställning av elever med läsårsuppgift och elever med luckor. Skillnaden mellan de två figurerna måste tolkas med stor försiktighet. De bägge årgångarna skall inte ha samma profil då andelen studerande av befolkningen i åldern 13 - 22 år successivt har ökat 1960-72. (Se bl a SCBs Åldersstatistik). Födda 1948 uppvisar en jämn avtappning av elever och kontrollen av elever läsåret 1965/66 märks då minskningen i elevantalet för läsåret 1964/65 - 1967/68 inte är lika kraftig som under perioden 1961/62 - 1964/65. Födda 1953 har en annorlunda profil för de kvarvarande eleverna. Under de fyra första läsåren dvs 1965/66 - 1968/69 är antalet elever som försvinner ur registret relativt litet för att under de sista åren kraftigt sjunka och de två sista åren ha en mindre andel kvarvarande elever än bland födda 1948. Det senare förhållandet är anmärkningsvärt, då som ovan nämnts födda 1953 borde ha en större andel studerande även i högre ålder. Förhållandet förklaras av att, som tidigare nämnts, de gjorda kontrollerna gav ett bra resultat för födda 1948 men inget positivt resultat alls för födda 1953. Dessutom har man som nämnts i avsnitt 6.1 och som framgår av tabell 9 ett dåligt resultat av insamlingen för de praktiskt yrkesinriktade utbildningsvägarna.

Individualstatistiken förefaller att under den period då huvuddelen av eleverna går i den obligatoriska skolan har en i stort sett fullständig uppföljning. Där- efter har dock insamlingsförfarandet varit otillräckligt för att kunna få med alla som flyttat, bytt skola och skolform eller återkommit efter studieuppehåll. Elever som inte gjort studieavbrott, inte flyttat osv har en betydligt

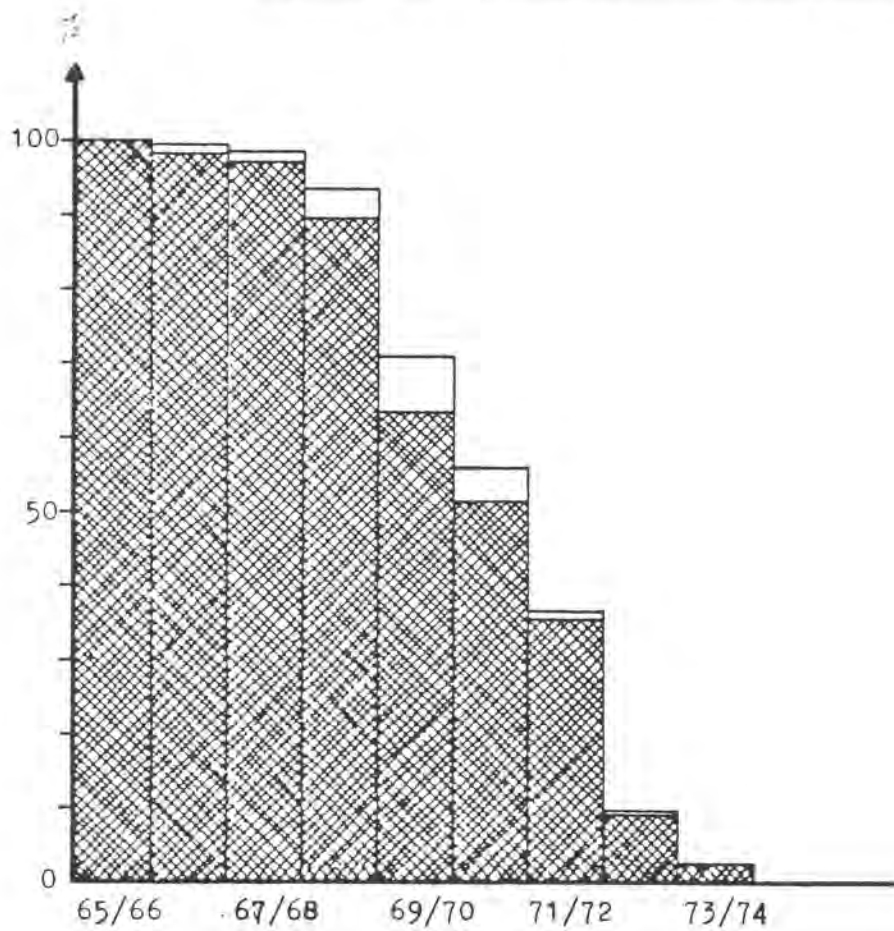
större chans att finnas med i individualstatistiken. En longitudinell undersökning av detta slag måste medföra att alla individer, med från normal skolgång starkt avvikande beteendemönster blir något underrepresenterade. Hur allvarlig denna underrepresentation är ligger utanför syftet med denna promemoria och bör granskas i en speciell analys.

Figur 3 Elever födda 1948 med läsårsuppgifter och med luckor i procent av antalet elever i registret

Figur 4 Elever födda 1953 med läsårssuppgifter och med luckor
i procent av antalet elever i registret

Andelen elever med läsårssuppgift

Andelen elever utan läsårssuppgift detta läsår men som senare återkommer med minst en läsårssuppgift (elever med lucka)

7 En översikt över de insamlade årsuppgifterna

De i tabeller som presenteras i detta avsnitt har i första hand framställts för att kontrollera materialets kvalitet och rimlighet. Kommentarer till tabellerna gör inte anspråk på att vara någon egentlig analys av materialet.

I kommentarerna görs jämförelser mellan födda 1948 och födda 1953. För att underlätta jämförelsen används beteckningen år 1, år 2 osv. Utgångspunkten för numreringen är det år då undersökningen för respektive årgång startade, dvs år 1 avser för födda 1948 läsåret 1960/61 och för födda 1953 läsåret 1965/66 osv.

Tabellerna 11 och 14 visar samtliga årsuppgifter fördelade på läsår och skolformer. En jämförelse visar hur parallellskolesystemet¹ i början av 1960-talet under senare delen av 1960-talet nästan helt ersatts av grundskolan. Vidare är de elever som går i gymnasiet (motsv) mera koncentrerade till de 5e, 6e och 7e åren bland födda 1953 jämfört med födda 1948. Spridningen i ålder vid påbörjad gymnasieutbildning hade således minskat under 1960-talet.

Skillnaderna mellan de två gruppernas skolgång framgår tydligast vid jämförelse mellan tabellerna 12c och 15c, vilka visar hur den senaste årsuppgiften för alla eleverna fördelar sig på läsår och skolform. Andelen elever för vilka senaste årsuppgift avser folkskola/grundskola har minskat från 46,5 procent bland födda 1948 till 30,5 procent bland födda 1953 (därtill kommer att bland födda 1948 ett par procent slutat realskolor och flickskolor utan att ha uppnått examen). Andelen som slutat realskolor och flickskolor har på grund av dessa skolformers avveckling minskat från 9,8 till 2,6 procent.

I gengäld har andelen elever med sista årsuppgift från allmänt gymnasium (motsvarar humanistisk, samhällsvetenskaplig och naturvetenskaplig linje) ökat från 16,0 till 18,4 procent och för handelsgymnasium och tekniskt gymnasium sammantagna från 5,7 till 8,5 procent. Andelen som slutat fackskolan, vilken successivt infördes under 1960-talet, har ökat från 2,3 till 13,3 procent - varvid ökningen till dominerande del avser den sociala linjen. Den största ökningen noteras för yrkesskolutbildning (motsvarande), som utgjorde senast rapporterad uppgift för 17,6 procent av elever födda 1948 och 26,3 procent av senast rapporterad uppgift bland födda 1953. - Här nämnda siffror bör användas med försiktighet, dels p g a de kvalitetsproblem som gäller för materialet, dels p g a att en mindre del av uppgifterna avser utbildning som ej fullföljts - dessa två "felkällor" bör dock delvis i detta sammanhang ta ut varandra.

Skillnaderna mellan de två årgångarna av elever kan även illustreras av att bland födda 1948 har nästan hälften (49,7 procent) av eleverna slutat skolan det år de fyllde 16 år eller tidigare. För födda 1953 är motsvarande andel 29,1 procent.

En jämförelse mellan tabellerna 11a och 12a antyder att av ca 3 800 elever födda 1948 som gick i enhetsskola nöjde sig ca 2 000 med denna utbildning och ca 1 800 gick vidare till annan utbildning. Av de minst 3 100 elever som gick i realskolor eller flickskolor nöjde sig knappt 1 200 med denna utbildning, medan minst 2 000 gick vidare till annan utbildning. Bland födda 1948 har således realskolan och flickskolan spelat en större roll som grund för rekryteringen till gymnasiala studier än grundskolan. Bland födda 1953 har däremot endast en liten del av eleverna gått i realskolor och flickskolor.

1) Eleverna var uppdelade på å ena sidan folkskola/grundskola och å andra sidan realskolor/flickskola.

Skolform för senaste års uppgift ¹	Födda 1948	Födda 1953
Folkskola, enhetsskola, grundskola	46,5	30,5
Realskolor, flickskolor	9,8	2,6
Allmänt gymnasium (motsv)	16,0	18,4
Handelsgymnasium, tekniskt gymnasium (motsv)	5,7	8,5
Fackskola	2,3	13,3
Yrkesskola	17,6	26,3
Övriga skolor ¹	2,1	0,4
SUMMA PROCENT	100,0	100,0

1) Se texten rörande olika kvalitetsproblem som gör att uppgifterna måste tolkas med försiktighet. Bl a berör den minskade andelen som rapporterats från övriga skolor på olikheter i praxis för uppgiftsinsamlingen.

Av tabellerna 13 och 16 framgår att barn till jordbrukare, folkskollärare, hantverkare, lägre tjänstemän och arbetare väl följer det ovan omtalade mönstret, nämligen att födda 1953 i större utsträckning går vidare efter folkskola/grundskola än födda 1948. För barnen inom alla dessa yrkesgrupper gäller att andelen elever med folkskola som sista registrerade skolform minskat samtidigt som en ökning skett för alla gymnasiala skolformer.

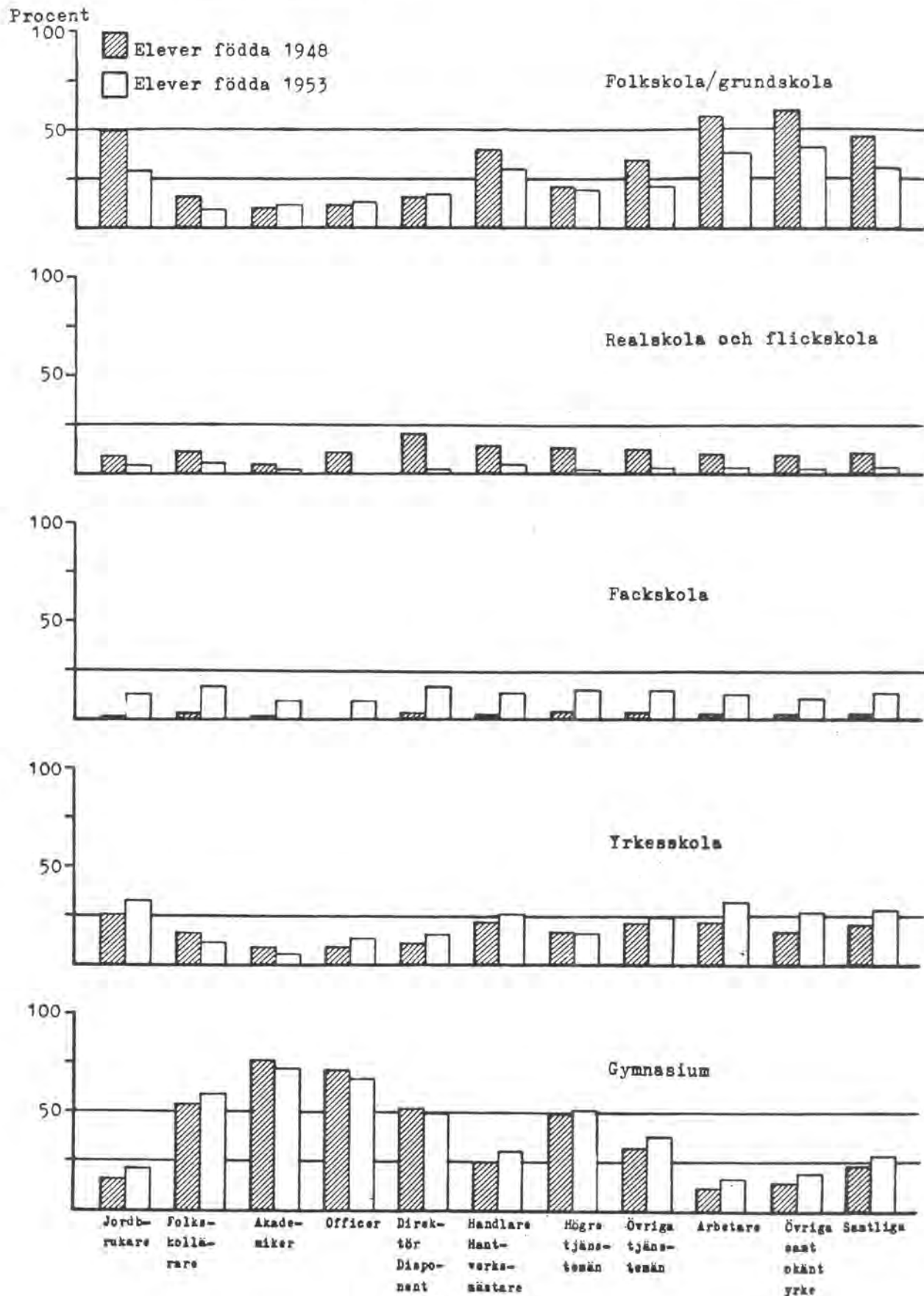
Barn till akademiker, officerare, direktörer och högre tjänstemän följer däremot inte det ovan nämnda mönstret. Barn till högre tjänstemän uppvisar ingen säker skillnad varken med avseende på andelen som slutat efter folkskola/grundskola eller gymnasiet (motsvarande). För barn till officerare och direktörer föreligger ingen nämnvärd förändring av andelen som slutat efter folkskola/grundskolenivå, medan däremot en minskning skett av andelen barn med sista årsuppgift från gymnasiet (motsvarande). För barn till akademiker noteras en ökning av andelen barn som inte går vidare efter folkskola/grundskola samtidigt som en minskning skett av andelen med sista årsuppgift från gymnasiet (motsvarande)¹. - De grupper för vilka noteras en sjunkande andel som gått i gymnasiet noteras i gengäld en markant ökning av andelen som slutat fackskola, yrkesskola m m.

Det föreliggande materialet visar således att skillnaderna mellan barn från olika hemmiljöer ifråga om deltagande i gymnasial utbildning minskat under 1960-talet samtidigt som utbildningsbenägenheten för barn från vissa grupper med höga utbildningsbenägenheter ökat medan den för andra minskat något. Även om vissa reservationer måste fogas till tolkningen av föreliggande material på grund av kvalitetsproblem synes det inte finnas någon anledning att anta att dessa kvalitetsproblem skulle kunna medföra att de nyss nämnda slutsatserna måste ifrågasättas. Snarare finns det anledning att förmoda att det använda insamlingsförfarandet medfört större risker för ett bortfall av uppgifter om arbetarbarnens utbildning än om t ex akademikerbarnen, vilka som regel torde genomgå skolutbildningen i en följd.

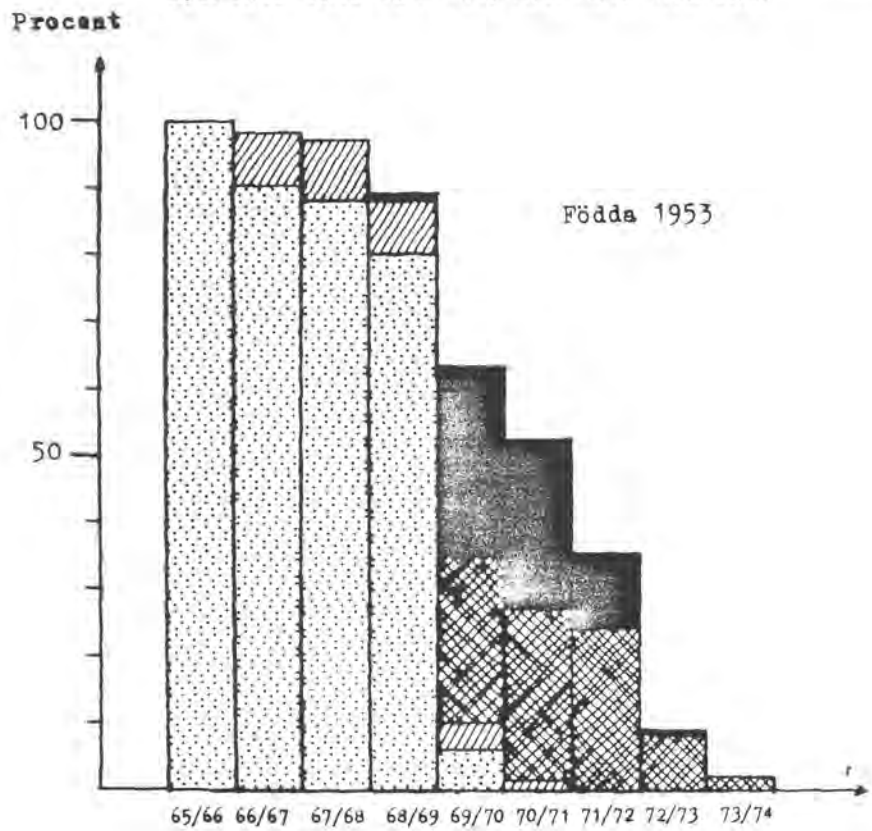
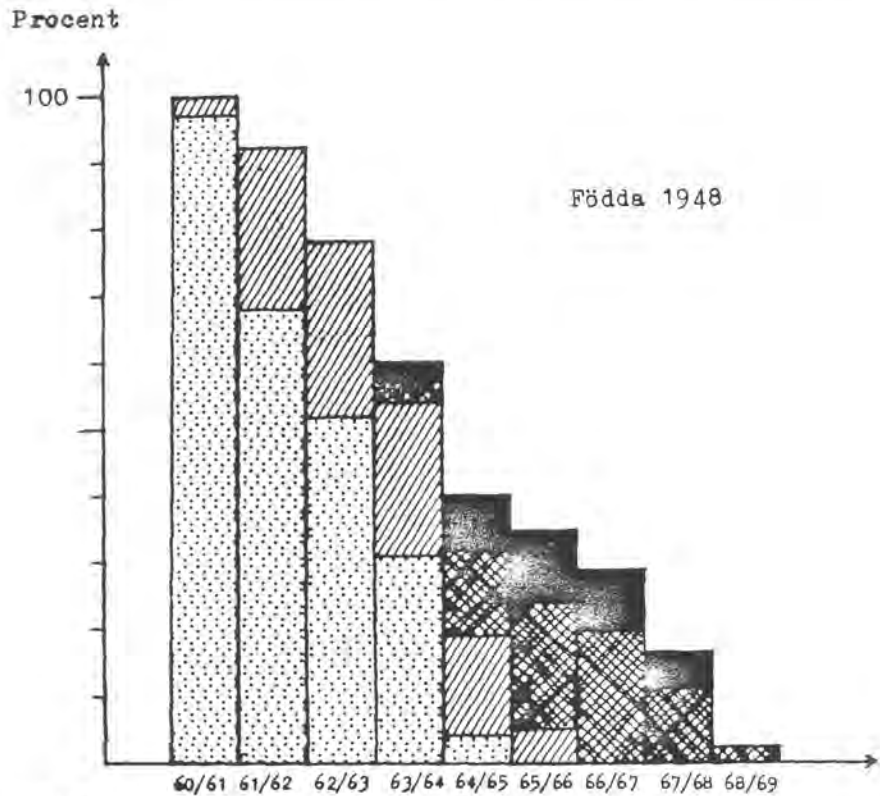
1) Det kan i detta sammanhang noteras att antalet barn från akademikerhem som inskrevs vid universitet och högskolor sjönk markant 1970/71 - varför det kan tänkas ha skett en generell minskning av utbildningsintresset bland akademikerbarn i början av 1970-talet. I promemorior från SCB 1976:5 "Högskolestatistik II".

Någon förklaring till varför andelen akademikerbarn som slutat skolan i gymnasiet minskat kan f n inte ges. En hypotes kan vara att inom de berörda yrkesgrupperna både föräldrar och barn insett att de överskottstendenser på akademiker som fanns i början på 1970-talet motiverat ett val av andra utbildningsvägar. (Under senare år har även rekryteringen från andra yrkesgrupper till högskolestudier minskat, se t ex Promemorior från SCB 1976:5 "Högskolestatistik II"). En annan, kanske troligare hypotes, är att tillkomsten av fackskolan och möjligheterna att via fackskolan kunna fortsätta studier vid t ex klasslärarutbildning inneburit att fackskolan (motsv) blivit en reell konkurrent till gymnasiet (motsv) bland elever från samhällsgrupper som tidigare traditionellt hade en hög övergång till gymnasiestudier. Den sistnämnda hypotesen förklarar emellertid ej varför en växande andel barn till akademiker och officerare slutat skolan efter grundskolan (motsv).

Figur 5 Elever fördelade efter faderns yrke och sista läsårets skolform. Procent.

Figur 6 Elever fördelade efter läsår och skolform, Procent.

Folkskola/grundskola	Yrkesskola och fackskola
Realskola och flickskola	Gymnasium

Tabell 11a ELEVER FÖDDA 1948 FÖRDELADE EFTER LÄSÅR OCH SKOLFORM

Skolform	1960/61	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69
Folkskola ¹¹	11 603	8 212	2 483	300	11				
Enhetskola ¹¹			3 804	3 407	468	20			
Grundskola			1	1	4	4			
Ungdomsvårdsskola				1	2	1			
Särskola	24							2	
Realskola	274	2 512	2 755	2 440	1 460	317	30	1	1
Flickskola	48	344	375	359	355	260	58	1	
Fackskola, social linje					58	86	47	14	2
Fackskola, ekonomisk linje				1	20	46	37	12	6
Fackskola, teknisk linje					29	44	94	56	43
Gymnasium enligt 1965 års läroplan och allmänt gymnasium enligt 1954 års stadga			33	275	1 311	1 826	1 809	881	103
Handelsgymnasium samt ekonomisk linje vid gymnasiet enligt 1965 års läroplan					113	249	276	204	61
Gymnasium, teknisk linje enligt 1965 års läroplan och tekniskt gymn					96	212	290	230	104
Sjöfartsutbildning							1	8	
Tandsköterskeutbildning							2	3	
Sjuksköterskeutbildning						1	27	100	1
Lantbruksutbildning			3	8	21	30	28	15	
Skogsbruksutbildning				3	10	16	5	4	
Yrkesskoleutbildning		1	49	389	830	997	759	495	7
Totalt	11 949	11 069	9 503	7 184	4 788	4 109	3 463	2 026	328

Fotnoter se sid 50.

Tabell 11b ELEVER FÖDDA 1948 FÖRDELADE EFTER LÄSÅR OCH SKOLFORM. PROCENT

Skolform	1960/61	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69
Folkskola ¹¹	97,1	74,2	26,1	4,2	0,2				
Enhetskola ¹¹			40,0	47,4	9,8	0,4			
Grundskola			0,0	0,0	0,1	0,1			
Ungdomsvårdsskola				0,0	0,0	0,0			
Särskola	0,2							0,1	
Realskola	2,3	22,7	29,0	34,0	30,5	7,7	0,8	0,0	0,3
Flickskola	0,4	3,1	3,9	5,0	7,4	6,3	1,7	0,0	
Fackskola, social linje					1,2	2,1	1,4	0,7	0,6
Fackskola, ekonomisk linje				0,0	0,4	1,1	1,1	0,6	1,8
Fackskola, teknisk linje					0,6	1,1	2,7	2,8	13,0
Gymnasium enligt 1965 års läroplan och allmänt gymnasium enligt 1954 års stadga			0,3	3,8	27,4	44,5	52,2	43,5	31,2
Handelsgymnasium samt ekonomisk linje vid gymnasiet enligt 1965 års läroplan					2,4	6,1	8,0	10,1	18,5
Gymnasium, teknisk linje enligt 1965 års läroplan och tekniskt gymn					2,0	5,2	8,4	11,3	31,5
Sjöfartsutbildning							0,0	0,4	
Tandsköterskeutbildning							0,1	0,1	
Sjuksköterskeutbildning						0,0	0,8	4,9	0,3
Lantbruksutbildning			0,0	0,1	0,4	0,7	0,8	0,7	
Skogsbruksutbildning				0,0	0,2	0,4	0,1	0,2	
Yrkesskoleutbildning		0,0	0,5	5,4	17,3	24,3	21,9	24,4	2,1
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Fotnoter se sid 50.

Tabell 12a ELEVER FÖDDA 1948 SOM SLUTAT SKOLAN FÖRDELADE EFTER SISTA LÄSÅR OCH SKOLFORM
Uppgiften avser elevens sista läsårsuppgift i registret, oberoende av om eleven fullföljt utbildningen ("examinerats") eller ej

Skolform	1960/61	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	Samtliga läsår
Folkskola ¹¹	485	1 163	1 654	219	7					3 528
Enhetskola ¹¹			246	1 547	217	7			1	2 018
Grundskola					1	2		1		4
Ungdomsvårdsskola						1				1
Särskola	13							2		15
Realskola	6	42	96	267	403	149	15	1	1	980
Flickskola	5	10	6	10	24	105	35	1		196
Fackskola, social linje					4	36	26	10	2	78
Fackskola, ekonomisk linje					4	16	28	8	6	62
Fackskola, teknisk linje					1	2	49	31	43	126
Gymnasium enligt 1965 års läroplan och allmänt gymnasium enligt 1954 års stadga			1	2	21	94	913	776	103	1 910
Handelsgymnasium samt ekonomisk linje vid gymnasiet enligt 1965 års läroplan					5	12	104	159	61	341
Gymnasium, teknisk linje enligt 1965 års läroplan och tekniskt gymn					2	9	72	146	104	333
Sjöfartsutbildning								8		8
Tandsköterskeutbildning							2	3		5
Sjuksköterskeutbildning							13	99	1	113
Lantbruksutbildning			1	3	12	22	27	15		80
Skogsbruksutbildning				1	8	11	5	4		29
Yrkesskoleutbildning		1	11	140	374	544	539	488	7	2 104
Totalt	509	1 216	2 015	2 189	1 083	1 010	1 828	1 752	329	11 931

Fotnoter se sid 50.

Tabell 12b ELEVER FÖDDA 1948 SOM SLUTAT SKOLAN FÖRDELADE EFTER SISTA LÄSÅR OCH SKOLFORM. PROCENT PER LÄSÅR
Uppgiften avser elevens sista läsårsuppgift i registret, oberoende av om eleven fullföljt utbildningen ("examinerats") eller ej

Skolform	1960/61	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	Samtliga läsår
Folkskola	95,3	95,6	82,1	10,0	0,6					29,6
Enhetskola			12,2	70,7	20,0	0,7			0,3	16,9
Grundskola					0,1	0,2		0,1		0,0
Ungdomsvårdsskola						0,1				0,0
Särskola	2,6							0,1		0,1
Realskola	1,2	3,5	4,8	12,2	37,2	14,8	0,8	0,1	0,3	8,2
Flickskola	1,0	0,8	0,3	0,5	2,2	10,4	1,9	0,1		1,6
Fackskola, social linje					0,4	3,6	1,4	0,6	0,6	0,7
Fackskola, ekonomisk linje					0,4	1,6	1,5	0,5	1,8	0,5
Fackskola, teknisk linje					0,1	0,2	2,7	1,8	13,1	1,1
Gymnasium enligt 1965 års läroplan och allmänt gymnasium enligt 1954 års stadga			0,0	0,1	1,9	9,3	49,9	44,3	31,3	16,0
Handelsgymnasium samt ekonomisk linje vid gymnasiet enligt 1965 års läroplan					0,5	1,2	5,7	9,1	18,5	2,9
Gymnasium, teknisk linje enligt 1965 års läroplan och tekniskt gymn					0,2	0,9	3,9	8,3	31,6	2,8
Sjöfartsutbildning								0,5		0,1
Tandsköterskeutbildning							0,1	0,2		0,0
Sjuksköterskeutbildning							0,7	5,7	0,3	0,9
Lantbruksutbildning			0,0	0,1	1,1	2,2	1,5	0,9		0,7
Skogsbruksutbildning				0,0	0,7	1,1	0,3	0,2		0,2
Yrkesskoleutbildning		0,0	0,5	6,4	34,5	53,9	29,5	27,9	2,1	17,6
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabell 12c ELEVER FÖDDA 1948 SOM SLUTAT SKOLAN FÖRDELÅDE EFTER SISTA LÄSÅR OCH SKOLFORM. PROCENT AV TOTALA ANTALET ELEVER I REGISTRET

Uppgiften avser elevens sista läsårs uppgift i registret, oberoende av om eleven fullföljt utbildningen ("examinerats") eller ej

Skolform	1960/61	1961/62	1962/63	1963/64	1964/65	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	Samtliga läsår
Folkskola	4,1	9,7	13,7	1,8	0,1					29,6
Enhetsskola			2,1	13,0	1,8	0,1			0,0	16,9
Grundskola					0,0	0,0		0,0		0,0
Ungdomsvårdsskola						0,0				0,0
Särskola	0,1							0,0		0,1
Realskola	0,1	0,4	0,8	2,2	3,4	1,2	0,1	0,0	0,0	8,2
Flickskola	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,9	0,3	0,0		1,6
Fackskola, social linje					0,0	0,3	0,2	0,1	0,0	0,7
Fackskola, ekonomisk linje					0,0	0,1	0,2	0,1	0,1	0,5
Fackskola, teknisk linje					0,0	0,0	0,4	0,3	0,4	1,1
Gymnasium enligt 1965 års läroplan och allmänt gymnasium enligt 1954 års stadga			0,0	0,0	0,2	0,8	7,7	6,5	0,9	16,0
Handelsgymnasium samt ekonomisk linje vid gymnasiet enligt 1965 års läroplan					0,0	0,1	0,9	1,3	0,5	2,9
Gymnasium, teknisk linje enligt 1965 års läroplan och tekniskt gymn					0,0	0,1	0,6	1,2	0,9	2,8
Sjöfartsutbildning								0,1		0,1
Tandsköterskeutbildning							0,0	0,0		0,0
Sjuksköterskeutbildning							0,1	0,8	0,0	0,9
Lantbruksutbildning			0,0	0,0	0,1	0,2	0,2	0,1		0,7
Skogsbruksutbildning				0,0	0,1	0,1	0,0	0,0		0,2
Yrkesskoleutbildning		0,0	0,1	1,2	3,1	4,6	4,5	4,0	0,1	17,6
Totalt	4,3	10,2	16,9	18,3	9,1	8,5	15,5	14,5	2,8	100

Tabell 13 ELEVER FÖDDA 1948 SOM SLUTAT SKOLAN FÖRDELADE EFTER SISTA LÄSÅRETS SKOLFORM SAMT FADERNS YRKE. PROCENT
Uppgiften avser den sista uppgiften om skolgång som föreligger i registret, oberoende av om eleven fullföljt utbildningen ("examinerats") eller ej.

Skolform	Faderns yrke										Samtliga
	Jordbru- kare	Folk- skol- lärare	Akade- miker	Officer	Direktör Disponent	Handlare, Hantverks- mästare	Högre tjänste- man	Övriga tjänste- man	Arbetare	Övriga samt yrke okänt	
Folkskola och grundskola	49,4	15,6	9,7	11,8	15,8	39,2	20,8	34,2	56,7	59,3	46,6
Realskola och flickskola	8,8	11,1	4,6	9,8	19,8	13,7	12,3	11,6	9,0	8,2	9,8
Fackskola ⁸ , yr- kesskola, m m ⁹	26,2	20,0	10,0	8,0	13,0	22,7	18,2	22,8	22,4	18,6	21,8
Gymnasium (mötsv) ¹⁰	15,9	53,3	75,7	70,6	51,5	24,4	48,7	31,4	11,9	13,9	21,7
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	1 570	90	388	51	102	1 163	1 060	1 153	5 792	581	11 950

Fotnoter se sid 50.

Tabell 14a ELEVER FÖDDA 1953 FÖRDELADE EFTER LÄSÅR OCH SKOLFORM

Skolform	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70	1970/71	1971/72	1972/73	1973/74
Folkskola	1 740	822	571	75					
Enhetskola				1					
Grundskola	8 150	8 169	8 190	7 904	564	2			
Ungdomsvårdsskola		1	2	2		1			
Särskola		4	8	1	1				
Realskola	26	728	771	750	357	32	2		
Flickskola	10	45	49	47	40	38	5		
Fackskola, social linje ¹				3	637	717	165	16	3
Fackskola, ekonomisk linje ²					282	321	74	22	3
Fackskola, teknisk linje ³				1	204	216	230	75	26
Gymnastium enligt 1965 års läroplan ⁴ och allmänt gymnastium enligt 1954 års stadga ⁵			1	25	1 625	1 741	1 707	374	34
Handelsgymnastium samt ekonomisk linje vid gymnastium enligt 1965 års läroplan ⁶				1	354	383	383	106	18
Gymnastium teknisk linje enligt 1965 års läroplan och tekn gymn ⁷					355	400	382	298	83
Utbildning av skötare i psykiatrisk vård									3
Socialpedagogisk utbildning									1
Lantbruksutbildning			1	3					
Trädgårdsutbildning				1					
Skogsbruksutbildning				1					
Yrkeskoleutbildning ¹³			50	58	1 871	1 254	554	0 ¹²	28
Totalt	9 926	9 769	9 643	8 873	6 290	5 105	3 502	891	199

Fotnoter se sid 50.

Tabell 14b ELEVER FÖDDA 1953 FÖRDELADE EFTER LÄSÅR OCH SKOLFORM. PROCENT

Skolform	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70	1970/71	1971/72	1972/73	1973/74
Folkskola	17,5	8,4	5,9	0,9					
Enhetskola				0,0					
Grundskola	82,1	83,6	84,9	89,1	9,0	0,0			
Ungdomsvårdsskola		0,0	0,0	0,0		0,0			
Särskola		0,0	0,1	0,0	0,0				
Realskola	0,3	7,4	8,0	8,5	5,7	0,6	0,1		
Flickskola	0,1	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	0,1		
Fackskola, social linje ¹				0,0	10,1	14,1	4,7	1,8	1,5
Fackskola, ekonomisk linje ²					4,5	6,3	2,1	2,5	1,5
Fackskola, teknisk linje ³				0,0	3,2	4,2	6,6	8,4	13,1
Gymnasium enligt 1965 års läroplan ⁴ och allmänt gymnasium enligt 1954 års stadga ⁵			0,0	0,3	25,8	34,1	48,7	42,0	17,1
Handelsgymnasium samt ekonomisk linje vid gymnasium enligt 1965 års läroplan ⁶				0,0	5,6	7,5	10,9	11,9	9,1
Gymnasium, teknisk linje enligt 1965 års läroplan och tekn gymn ⁷					5,6	7,8	10,9	33,5	41,7
Utbildning av skötare i psykiatrisk vård									1,5
Socialpedagogisk utbildning									0,5
Lantbruksutbildning			0,0	0,0					
Trädgårdsutbildning				0,0					
Skogsbruksutbildning ¹³				0,0					
Yrkesskoleutbildning ¹³			0,5	0,7	29,8	24,6	15,8	0,0 ¹²	14,1
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Fotnoter se sid 50.

Tabell 15a ELEVER FÖDDA 1953 SOM SLUTAT SKOLAN FÖRDELADE EFTER LÄSÅR OCH SKOLFORM

Uppgiften avser elevens sista läsårs uppgift i registret, oberoende av om eleven fullföljt utbildningen ("examinerats") eller ej

Skolform	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70	1970/71	1971/72	1972/73	1973/74	Samtliga läsåår
Folkskola	20	52	328	47						447
Enhetsskola				1						1
Grundskola	26	40	130	2 079	309					2 584
Ungdomsvårdsskola			2	1						3
Särskola		1	6	1	1					9
Realskola		4	6	70	115	17	2			214
Flickskola				2	1	27	5			35
Fackskola, social linje ¹				1	25	519	154	14	3	716
Fackskola, ekonomisk linje ²					5	237	62	22	3	329
Fackskola, teknisk linje ³				1	8	16	172	60	25	282
Gymnasium enligt 1965 års läroplan ⁴ och allmänt gymnasium enligt 1954 års stadga ⁵			1	10	17	72	1 354	342	34	1 830
Handelsgymnasium samt ekonomisk linje vid gymnasium enligt 1965 års läroplan ⁶				1	10	22	292	93	17	435
Gymnasium, teknisk linje enligt 1965 års läroplan och tekn gymn ⁷					8	19	87	227	80	421
Utbildning av skötare i psykiatrisk vård									3	3
Socialpedagogisk utbildning									1	1
Lantbruksutbildning			1	3						4
Trädgårdsutbildning				1						1
Skogsbruksutbildning				1						1
Yrkesskoleutbildning ¹³			26	24	997	990	547	0 ¹²	28	2 612
Totalt	46	97	500	2 243	1 496	1 919	2 675	758	194	9 928

Fotnoter se sid 50.

Tabell 15b ELEVER FÖDDA 1953 SOM SLUTAT SKOLAN FÖRDELADE EFTER LÄSÅR OCH SKOLFORM. PROCENT PER LÄSÅR
Uppgiften avser elevens sista läsårsuppgift i registret, oberoende av om eleven fullföljt utbildningen ("examinerats") eller ej

Skolform	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70	1970/71	1971/72	1972/73	1973/74	Samtliga läsår
Folkskola	43,5	53,6	65,6	2,1						4,5
Enhetskola				0,0						0,0
Grundskola	56,5	41,2	26,0	92,7	20,7					26,0
Ungdomsvårdsskola			0,4	0,0						0,0
Särskola		1,0	1,2	0,0	0,1					0,1
Realskola		4,1	1,2	3,1	7,7	0,9	0,1			2,2
Flickskola				0,1	0,1	1,4	0,2			0,4
Fackskola, social linje ¹				0,0	1,7	27,0	5,8	1,8	1,5	7,2
Fackskola, ekonomisk linje ²					0,3	12,4	2,3	2,9	1,5	3,3
Fackskola, teknisk linje ³				0,0	0,5	0,8	6,4	7,9	12,9	2,8
Gymnasium enligt 1965 års läroplan ⁴ och allmänt gymnasium enligt 1954 års stadga ⁵			0,2	0,4	1,1	3,8	50,6	45,1	17,5	18,4
Handelsgymnasium samt ekonomisk linje vid gymnasium enligt 1965 års läroplan ⁶				0,0	0,7	1,1	10,9	12,3	8,8	4,4
Gymnasium, teknisk linje enligt 1965 års läroplan och tekn gymn ⁷					0,5	1,0	3,3	29,9	41,2	4,2
Utbildning av skötare i psykiatrisk vård									1,5	0,0
Socialpedagogisk utbildning									0,5	0,0
Lantbruksutbildning			0,2	0,1						0,0
Trädgårdsutbildning				0,0						0,0
Skogsbruksutbildning				0,0						0,0
Yrkeskoleutbildning ¹³			5,2	1,1	66,6	51,6	20,4	0,0 ¹²	14,4	26,3
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Fotnoter se sid 50.

Tabell 15c ELEVER FÖDDA 1953 SOM SLUTAT SKOLAN FÖRDELADE EFTER LÄSÅR OCH SKOLFORM, PROCENT AV TOTALA ANT ALET ELEVER I REGISTRET
Uppgiften avser elevens sista läsårsuppgift i registret, oberoende av om eleven fullföljt utbildningen ("examinerats") eller ej

Skolform	1965/66	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70	1970/71	1971/72	1972/73	1973/74	Samtliga läsår
Folkskola	0,2	0,5	3,3	0,5						4,5
Enhetskola				0,0						0,0
Grundskola	0,3	0,4	1,3	20,9	3,1					26,0
Ungdomsvårdsskola			0,0	0,0						0,0
Särskola		0,0	0,1	0,0	0,0					0,1
Realskola		0,0	0,1	0,7	1,2	0,2	0,0			2,2
Flickskola				0,0	0,0	0,3	0,1			0,4
Fackskola, social linje ¹				0,0	0,3	5,2	1,6	0,1	0,0	7,2
Fackskola, ekonomisk linje ²					0,1	2,4	0,6	0,2	0,0	3,3
Fackskola, teknisk linje ³				0,0	0,1	0,2	1,7	0,6	0,3	2,8
Gymnasium enligt 1965 års läroplan ⁴ och allmänt gymnasium enligt 1954 års stadga ⁵			0,0	0,1	0,2	0,7	13,6	3,4	0,3	18,4
Handelsgymnasium samt ekonomisk linje vid gymnasium enligt 1965 års läroplan ⁶				0,0	0,1	0,2	2,9	0,9	0,2	4,3
Gymnasium, teknisk linje enligt 1965 års läroplan och tekn gymn ⁷					0,1	0,2	0,9	2,3	0,8	4,2
Utbildning av skötare i psykiatrisk vård									0,0	0,0
Socialpedagogisk utbildning									0,0	0,0
Lantbruksutbildning			0,0	0,0						0,0
Trädgårdsutbildning				0,0						0,0
Skogsbruksutbildning				0,0						0,0
Yrkesskoleutbildning ¹³			0,3	0,2	10,0	10,0	5,5	0,0 ¹²	0,3	26,3
Totalt	0,5	1,0	5,0	22,6	15,1	19,3	26,9	7,6	2,0	100

Fotnoter se sid 50.

Tabell 16 ELEVER FÖDDA 1953 SOM SLUTAT SKOLAN FÖRDELADE EFTER SISTA LÄSÅRETS SKOLFORM SAMT FADERNS YRKE. PROCENT
Uppgiften avser den sista uppgiften om skolgång som föreligger i registret, oberoende av om eleven fullföljt utbildningen ("examinerats") eller ej

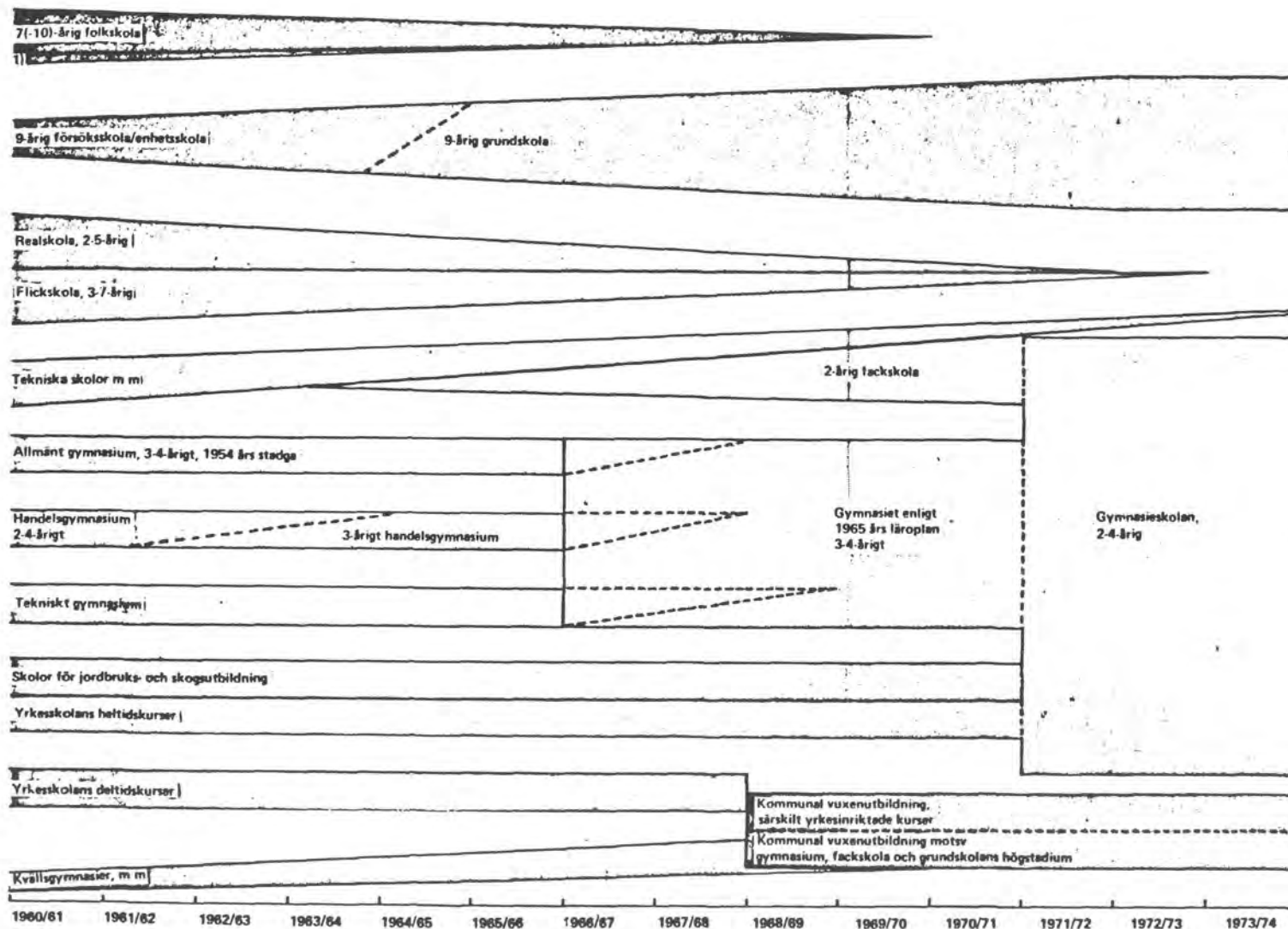
Skolform	Faderns yrke										
	Jordbru- kare	Folk- skol- lärare	Akade- miker	Officer	Direktör, Disponent	Handlare, Hantverks- mästare	Högre tjänste- man	Övriga tjänste- man	Arbetare	Övriga samt yrke okänt	Samtliga
Folkskola och grundskola	28,3	8,8	11,7	12,5	16,9	29,4	19,2	21,6	37,8	41,0	30,8
Realskola och flickskola	4,0	4,9	1,2	0,0	1,4	3,1	1,2	2,4	2,5	1,9	2,5
Fackskola ⁸ , yr- kesskola, m m ⁹	46,3	28,4	14,5	20,8	32,4	38,1	30,1	38,8	43,8	38,6	39,7
Gymnasium (motsv) ¹⁰	21,3	57,8	72,6	66,7	49,3	29,4	49,4	37,2	16,0	18,5	27,0
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	1 017	102	401	48	142	959	967	1 089	4 731	471	9 927

Fotnoter se sid 50.

Figur 7

Organisatoriska förändringar inom skolväsendet 1960-1974

Diagrammet ger en schematisk översikt över hur olika skolorformer

1) högre folkskola

Källa: Promemorior från SCB 1974:3

FOTNOTER TILL TABELLERNÄ 11-16

- 1 Inklusivt gymnasieskolans 2-åriga sociala linje (So)
- 2 Inklusivt gymnasieskolans 2-åriga ekonomiska linje (Ek)
- 3 Inklusivt gymnasieskolans 2-åriga tekniska linje (Te)
- 4 Utom teknisk och ekonomisk linje
- 5 Inklusivt gymnasieskolans 3-åriga humanistiska, samhällsvetenskapliga och naturvetenskapliga linjer.
- 6 Inklusivt gymnasieskolans 3-åriga ekonomiska linje (E).
- 7 Inklusivt gymnasieskolans (3)-4-åriga tekniska linje (T).
- 8 Inklusivt gymnasieskolans 2-åriga linjer So, Ek och Te.
- 9 Hit förs: sjuksköterskeutbildning, tandsköterskeutbildning, övrig vårdutbildning, sjöfartsutbildning samt lant- och skogsbruksutbildning.
- 10 Hit förs: Allmänt gymnasium enligt 1954 års stadga, handelsgymnasium, tekniskt gymnasium, gymnasium enligt 1965 års läroplan samt de 3-4-åriga linjerna i gymnasieskolan.
- 11 Vid undersökningens början fanns två olika skolformer angivna på blanketten nämligen folkskola och försöksskola ("enhetsskola"). Folkskolan har genom alla år kodats enhetligt och utgör inget problem. Försöksskola kodades som folkskola de två första åren trots att 1/3 av eleverna i åk 6 gick i enhetsskola 1960/61 och 1961/62 över hälften av eleverna i åk 7 gick i enhetsskola (se t ex "Utbildningsstatistik 1960-73", PM från SCB 1974:3, tabell 4). Koden enhetsskola skall förmodligen från och med 1962/63 för en del av eleverna vara grundskola, men då skillnaden mellan de två skolformerna under övergångsperioden var relativt liten har detta fel ingen större principiell betydelse, utom vid speciella analyser av de ovan nämnda skolformernas inbördes förhållanden.
- 12 Läsåret 1972/73 saknas uppgifter eftersom elever som skulle kodas "yrkesskola", dvs de som gick "övriga tvååriga linjer och specialkurser", inte blev införda i registret detta läsår. Detta förhållande påverkar även antalet elever i "yrkesskola" läsåret 1973/74, då ingen uppföljning skedde av de individer som inte läsåret innan var med i registret. Se även avsnitt 4.2, 6.4.2 och not 13 nedan.
- 13 Läsåren 1971/72 och 1973/74 har gymnasieskolans "övriga 2-åriga linjer och specialkurser", 2-åriga linjer exkl So, Ek och Te, kodats som yrkesskola. Se även avsnitt 4.2, 6.4.2 och not 12 ovan.

8 Publicerade rapporter

Nedan ges en kort redogörelse för några ytterligare uppgiftsinsamlingar som skett till individualstatistikmaterialet. I bilaga 9 redovisas en förteckning över publicerade rapporter från i första hand pedagogiska institutionen i Göteborg.

Allan Svensson (1964) och Airi Rovio-Johansson (1968) ger den mest kompletta bilden av materialinsamlingen 1961 respektive 1966. Rapporterna ger också en uttömmande beskrivning av urvalens sammansättning samt prov på några variablers värden och användningsmöjligheter.

Vid olika tillfällen har kompletterande insamlingar gjorts för att jämföras med vissa uppgifter i individualstatistikens bakgrundsuppgifter. Härnqvist (1968) har gjort en jämförelse, för män, mellan intelligensnivå mätt dels vid 13 års ålder i individualstatistikundersökningen och dels fem år senare vid värnpliktsinskrivningen. Skillnaderna har analyserats och jämförts med individernas utbildningsbakgrund vid det senaste mättillfället.

Rubensson har genom att 1970 samla in uppgifter från ett urval manliga elever från individualstatistiken, födda 1948 och med kort utbildning, i en licentiatavhandling 1972 belyst hur deras bakgrund och tidigare skolgång påverkar deras intresse och motivation för olika typer av vuxenutbildning.

Rubensson har 1973 ännu en gång samlat in uppgifter från de ovan nämnda kortutbildade männen. Resultatet redovisas i en doktorsavhandling (1975), vars huvudsyfte var dels att beskriva deltagandet i vuxenutbildning mellan 1970 och 1973, dels att analysera rekryteringen till vuxenutbildning. Vid analysen beaktas bl a begåvning, utbildningserfarenhet, yrkeserfarenhet, individens aktuella situation, intressen och planer för eventuell vuxenutbildning. Särskild hänsyn tas till olika former av hinder och motiv för deltagande i vuxenutbildning.

Vid tidpunkten för färdigställandet av denna rapport (november 1975) pågår bearbetning av individualstatistikmaterialet vid pedagogiska institutionen i Göteborg (Sven-Erik Reuterberg), vid institutionen för internationell pedagogik (Ingmar Fägerlind) samt vid SCBs prognosinstitut.

9 Summary in English

The individual statistics project comprises two nationally representative samples of pupils consisting of those born on the 5th, 15th or 25th of any month in 1948 and in 1953. The material covers some 12 000 pupils born in 1948 and some 10 000 pupils born in 1953. The collection of the data was commenced when the majority of the pupils were in Grade VI (aged about 12), that is to say in 1960/61 for those born in 1948 and in 1965/66 for those born in 1953.

The data kept in the register may be said to be of two types:

A Background data were collected in the spring of 1961 for those born in 1948 and in the spring of 1966 for those born in 1953. On those occasions the Department of Pedagogics at the University of Gothenburg collected particulars of the results of certain intelligence tests and of national standardised school tests, as well as replies to questionnaires about the pupils' leisure-time interests, future plans, and about the attitude of the pupils and their families to school and school work. At the same time the National Central Bureau of Statistics (SCB) collected particulars on the father's/mother's occupation/education, the number of their brothers and sisters and (only for those born in 1948) the distance travelled by them between home and school.

B Annual data ("school-year data") on the pupils' later schooling have been collected since 1960/61 and 1965/66 respectively by the SCB, but only up to the end of 1968/69 for those born in 1948 and until the end of 1973/74 for those born in 1953. These data relate to place of residence, type of school system, grade, terminal marks, certain optional subjects and for those born in 1953 certain reasons why pupils stopped studying.

This collection of annual data related to pupils at public elementary schools, experimental schools, comprehensive schools, intermediate schools, girls' schools, continuation schools, vocational schools and upper secondary schools or corresponding schools (i.e. the general upper secondary schools according to the 1954 curriculum, technical and commercial upper secondary schools, upper secondary schools according to the 1965 curriculum, and integrated upper secondary schools).

Certain data are also available for a few other types of schooling. Owing to the many organisational changes in the school system in the 1961-74 period, it has been hard to scrutinise and code the annual data.

The non-response in the individual statistics project has been of two types:

Individual non-response: It is estimated that no data are available for 1.8 % of those born in 1948 and 7.4 % of those born in 1953 (who belong to the sample).

Partial non-response: Individual background data are not available for between 4 % and 16 % of the pupils in the register. It is difficult to indicate the non-response in respect of the "school-year data". A comparison with the SCB's statistics of the age of pupils within the school system, which is made every third year, shows that the non-response in respect of "school-year data" varies from only 0.5 % in the first survey year for those born in 1953 to some 14 % in the 1963/64 school year for those born in 1948. Due to the collection procedures that have been applied, it can be assumed that there are practically no data for pupils who have returned to school after a break in their schooling - this is primarily the case for pupils born in 1953.

Some 40 research reports at the Department of Pedagogics at the University of Gothenburg have been based, sometimes with other sample data, on the material collected during the first years for the two respective dates.

These reports contain certain tables which have been produced in the first instance for the examination and the control of the material. These tables highlight the differences in the choice of educational lines between the two dates. The material shows, among other things, that more pupils born in 1953 have entered upper secondary schools than pupils born in 1948. In addition, the tables illuminate the differences in regard to the number of pupils from different home environments who continue studying after their compulsory schooling; these differences have been highlighted by many earlier surveys. A comparison between those born in 1948 and those born in 1953 shows that the proportion of pupils entering upper secondary schools increased most among the children of workers, farmers and clerks. On the other, the proportion of children of graduates, officers and managers who have entered the upper secondary schools has slightly decreased.

This report gives an exhaustive account of the data that have been collected and of how they have been scrutinised, corrected and coded. It also gives a full description of all the codes that have been used.

VARIABELBESKRIVNING

1 Elever födda 1948

För eleverna i individualstatistiken finns en rad olika uppgifter. Dessa kan delas in i två grupper. Den första gruppen består av uppgifter insamlade 1961, då huvuddelen av eleverna befann sig i årskurs 6. Uppgifterna är tänkta som bakgrundsvariabler vid en analys av elevernas senare skolgång. Den andra gruppen uppgifter - läsårsuppgifterna - beskriver elevernas senare skolgång. De har insamlats varje år under en nioårsperiod och består av uppgifter om skolform, årskurs, betyg m m.

1.1 Bakgrundsuppgifter

Personnummer

Personnumret fungerar som en unik identifikation för varje individs datapost i registret. Inga dubletter förekommer.

Standardprov

Uppgifter om resultatet på de för hela Sverige gemensamma kunskapsproven ("standardprov") som i detta fall gavs i åk 6 vertermånen 1961 i ämnena läsning, skrivning, matematik och engelska. För elever som vt 1961 inte gick i åk 6 saknas uppgifter om standardprov, eftersom inga uppgifter insamlats för dem som tidigare eller senare år genomgick standardprov i åk 6. För elever i specialklass och för de elever som vt 1961 gick i realskola och flickskola saknas uppgift om standardprov, eftersom standardprov ej gavs i dessa klasser respektive skolformer.

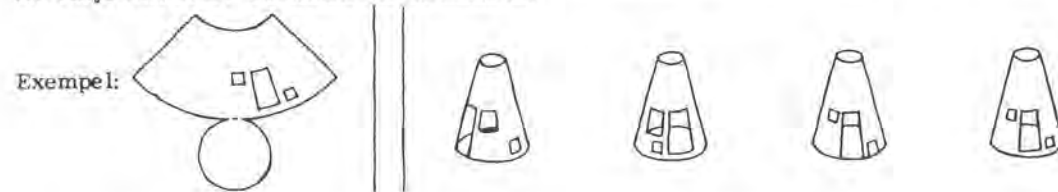
Testresultat

Resultaten av tre olika sk begåvnings-test, nämligen ett verbalt, ett spatialt och ett induktivt test. Testen var speciellt konstruerade för individualstatistiken. De har senare använts även i några andra sammanhang vid pedagogiska institutionen i Göteborg.

Det verbala testet bestod av ett motsatsprov, dvs eleven skulle här ange motsatsen till ett givet ord bland fyra alternativ. Testet bestod av 40 uppgifter och ett poäng gavs för varje rätt svar. Testtiden var 10 minuter.

Exempel: öde/tom, bebodd, rörlig, livlig.

Det spatiala testet bestod av uppritade plana figurer, vilka eleven skulle tänka sig "ihopvikta" och för varje plan figur ange vilken tredimensionell figur som svarade mot de ihopvikta. Testet bestod av 40 figurer och en poäng gavs för varje rätt svar. Testtiden var 15 minuter.

Det induktiva testet bestod av talserier där man utelämnat de två sista talen i serien. Genom att komplettera serien skulle eleven visa att han har förstått dess uppbyggnad. Testet bestod av 40 uppgifter och en poäng gavs för varje rätt svar. Testtiden var 18 minuter.

Exempel: 2 4 6 8 10 12 - -

I registret ingår poängsumman för vart och ett av de tre testen, som varierar mellan 0-40 poäng samt den sammanlagda poängsumman för alla tre testen.

Fritidsintressen

Eleven fick svara på tolv frågor om sina fritidsintressen. Frågorna var av typen, "Hur ofta går du på bio", "Hur ofta läser du serietidningar" etc. Till varje fråga fanns fasta svarsalternativ som i registret anges av en kodad siffra. I registret finns koden för svaren på varje fråga. Se bilaga 12.

Planer

Åtta frågor ställdes om elevens studie- och yrkesplaner. Sex frågor rörde elevens fortsatta skolgång och två rörde yrkesplaner. Svaren gavs genom fasta svarsalternativ. I registret finns koden för svaren på varje enskild fråga. Se bilaga 13.

Sysselsättning

Sex olika intresseområden (friluftsbetonade, verbala, tekniska, husliga, sociala och kontorsbetonade) hade valts ut för att belysa elevens intresse för olika intresseområden. Varje intresseområde karaktäriserades genom exempel på sysselsättningar tillhörande området, t ex verbala: skriva brev. Man hade satt ihop exempel på olika sysselsättningar i grupper om tre och tre. 10 exempel på varje intresseområde gavs, sammanlagt således 60 exempel fördelade på 20 grupper. För varje grupp skulle eleven markera vilken sysselsättning han tyckte mest och minst om. Vid granskningen gavs två poäng för svar som markerats med mest, ett för ommarkerade svar och 0 för svar som markerats med minst. Sedan summerades poängen för de olika områdena. Således erhöles maximalt 20 poäng och minimalt 0 poäng per område. Se bilaga 14.

Skolan

Genom frågor till eleven, erhöles ett mått på skolmotivation, skolanpassning och föräldra- och kamratkontakter. De 29 frågor som ställdes skulle besvaras med ja eller nej. Varje svar som var positivt ur elevanpassningssynpunkt gav en poäng. Följande fem skalor erhöles genom att addera antalet poäng.

- 1 Elevens föräldrakontakter, 8 frågor
- 2 Föräldrarnas inställning till högre studier, 6 frågor
- 3 Elevens skolanpassning (säkerheten i skolsituationen), 5 frågor
- 4 Elevens intresse för skolarbetet, 5 frågor
- 5 Elevens kamratkontakter, 5 frågor

I registret ingår poängsumman för var och en av de fem skalorna.

Yrkesval

Eleven har åk 6 fått ange vilket yrke han har tänkt att ägna sig åt. Koder se bilaga 6.

Inskrivningsår

Det läsår då eleven första gången skrevs in i skolan.

Fadern

De uppgifter som finns om elevens fader (eller annan manlig vårdnadshavare) är personnummer, hemort, yrke, utbildning och om fadern avlidit före 1961. Yrket har kodats med en tvåsiffrig kod från ett öppet svarsalternativ. Koden framgår av bilaga 3.

Utbildningen är kodad efter fyra fasta svarsalternativ:

- 1 Folkskola
- 2 Realskola
- 3 Studentexamen eller motsvarande
- 4 Akademisk examen

Vid kodningen har en viss kontroll gjorts mellan angivet yrke och utbildning. Exempelvis om för någon uppgivits yrket civilingenjör, men utbildningen angivits vara studentexamen, har utbildningen ändrats till akademisk.

Avliden har koden 1, ej avliden koden 0. Koder för hemort, se avsnitt 1.2 "Hemort".

Modern

För elevens moder (eller annan kvinnlig vårdnadshavare) finns samma uppgifter som för fadern, dock ej personnummer, endast födelseår.

1.2 Läsårsuppgifter

Under den nioårsperiod (1960/61 - 1968/69) som uppgifter om elevernas skolgång har insamlats har eftersträvat att för varje år få så enhetliga uppgifter som möjligt. De stora skolreformerna under 1960-talet har dock medfört att vissa variabler har förändrats. Exempelvis föreligger bokstavsbyggnad från periodens början och sifferbyggnad från periodens slut.

I registret har alla årsposter samma layout. Vissa förändringar som gjorts under perioden kan endast särskiljas genom vissa variabelvärden. Exempelvis betyder klasskaraktär 0 vanlig klass i folkskola medan 1 betyder vanlig klass i grundskolan. I vissa fall, då en variabel bara finns för några läsår, har positionerna lämnats blanka övriga läsår.

Varje årspost omfattar 55 positioner med följande uppgifter:

Läsår

Genom en kod anges vilket läsår årsposten avser (se bilaga 20).

Hemort

Elevens hemort anges med en fyrsiffrig kod. De två första siffrorna anger län och de två andra kommun. På grund av den ändrade kommunindelningen som genomförts under 1950- och 1960-talet har vissa koder förändrats. Detta medför att elever kan ha fått ändrad hemortskod utan att egentligen ha bytt hemort¹. I vissa fall anger koden den ort där eleven studerat och inte elevens hemort. I vilken utsträckning detta förekommer har inte kunnat bedömas, troligen har i huvudsak elevens egentliga hemort angivits.

Skolform

Koden anger vilken skolform eleven gått i under läsåret. Den kod som använts är den s k SUN-koden (Svensk utbildningsnomenklatur). Principen för koden och en kodförteckning finns i bilaga 2. Förändringarna inom det svenska skolväsendet har medfört att vissa förenklingar vid kodningen varit nödvändiga. Enstaka utbildningar med mycket få elever har kodats med samma kod som nu existerande utbildningar inom gymnasieskolan, även om utbildningarna ej varit helt identiska. Några få individer som t ex genomgått vissa tekniska skolor, har givits samma kod som motsvarande utbildning i gymnasieskolan. Vissa yrkesinriktade utbildningar som ej gått att jämföra med någon utbildning i gymnasieskolan har kodats som yrkesskola, trots att dessa ej formellt tillhört yrkesskolan.

1) Koder samt de förändringar som skett åren 1952-1974 finns beskrivna i en publikation från SCB "Meddelanden i samordningsfrågor" nr 1973:12, "Regionala koder".

Klasstyp

Klasstyp har angivits genom fem fasta svarsalternativ. Uppgiften förekommer endast t o m läsåret 1964/65. Med klasstyp avses vilka årskurser som klassavdelningen omfattar.

- 0 = A (en årskurs)
- 2 = B1 (två årskurser)
- 3 = B2 (tre årskurser)
- 4 = B3 (fyra årskurser t ex 1, 3, 5, 7)
- 6 = BV (övriga kombinationer inom B-klass).

Klasskaraktär

Klasskaraktär har på blanketten angivits som ett av sex fasta svarsalternativ. I ett senare skede har ytterligare tre alternativ kodats, för att få med information som givits utöver de fasta alternativen. De fasta alternativen var:

- 0 normalklass folkskola
- 1 " enhetsskola (försöksskola)
- 2 inbyggd realskola
- 3 korrespondensrealskola
- 4 specialklass, folkskola
- 5 " , enhetsskola (försöksskola)

Senare tillkom:

- 6 särskola eller undervisning i hemmet
- 7 frivillig klass i folkskola
- 8 " - realskola eller korrespondensrealskola
- 9 övrigt.

Årskurs

Anger vilken årskurs eleven tillhörde angivet läsår. För folkskola, enhetskola och grundskola anges årskursen som 6, 7 osv. I real- och flickskola samt gymnastiska skolformer anger årskursen 32 att eleven tillhörde en tre-årig skolform och gick i åk 2 (dvs 2³). I enstaka fall (troligen från vissa skolor) anges enbart årskurs och inte längden av utbildningen, dvs man kan inte särskilja t ex 2⁴ och 2³.

Betygstyp

Anger betygsskalan, dvs om betygen är givna med bokstavs betyg eller som sifferbetyg. *Skal 1-6*
Koden 0 anger att sifferbetyg föreligger enligt den femgradiga skalan 1-5. Koden 1 anger att bokstavs betyg föreligger. Betygen är kodade i en sju-siffrig skala där C = 0, BC = 1, B = 2, Ba = 3, AB = 4, a = 5 och A = 6.

Betyg

Uppgifter finns, i förekommande fall, dels för de enskilda ämnena svenska, engelska, tyska, franska, matematik, fysik och latin, dels för två betygssummor, varvid samtidigt anges antalet ingående betyg. Den ena summan avser läroämnena, den andra övriga ämnen¹. I yrkesskolor har endast insamlats ett medelbetyg för samtliga ämnen, utan närmare specificering av ingående betyg.

Resväg

Uppgifter finns om tre olika resvägar:

- 1 Resväg mellan hemorten och skolan läsåret 1960/61
- 2 Resväg mellan hemorten och närmaste realskola. Uppgiften finns läsåren 1960/61 - 1966/67
- 3 Resväg mellan hemorten och närmaste gymnasium. Uppgiften finns läsåren 1960/61 - 1966/67

1) De olika ämnesgruppernas omfattning framgår av bilaga 4.

Resvägen anges i tid för färd med allmänna kommunikationsmedel och avser enkel resa. Tiden anges i kodad form där:

- 1 = under 20 min
- 2 = 20 - 40 min
- 3 = 40 - 60 min
- 4 = 60 - 80 min
- 5 = över 80 min

Flyttning och avbrutna studier

Anger om eleven blivit flyttad till närmast högre årskurs eller ej. Dessutom anges i förekommande fall vissa orsaker till att eleven avbrutit studierna. Således framgår inte om eleven fullgjort skolplikt, "examinerats" eller liknande utan bara vissa orsaker till studieavbrott. Se bilaga 19.

Löpnnummer

Det nummer som finns stämplat på originalblanketten. (Ny löpnummerserie varje år.)

2 Elever födda 1953

Individualstatistikundersökningen 1966 planerades så att uppgifterna skulle bli så lika dem i 1961 års undersökning som möjligt. Sålunda användes de tre begåvningsstegen utan ändringar. Frågorna om elevernas skolinställning, fritidsaktiviteter och framtidsplaner måste revideras, beroende på de förändringar som skett i samhället och av skolsituationen. Vissa frågor, från 1961 års formulär, omarbetades eller utgick från 1966 års formulär då utvärderingen av 1961 års formulär visat att de var mycket svåra att besvara eller ej var helt tillfredsställande ur mätteknisk synpunkt.

2.1 Bakgrundsuppgifter

Personnummer

Personnumret fungerar som en unik indentifikation för varje individs datapost i registret. Inga dubletter förekommer.

Standardprov

Uppgift om resultatet på de för hela Sverige gemensamma kunskapsproven ("standardproven") som i detta fall gavs vårterminen 1966 i åk 6.

För elever som gick i grundskolan föreligger resultat i svenska, engelska och matematik. För folkskolans elever föreligger resultat i läsning, skrivning, matematik och engelska. Proven i engelska och matematik var gemensamma för båda skolformerna. De elever som vårterminen 1966 inte gick i åk 6 har inte genomgått dessa standardprov och saknar därigenom uppgiften. (Gäller även elever i realskolor, flickskolor samt vissa former av specialundervisning.)

Testresultat

Resultatet av tre olika begåvningsstest, nämligen ett verbalt, ett spatialt och ett induktivt. Alla tre proven är speciellt konstruerade för individualstatistiken. Beträffande testens utformning se avsnitt 1.1 i denna bilaga. I registret ingår poängsummorna för vart och ett av de tre testen.

Fritidsintressen

Eleven fick svara på åtta frågor om sina fritidsintressen. Frågorna rörde hur ofta eleven exempelvis gick på bio, läste läxor, såg på TV o d. Frågorna ändrades något i förhållande till 1961 års frågor, tre frågor angående läsning, biobesök och kamratkontakter var dock oförändrade.

Till varje fråga fanns fasta svarsalternativ som anges av en kodad siffra. I registret finns koden för svaren på varje fråga. Se bilaga 15.

Planer

Fyra frågor ställdes om elevers studie- och yrkesplaner. Två gällde kommande studier och två yrkesplaner. Utifrån erfarenheterna av 1961 års frågor och på grundskolan i det närmaste fullständigt genomförts 1966 ändrades några frågor, medan andra helt utlämnades. Svaren gavs genom fasta svarsalternativ. I registret finns koden för svaren på varje enskild fråga. Se bilaga 16.

Sysselsättning

Fem olika intresseområden (friluftsbetonade, verbala, tekniska, husliga och kontorsbetonade) hade valts ut för att belysa elevens intresse för olika intresseområden. (Jämfört med 1961 års undersökning hade det "sociala" intresseområdet utlämnats). Varje intresseområde har karaktäriserats genom exempel på sysselsättningar tillhörande området. Tio exempel fanns för varje intresseområde. Eleven skulle ta ställning till alla dessa femtio sysselsättningar och på en fyrgradig skala ("++", "+", "-" och "--") ange vad han föredrog. Poängen för varje intresseområde kan variera mellan 10 och 50, där 50 anger störst intresse. Se bilaga 17.

Skolan

Genom frågor till eleven, erhöles ett mått på skolmotivation, anpassning till skolsituationen och familjens inställning till högre studier. Sammanlagt 30 frågor ställdes som skulle besvaras med ja eller nej. Varje svar som ur elevanpassningssynpunkt var positivt gav en poäng. Följande tre skalor erhöles genom att addera antalet poäng.

- 1 Familjens inställning till högre studier, såsom eleven upplever den. 10 frågor
- 2 Elevens skolanpassning. 10 frågor
- 3 Elevens skolmotivation. 10 frågor

Fadern

De uppgifter som finns om elevens fader (eller annan manlig vårdnadshavare) är yrke, utbildning och socialgrupp. Yrke och utbildning har kodats som motsvarande uppgifter för födda 1948.

Socialgruppstillhörigheten kodades av pedagogiska institutionen i Göteborg med utgångspunkt från faderns yrke och utbildning. En indelning i sex grupper gjordes. Till grupp 0 fördes alla med obestämt yrke och de som inte angivit något yrke, oberoende av utbildning. Till grupp 1 fördes arbetare med folkskola som grundutbildning. Till grupp 2 fördes personer med yrken inom jordbruk med binärningar och med folkskola som grundutbildning. Till grupp 3 fördes tjänstemän utom akademiker, affärsmän och övriga tjänstemän med folkskola som högsta utbildning. Till grupp 4 fördes samma yrken som grupp 3, men med realexamen eller motsvarande som utbildning. Till Grupp 5 fördes akademiker, folkskollärare, officerare och direktörer. Denna kod har inte använts i andra sammanhang.

Modern

För elevens moder finns uppgifter om utbildning och yrke kodade på samma sätt som motsvarande uppgifter för fadern.

2.2 Läsårsuppgifter

För elever födda 1953 har samma uppgifter årligen insamlats som ovan beskrivits för födda 1948. Strävan har varit att alla årsposter (läsåren 1965/66 - 1973/74) i princip skall innehålla samma uppgifter. Skolreformerna under senare delen av 1960-talet medförde emellertid stora förändringar, varför

SCB för födda 1953 på liknande sätt som för vissa skolformer för födda 1948, varit tvungen att göra vissa förenklingar för att få materialet hanterligt.

Varje årspost omfattar 55 positioner med följande uppgifter:

Läsår

Anger vilket läsår årsposten avser (se bilaga 20).

Hemort

Anges på samma sätt som för födda 1948.

Skolform

Anges på samma sätt som för födda 1948.

Klasstyp

Anges på samma sätt som för födda 1948.

Klasskaraktär

Anges på samma sätt som för födda 1948.

Årskurs

Anger vilken årskurs eleven tillhörde angivet läsår. För folkskola, enhetskola och grundskola anges årskursen som 06, 07 osv. I realskola och flickskola anger årskursen 32 att eleven tillhörde en treårig skolform och gick i åk 2 (dvs 2³). För gymnasiala skolformen anges regel inte längden på utbildningen utan enbart årskurs, exempelvis anges både 2³ och 2⁴ som 02. Sättet att ange årskurs kan variera något från skola till skola, beroende på att vissa realskolor inte angivit längd på utbildningen och enstaka gymnasiala skolformer angivit längden.

Observera att årskurs för födda 1953 inte anges i samma position i registret som för födda 1948. Se bilaga 7 och 8.

Betygstyp

Anges på samma sätt som för födda 1948.

Betyg

Anges på samma sätt som för födda 1948.

Tillvalsgrupp i åk 7 och 8 samt linje i åk 9

Anger valet av tillvalsämnen i grundskolans årskurser 7 och 8 samt linje i åk 9. Uppgiften finns för läsåren 1966/67 - 1968/69. Efter detta läsår redovisas linje i åk 9 under variabeln "Gren" (se nedan). Se för övrigt bilaga 18.

Övningsämnen

De övningsämnen som eleven valt att läsa i åk 7-9 redovisas i kodform. Se bilaga 21.

Val av kurs i matematik och engelska

Elevens val av allmän eller särskild kurs i engelska och matematik i grundskolans åk 7-9 redovisas. Se bilaga 18.

Flyttning och avbrutna studier

Anger om eleven blivit flyttad till närmast högre årskurs eller ej. Dessutom anges i förekommande fall vissa orsaker till att eleven slutat skolan. Se bilaga 19.

1966/67 anges motsvarande uppgifter under "Flyttat" (se nedan).

Gren

Fr o m läsåret 1969/70 anges i åk 9 linje, se ovan angående "Tillvalsgrupp i åk 7 och 8 samt linje i åk 9".

För elever i realskola, flickskola och gymnasiala skolformer ingår i förekommande fall uppgift om gren i skolformskoden.

Val till åk 7

För elever i åk 6 har angivits valet av tillvalsgrupp, övningsämnen och val av kurs i matematik och engelska inför åk 7. Se ovan angående "Tillvalsgrupp", "Övningsämnen" och "Val av kurs i matematik och engelska". Koderna är desamma som använts för de nyss nämnda uppgifterna.

Flyttad

Se ovan "Flyttning och avbrutna studier". Koden under denna rubrik är inte exakt lika den ovan och finns bara angiven de två första läsåren, dvs 1965/66 och 1966/67. Skillnaden ligger enbart däri att man hade olika kodningsinstruktioner och inte lika många alternativ de två första läsåren. Uppgifterna finns på två olika ställen i registret. Dokumentationen för de två första åren är så bristfällig att SCB ej velat flytta över uppgifterna till ett ställe i registret. Se för övrigt bilaga 19.

SKOLFORMSKODER ANVÄNDA I INDIVIDUALSTATISTIKEN

I den slutliga versionen av individualstatistikregistret har alla uppgifter om elevernas skoltillhörighet kodats enligt Svensk utbildningsnomenklatur (SUN). Nedan redogörs inledningsvis för kodens systematiska uppbyggnad. Därefter lämnas uppgift om hur SUN använts inom individualstatistiken.

BAKGRUND

Statistiska centralbyrån (SCB) har i samarbete med en särskild arbetsgrupp, i vilken ingått representanter för skolöverstyrelsen, arbetsmarknadsstyrelsen, universitetskanslerämbetet, värnpliktsverket, försvarsstaben, Svenska arbetsgivarförbundet, Landsorganisationen, Tjänstemännens centralorganisation, Sveriges akademikers centralorganisation och Sveriges förenade studentkårer, utarbetat en standard för klassificering av utbildningar. Standarden har fastställts av SCBs styrelse och benämns Svensk utbildningsnomenklatur (SUN).

Bakgrunden till arbetet med utbildningsklassificeringen är ökande behov att i olika sammanhang mäta och beskriva utbildningar. Förutom i utbildningsstatistiken redovisas utbildningsuppgifter bl a i folk- och bostadsräkningar, i statistiken över statstjänstemän samt i myndigheters och enskilda företags register över de anställda.

STANDARDENS SYSTEMATISKA UPPBYGGNAD

Standarden är femsiffrig, varvid första siffran betecknar huvudgrupp, andra siffran utbildningsnivå, tredje siffran typ, examen eller i vissa fall utbildningsfack eller inriktning. 4:e och 5:e siffran anger bransch, linje eller gren. Siffrorna 1 och 2 är entydigt definierade, dvs siffrorna har en viss betydelse oberoende av övriga siffror. 3:e, 4:e och 5:e siffran kan endast användas i anknytning till 1:a och 2:a siffran. För specifikation inom positionerna 2-5 av utbildningarna används siffrorna 0-7, varvid dock 0 ibland reserveras för tvärutbildning, dvs utbildning som vanligen består av flera kortare kurser inom ett och samma område som inte tillåter kodsättning var för sig. 8 används för att beteckna andra specificerade kurser som inte tilldelats enskild kod. 8 är också en reservsiffra som säkerligen måste tas i anspråk för nya utbildningar som kräver specifikationer och inte kan inplaceras på annat håll. 9, ospecificerad utbildning, betecknar att tillräcklig information om utbildningens inriktning inte föreligger.

Siffror 1, huvudgrupp

Följande huvudgrupper används:

- 0 Allmän grundutbildning
- 1 Utbildning för estetisk, humanistisk och religiös verksamhet
- 2 Pedagogisk utbildning
- 3 Utbildning för förvaltning, handel och kontor samt ekonomisk-samhällsvetenskaplig och beteendevetenskaplig utbildning
- 4 Utbildning för industri och hantverk samt teknisk och naturvetenskaplig utbildning
- 5 Utbildning för transport och kommunikation
- 6 Utbildning för vårddyrken
- 7 Utbildning för lantbruk, trädgård, skogsbruk och fiske
- 8 Utbildning för serviceyrken samt utbildning för civil bevakning och militär tjänst
- 9 Utbildning saknas samt utbildning ej hänförlig till specifik huvudgrupp

Principen för huvudgruppsindelningen har varit att sammanföra sådana utbildningar som ligger nära varandra med avseende på innehåll och samtidigt utgör lämplig utbildning för en och samma befattning.

Siffror 2, utbildningsnivå
Den andra siffran i koden anger utbildningsnivå.
Följande nivåer används:

- 0 Utbildning saknas
- 1 Utbildning kortare än 9 år
- 2 9-årig skolgång
- 3 2-årig gymnasial utbildning
- 4 Längre än 2-årig gymnasial utbildning
- 5 Eftergymnasial 2-årig utbildning
- 6 Eftergymnasial utbildning längre än 2 år
- 7 Forskarutbildning
- 9 Obestämbart nivå

Ett av huvudvillkoren för att en utbildning skall betraktas som eftergymnasial är att den bygger på minst 2-årig gymnasial utbildning eller motsvarande eller kan jämföras med annan eftergymnasial utbildning.

Siffror 3, utbildningstyp
Den tredje siffran i koden anger utbildningstyp, examen etc med så noggrann uppdelning som möjligt.

Siffror 4, utbildningslinje (motsv)
Fjärde siffran i koden anger nedbrytning av utbildningstypen på linjer. I fall utbildningstypen innehåller flera specifika utbildningstyper ger fjärde siffran information om de enskilda utbildningstyperna.

Siffror 5, utbildningsgren (motsv)
Femte siffran i koden ger detaljspecifikation av utbildningen i fall då sådan specifikation existerar.

AKTUALISERINGEN AV SUN

Inom utbildningsväsendet sker ständigt förändringar som kan inverka på standarden. För att hålla koden aktuell jämfört med de förändringar som inträffar krävs en fortlöpande översyn och vård av kodsystemet. Standarden vårdas därför av en särskild nämnd, där olika intressenter är representerade. Denna nämnd skall fortlöpande överse principer och klassificeringar och därvid ta upp frågan om hur kunskaper förvärvade genom s k "on the job training" i framtiden skall kunna inarbetas i systemet.

PUBLIKATIONER

Vid dokumentationen av individualstatistikens uppgifter har 1973 års version av SUN använts. Denna finns publicerad i SCBs publikationsserie Meddelande i samordningsfrågor (MIS) en systematisk version i MIS 1973:14 samt i en alfabetisk version i MIS 1973:15.

INDIVIDUALSTATISTIKENS ANVÄNDNING AV SUN

De insamlade årsuppgifterna granskades och kodades i princip efterhand som de inkom till SCB. Detta har som nämnts i avsnitt 5 medfört att ändringar och tillägg skett i koden beroende på i första hand olika skolreformer. Under SCBs slutliga granskning och dokumentation av individualstatistiken har samtliga koder överförts till SUN-koden, eftersom en enhetlig kod underlättar senare hantering. Härvid har vissa förenklingar gjorts, t ex har vissa enstaka utbildningar fått en viss kod trots att utbildningen inte formellt skall föras till denna skolform. Omfattningen av dessa förenklingar är liten och berör högst någon procent av individerna.

Vissa koder finns ej i den publicerade SUN-koden i samma betydelse som i individualstatistiken utan har gjorts speciellt för individualstatistiken. Detta gäller specialklasser i folkskola, ungdomsvårdsskola, särskola samt vissa koder

som slutar på 99 vilken i SUN-koden oftast står för ospecificerad utbildning men som i individualstatistiken betyder att ingen grenuppdelning föreligger.

Nedan ges en förteckning över alla SUN-koder som använts inom individualstatistiken (inklusive uppgift om de koder som speciellt anpassats till individualstatistiken).

FÖRTECKNING ÖVER SKOLFORMSKODER I INDIVIDUALSTATISTIKEN

De med X märkta skolformerna skiljer sig något från den egentliga SUN-koden (MIS 1973:14).

011		Folkskola	040	Allmänt gymnasium enligt 1954 års stadga samt gymnasium enligt 1965 års läroplan, utom teknisk och ekonomisk linje
01100		vanlig klass ^x		(inkl gymnasieskolans 3-åriga humanistiska, samhällsvetenskapliga och naturvetenskapliga linje)
01181		hjälpklass ^x		
01182		läsklass ^x		
01183		observationsklass ^x		
01184		hörselklass ^x		
01185		hälsoklass ^x		
01186		synklass ^x		
01187		cp-klass ^x	0400	Gymnasium, humanistisk linje
018	01888	<u>Ungdomsvårdsskola</u> ^x	04000	halvklassisk variant
020		<u>Grundskola</u>	04001	helklassisk variant
02000		gymnasieförberedande linje	04002	social variant
02010		teknisk linje	04003	estetisk variant
02020		humanistisk linje	04008	utan variant
02030		merkantil linje	04009	ej variantuppdelad ^x
02040		social-ekonomisk linje	0401	Gymnasium, samhällsvetenskaplig linje
02050		allmän-praktisk linje	04010	estetisk variant
02060		teknisk-praktisk linje	04011	social variant
02070		handels- och hushållsteknisk linje	04018	utan variant
02088		okänd linje ^x	04019	ej variantuppdelad ^x
02099		utan linjeuppdelning ^x	04029	Gymnasium, naturvetenskaplig linje
022		<u>Enhetsskola</u>	0403	Allmänt gymnasium, allmän linje
02200		gymnasieförberedande linje	04030	social gren
02210		allmän linje	04031	språklig gren
02220		yrkesförberedande linje ^x	04038	okänd gren
02299		utan linjeuppdelning ^x	04039	utan grenuppdelning ^x
023		<u>Realskola</u>	0404	Allmänt gymnasium, latinlinje
02300		allmän linje	04040	halvklassisk gren
02310		teknisk linje	04041	helklassisk gren
02320		handelslinje	04042	nyspråklig gren
02330		huslig linje	04049	utan grenuppdelning ^x
02340		skogs- och jordbruksteknisk linje	0405	Allmänt gymnasium, reallinje
02350		sjöfartslinje ^x	04050	biologisk gren
02388		okänd linje	04051	matematisk gren
028	02888	<u>Särskola</u> ^x	04053	social gren
030		<u>Fackskola, social linje</u>	04058	annan gren
		(inkl gymnasieskolans 2-åriga sociala linje)	04059	utan grenuppdelning ^x
03000		språklig gren	04099	Gymnasium, samhällsvetenskaplig-humanistisk tillvalsgrupp i årskurs 1 (enligt 1965 års läroplan)
03001		naturvetenskaplig gren		
03002		samhällsvetenskaplig gren		
03009		utan grenuppdelning ^x		
031		<u>Flickskola</u>		
03100		allmän linje		
03110		humanistisk linje		
03120		reallinje		

<u>337</u>	<u>Fackskola, ekonomisk linje</u> (inkl gymnasieskolans 2-åriga ekonomiska linje)			<u>447</u>	<u>Gymnasium, teknisk linje enligt 1965 års läroplan och Tekniskt gymnasium</u> (inkl gymnasieskolans 3-(4)-åriga tekniska linje)
33730	ekonomisk-språklig gren			44700	maskinteknik
33731	kameral gren			44701	flygteknik
33732	distributiv gren			44702	gjuteriteknik
33733	administrativ gren			47704	produktionsteknik
33739	gren ej specificerad ^x			44705	skeppsbyggnadsteknik
				44706	värme- och sanitetsteknik
<u>347</u>	<u>Handelsgymnasium samt ekonomisk linje vid gymnasiet enligt 1965 års läroplan</u> (inkl gymnasieskolans 3-åriga ekonomiska linje)			44709	maskinteknisk gren
3470	Handelsgymnasium			44710	elkraftsteknik
34700	språklig gren			44711	teleteknik
34701	redovisningsgren			44719	elteknisk gren
34702	distributionsgren			44720	byggnadsteknik
34703	förvaltningsgren			44721	husbyggnadsteknik
34709	gren ej specificerad			44722	väg- och vattenbyggnadsteknik
3471	Gymnasium, ekonomisk linje			44728	annan byggnadsteknisk variant
34710	kameral gren			44729	byggteknisk gren
34711	distributiv gren			44740	kemiteknik
34712	administrativ gren			44741	cellulosteknik
34713	ekonomiskt-språklig gren			44743	livsmedelsteknik
34718	allmän gren			44749	kemiteknisk gren
34719	ej grenuppdelad ^x			44750	mätningsteknisk linje
34799	Ekonomisk utbildning, ej vidare specificerad ^x			44788	annan teknisk gren eller variant
				44799	gren ej specificerad ^x
<u>437</u>	<u>Fackskola, teknisk linje</u> (inkl gymnasieskolans 2-åriga tekniska linje)			<u>531</u> <u>53199</u>	<u>Sjöfartsutbildning</u>
43700	maskinteknisk gren			<u>633</u>	<u>Utbildning av skötare i psykiatrisk vård</u>
43710	elteknisk gren			63303	Gymnasieskolan, gren för psykiatrisk vård
43720	teleteknisk gren			63309	Ospecificerad utbildning för psykiatrisk vård
43730	husbyggnadsteknisk gren			<u>635</u> <u>63500</u>	<u>Tandsköterskeutbildning</u>
43740	anläggningsteknisk gren			<u>650</u> <u>65099</u>	<u>Sjuksköterskeutbildning</u>
43750	kemiteknisk gren			<u>652</u> <u>65299</u>	<u>Socialpedagogisk utbildning</u>
43799	gren ej specificerad ^x			<u>731</u> <u>73199</u>	<u>Lantbruksutbildning</u>
				<u>733</u> <u>73399</u>	<u>Skogsbruksutbildning</u>
				<u>934</u> <u>93400</u>	<u>Yrkesskoleutbildning</u> (inkl vissa av gymnasieskolans 2-åriga specialkurser)

YRKESGRUPPINDELNING I INDIVIDUALSTATISTIKEN

För kodning av faderns och moderns yrke. Denna kod är identisk med den kod som bl a används inom SCBs högskolestatistik. Se tex Promemorior från SCB 1975:5 "Högskolestatistik II".

1. Jordbruk med binäringar utom arbetare

Godsägare, godsarrendator, godsförvaltare	11
Lantbrukare, hemmansägare, arrendator	12
Lantbruksinspektör, förvaltare m fl	13
Mejerist, fiskare, trädgårdsmästare, kvarnägare, sågverksägare m fl	14

2. Folkskollärare m fl

Överlärare	20
Folkskollärare, småskollärare	21
Sång- och musiklektör, kantor	22
Övningslärare, yrkeslärare, skolkökslärarinna, förskolelärarinna	23
Lärare vid särskolor och liknande	24

3. Akademiker (ej annorstädes redovisade)

Präst i svenska kyrkan	31
Ämbetsmän (landshövding, general- och överdirektör, justitieråd, "domare", häradshövding, byråchef, byråsekreterare, aktuarie, o d)	32
Advokat, revisor o d	33
Läkare (ej professor eller docent)	34
Professor, laborator, preceptor, prosektor, observator, docent	35
Rektor vid högre allmänt läroverk, lektor, fil dr, högre bibliotekstjänsteman (1:e bibliotekarie och högre)	36
Övriga rektorer, adjunkt, fil mag, lägre bibliotekstjänsteman, ämneslärare	37
Tandläkare, apotekare, jägmästare, veterinär, agronom, hortonom, gymnastikdirektör	38
Civilingenjör, arkitekt SAR, lantmätare, överingenjör	39
Fria yrkesutövare (musikdirektör, konstnär med utbildning vid akademi, skriftställare, regissör) samt tjänstemän i privat tjänst med akademisk examen	30

4. Officerare

General, regementsofficerare och motsvarande	41
Kompaniofficer (kapten och lägre) ¹	42

5. Direktörer, disponenter, grosshandlare

Direktör, disponent, försäkringsdirektör	51
Grosshandlare, skeppsmäklare, redare, entreprenör (större) fastighetsägare (större) m fl	52

1) I princip titlar före 1972 års befälsreform

<u>6. Handlande, handelsresande, hantverksmästare</u>	
Affärsman, handlande, handelsresande, köpman, representant m fl	61
Hotellägare, åkeriägare, garageägare, fastighetsägare (mindre), biografägare, egendomsmäklare, auktionsförrättare m fl	62
Hantverkare med egen verksamhet ("mästare")	63
Fabrikör	64
<u>7. Högre tjänstemän utom akademiker, vissa fria yrken</u>	
Stats- och kommunaltjänsteman utan akademisk examen (stationsinspektör, postassistent, barnvårdsdirektör m fl, socialarbetare-socionom)	71
Tjänsteman i privat tjänst (kontorschef, kamrer, inspektör, intendent, skogsinspektör, arkitekt (ej SAR), företags- ekonom, försäljningschef m fl)	72
Sjökapten, styrman, sjöingenjör	73
Fria yrkesutövare utan akademisk examen	74
Frikyrkopräst, frälsningsofficer	75
Ingenjör, kemist	76
Underofficer ¹	77
Sjuksköterska och sjukgymnast, översköterska, husmor, barnmorska	78
<u>8. Övriga tjänstemän</u>	
Verkmästare, faktor m fl	81
Ombudsman (ej akademiker)	82
Tjänsteman, kontorist, försäkringstjänsteman, bokhållare, laboratorieföreståndare	83
Affärschef, affärsföreståndare, butikschef, butiks- föreståndare, filialchef, handelsföreståndare	84
Lägre avlönade stats- och kommunalanställda (konduktör, postexpeditör, telegrafexpeditör, jordbruksinstruktör, bokhållare, kansliskrivare, tulluppsyningsman, kronojägare, vägmästare)	85
<u>9. Arbetare</u>	
Lägst avlönade stats- och kommunalanställda (stationskarl, kommunalarbetare, sjukhusbiträde, spårvägsman, telefonist, polis, fjärdingsman, banbiträde, postiljon m fl)	93
Hantverkare utan egen verksamhet	94
Arbetare utom i jordbruk med binärningar (även industrins förmän)	95
Lantarbetare och förman inom jordbruket	96
Arbetare och förman inom jordbrukets binärningar (mejeriarbetare, skogsarbetare)	97
Chaufför, vaktmästare, fastighetsskötare, portvakt m fl	98
Affärsbiträde	99
Restauranganställda (lägre)	90

1) I princip titlar före 1972 års befälsreform.

0. Övriga och yrke okänt

Änkefru, fru	01
Herr	02
Pensionär	03
Uppgift saknas	09

Koden 09 används även i vissa fall då personen är avliden.

DEFINITION AV LÄROÄMNE OCH ÖVRIGA ÄMNE FÖR FÖDDA 1948

I registret ingår, som framgår av bilaga 1, i årsposterna dels uppgift om betyg i vissa enskilda ämnen, dels uppgift om två betygssummor, varvid samtidigt anges antalet i summorna ingående betyg. Den ena summan avser läroämnen den andra övriga ämnen.

För födda 1948 har SCB definierat de olika ämnesgrupperna på följande sätt:

a I folkskola, enhetsskola och grundskola

Enskilda betyg redovisas i förekommande fall för ämnena svenska/modersmålet, engelska, tyska, franska, matematik och fysik. Förekommer flera vitsord inom samma ämne redovisas det högsta. Samma förhållande gäller allmän och särskild kurs eller vanlig och mindre kurs.

I betygssumman för läroämnen ingår kristendoms-kunskap, svenska/modersmålet, engelska, tyska, franska, hembygds-kunskap, historia, samhälls-kunskap, geografi, kemi, matematik, naturkunskap, biologi och fysik. I betygssumman för denna grupp räknas alla givna vitsord i ämnena. Således räknas t ex svenska språket och litteraturen respektive svensk skrivning som två vitsord.

I betygssumman för övriga ämnen ingår alla ämnen som inte förts till gruppen läroämnen.

Vitsord givna vid komplettering och fyllnadsprövning eller ämnen som avslutats under tidigare läsår räknas inte med i betygssummorna. Materialet visade vid granskningen att man inte alltid följt denna senare regel, utan att skolorna t ex i avgångsklasser tenderar att ibland ta med även ämnen som avslutats tidigare läsår.

För elever i fortsättnings-skolan, en obligatorisk fortsättning av 7-årig folkskola omfattande minst 180 timmar, redovisas inte vitsord, varför uppgifterna inte kan finnas för dessa elever.

b Övriga skolformer utom yrkesskola

Enskilda betyg redovisas för samma ämnen som för skolformer under a. Dessutom redovisas i förekommande fall betyget i latin.

Vid uppdelningen på läroämnen och övriga ämnen har i görligaste mån indelningen i skolstadgorna följts. Av sammanställningen nedan framgår vilka ämnen i olika skolformer som förts till gruppen övriga ämnen. Vitsord i alla andra ämnen skall ha förts till gruppen läroämnen.

Allmänt gymnasium

Övriga ämnen: teckning, musik och gymnastik.

Handelsgymnasium

Övriga ämnen: gymnastik, maskinskrivning och stenografi.

Teknisk gymnasium

Övrigt ämne: gymnastik.

Fackskola

Övriga ämnen: musik, teckning, dramatik, gymnastik, familjekunskap, konsumentkunskap, slöjd, hushållsteknik, trafik- och motorkunskap, maskinskrivning, stenografi, engelsk stenografi, kontorsteknik, praktiskt sekretärsarbete.

Realskola, allmän linje och handelslinje

Övriga ämnen: teckning, musik, gymnastik med lek och idrott, slöjd, hemkunskap, hushållsgörsmål.

Realskola, maskinteknisk linje

Övriga ämnen: gymnastik och musik

Realskola, huslig linje

Övriga ämnen: gymnastik, teckning och musik.

Realskola, kemiteknisk linje

Övriga ämnen: gymnastik, hemkunskap och hushållsgöromål.

Flickskola

Övriga ämnen: teckning, musik, gymnastik, slöjd, hemkunskap, hushållsgöromål och barnavård.

c Yrkesskolor

Inga enskilda betyg redovisas, ej heller betygssummor enligt ovan. Från yrkesskolor redovisas endast ett medelbetyg utan angivande av ingående betyg eller antal betyg. Medelbetygen anges med en decimal.

Hur olika betygsskalor anges framgår av bilaga 1 avsnitt 1.2 "Betygstyp".

DEFINITION AV LÄROÄMNET RESPEKTIVE ÖVRIGA ÄMNET FÖR FÖDDA 1953

I registret ingår, som framgår av bilaga I, i årsposterna dels uppgift om betygen i vissa enskilda ämnen, dels uppgift om två betygssummor, varvid samtidigt anges antalet i summorna ingående betyg. Den ena summan avser läroämnen, den andra övriga ämnen.

För födda 1953 har SCB använt två olika definitioner av ämnesgrupperna. Läsåren 1965/66 - 1968/69 användes en definition i vilken endast alla läroämnen uppräknades. Läsåren 1969/70 - 1973/74 användes en definition i vilken endast alla övriga ämnen uppräknades.

DEFINITIONEN LÄSÅRET 1965/66 - 1968/69

a I folkskola, enhetsskola och grundskola¹

Enskilda betyg redovisas i förekommande fall för ämnena svenska/modersmålet, engelska, tyska, franska, matematik och fysik. Förekommer flera vitsord inom samma ämne redovisas det högsta. Samma förhållande gäller allmän och särskild kurs eller vanlig och mindre kurs.

I betygssumman för läroämnen ingår: kristendomskunskap, svenska/modersmålet, engelska, tyska, franska, hembygdskunskap, historia, samhällskunskap, geografi, kemi, matematik, naturkunskap, biologi och fysik.

I betygssumman räknas alla givna vitsord i ämnena. Således räknas i ex svenska språket och litteraturen och svensk skrivning som två vitsord.

I betygssumman för övriga ämnen ingår alla ämnen som inte förts till gruppen läroämnen.

b Realskolan²

Enskilda betyg redovisas för samma ämnen som för enskilda betyg under punkt a. Latin förekommer inte som enskilt ämne på blanketten förrän läsåret 1969/70.

I betygssumman för läroämnen ingår på alla realskolans linjer samma ämnen som läroämnen under punkt a.

Dessutom förs till gruppen läroämnen på:

handelslinjen

engelska och tyska med affärskorrespondens, bokföring och kontorsgöromål, handels- och distributionslära, handelsräkning, stenografi och maskinskrivning.

maskinteknisk linje

materiellära, maskin- och byggnadslära (med ritning), ritteknik, verkstadsarbete, industriell ekonomi, fältmätning och avvägning.

kemiteknisk linje

biologi med laboratorieteknik, kemi med laboratorieteknik, maskinlära och verkstadsarbete.

1) I SCBs anvisningar på blanketten finns omnämnt endast "det obligatoriska skolväsendet samt avvecklingskolor" med detta förstås i denna promemoria under a) folk-, enhets- och grundskola, under b) realskola och flickskola.

2) I SCBs anvisningar på blanketten omnämns under b) ingen skolform förutom realskola. Förmodligen har flickskola samt gymnasiala skolformer i tillämpliga delar använt samma definition.

huslig linje

sömnad, hemkunskap, hushållsgöromål, hemsjukvård och barnavård.

I betygssumman för övriga ämnen ingår alla ämnen som inte förts till gruppen läroämnen.

DEFINITIONEN LÄSÅREN 1969/70 - 1973/74

Definitionen ändrades och kom fr o m 1969/70 att ha följande lydelse för alla skolformer: Med läroämnen skall avses alla ämnen utom följande, som är övriga ämnen: konst- och musikhistoria, musik, teckning, dramatik, gymnastik, maskinskrivning, stenografi, kontorsteknik, praktiskt sekreterarbete, engelsk stenografi, konsumentkunskap, slöjd, hemkunskap, barnavård, familjekunskap samt (för grundskolan årskurs 9) yrkesämnen på linjerna 9 pr, tp, ha och ht.

Vitsord givna vid komplettering och fyllnadsprövning eller ämnen som avslutats under tidigare läsår räknas inte med i betygssummorna. Materialet visade vid granskningen att man inte alltid följt denna senare regel, utan att skolorna t ex i avgångsklasser tenderar att ibland ta med även ämnen som avslutats tidigare läsår.

För elever i yrkesskolor gäller att SCB under hela insamlingsperioden endast samlat in uppgift om medelbetyg utan angivande av ingående betyg eller antalet betyg. Medelbetyget anges med en decimal.

Hur olika betygsskalor anges framgår av bilaga 1 avsnitt 2.2 "Betygstyp".

KODFÖRTECKNING FÖR ELEVERNAS YRKESVAL I ÅRSKURS 6

Koderna har utarbetats och använts av pedagogiska Institutionen vid Göteborgs universitet. Koderna har olika betydelse för pojkar och flickor. Ursprungskoden var tresiffrig, där första siffran angav kön. I registret finns bara andra och tredje siffrorna med, som anger det tänkta framtida yrkesvalet. Inom parentes anges uppgifter som lämnats av enstaka elever och som förts till den angivna koden.

ANVÄNDA KODER FÖR POJKAR

- 01 Präst
- 02 Jurist
- 03 Läkare
- 04 Lärare (humanistisk fakultet)
- 05 Arkeolog
- 06 Studier vid matematisk-naturvetenskapliga fakulteten
- 07 Tandläkare
- 08 Veterinär
- 09 Apotekare
- 10 Arkitekt
- 11 Civilingenjör
- 12 Agronom
- 13 Jägmästare
- 14 Civilekonom
- 15 Gymnastikdirektör
- 16 Officer
- 17 Fältflygare
- 18 Militär, ej specificerat
- 19 Folkskollärare
- 20 Teckningalärare
- 21 Slöjdlärare
- 22 Musikdirektör
- 23 Journalist
- 24 Ingenjör
- 25 Verkmästare
- 26 Kemist
- 27 Affärsman
- 28 Dekorator
- 29 Psykolog
- 30 Tandtekniker
- 31 Kurator
- 32 Sjukvårdare
- 33 Däcksbefäl
- 34 Maskinbefäl
- 35 Radiotelegrafist
- 36 Pilot
- 37 Flygmekaniker
- 38 "Estradyrken"
- 39 Urmakare, optiker, instrumentmakare
- 40 Guldsmed
- 41 Bokbindare
- 42 Körsnär
- 43 Tapetserare - dekorator
- 44 Fotograf
- 45 Yrke inom statens järnvägar
- 46 Yrke inom postverket
- 47 Teletekniker
- 48 Yrke inom lotsverket
- 49 Yrke inom polisen
- 50 Yrke inom brandkåren
- 51 Telereparatör
- 52 Lantbrukare
- 53 Trädgårdsmästare
- 54 Datatekniker
- 55 Kronojägare

74	PM 1976:8 Bilaga 6
56	Skogvaktare
57	Bilskollärare
58	Ridlärare
59	Dykare
60	Golvläggare
61	Tvättmästare
62	Murare
63	Målare
64	Snickare
65	Metallarbetare (svetsare, svarvare, plåtslagare)
66	Rörmontör
67	Elektriker
68	Radio-TV-tekniker
69	Bilmekaniker
70	Mekaniker, ej specificerat
71	Sjömansskola
72	Frisörskola
73	Restaurangskola
74	Konditorskola
75	Handelsskola (kontorist m m)
76	Typograf
77	Sotare
78	Glasmästare
79	Chaufför
80	Metallarbetare
81	Verkstadsarbetare
82	Byggnadsarbetare
83	Grovarbetare
84	Vägarbetare
85	Lantarbetare
86	Skogsarbetare
87	Gruvarbetare
88	Fabriksarbetare, ej specificerat
89	Springpojke
90	Arbetare ej specificerat
91	Profvsidrottsman
92	Astronaut
93	Direktör
94	Lärare
95	Arbete inom FN
96	Samhällsvetare
97	Naturvårdare
98	Vet ej
99	-

KODER FÖR FLICKOR:

01	Jurist
02	Läkare
03	Lärarinna, akademiker från humanistiska fakulteten
04	Arkeolog, (Musei-intendent)
05	Akademiker från matematisk-naturvetenskapliga fakulteten
06	Tandläkare
07	Veterinär
08	Apotekare, (farmaceut, receptarie)
09	Arkitekt, teknisk Högskola
10	Civilingenjör
11	Agronom
12	Gymnastikdirektör
13	Folkskollärarinna
14	Småskollärarinna
15	Förskollärarinna
16	Teckningslärarinna
17	Musikdirektör
18	Skolkökslärarinna

- 19 Lanthushållningslärarinna
- 20 Dövstumslärarinna
- 21 Slöjdlärarinna, (textillärare)
- 22 Journalist, (korrespondent)
- 23 Ingenjör
- 24 Sekreterare, tjänsteman (receptionist)
- 25 Reklamyrken
- 26 Kurator
- 27 Sjukgymnast
- 28 Tandtekniker
- 29 Arbetsterapeut
- 30 Sjuksköterska
- 31 Barnsköterska
- 32 Tandsköterska, (tandhygienist)
- 33 Hemsyster
- 34 Husmor, föreståndarinna
- 35 Pilot
- 36 Flygvärdinna
- 37 "Estradyrken"
- 38 Inredningsarkitekt
- 39 Guldsmed
- 40 Bokbindare
- 41 Kartriterska
- 42 Fotograf
- 43 Yrke inom postverket
- 44 Yrke inom televerket
- 45 Yrke inom polisen
- 46 Yrke inom spårvägen
- 47 Lantbrukare
- 48 Trädgårdsmästare
- 49 Mejerist
- 50 Veterinär-assistent
- 51 Ladugårdsskötare (djurvårdare)
- 52 Bilskollärarinna
- 53 Ridlärarinna
- 54 Simlärarinna
- 55 Missionär
- 56 Modedirektris
- 57 Tolk
- 58 Mekaniker, ej specificerat
- 59 Radio-Tv-tekniker
- 60 Laboratris, (apotekstekniker)
- 61 Hembitråde
- 62 Sjukhusbitråde
- 63 Sömmerska
- 64 Damfrisörska
- 65 Kokerska
- 66 Bagerska
- 67 Kontorist
- 68 Expedit
- 69 Chaufför
- 70 Fabriksarbeterska, ej specificerat
- 71 Städarska
- 72 Springflicka
- 73 Hemmafru
- 74 Lärare, ej specificerat
- 75 Rytтарinna
- 76 Konstnär
- 77 Sjöman, (steward)
- 78 Reseledare
- 79 Ekonom, (civilekonom)
- 80 Socialarbetare, (diakonissa)
- 81 Psykolog, biträdande psykolog
- 82 Yrke inom sjukvård, ej specificerat
- 83 Yrke inom barnvård, ej specificerat
- 84 Personalchef, personalman

- 76 PM 1976:8
Bilaga 6
- 85 Fritidspedagog, ungdomsledare
- 86 Hund- eller hästskötare, ej specificerat
- 87 U-landsarbete
- 88 Data
- 89 Tekniker, ej specificerat
- ✓ 90 Vetenskapsman, forskare
- ✓ 91 Präst
- ✓ 92 Ambassadör
- 98 Vet ej
- 99 -

DATAMASKINCENTRALEN

Handläggare Pierre Bastin	Datum 74-09-20	Sidnr 1(5)
Register INDIVIDUALSTATISTIK	Projekt C013	Program
Postnamn Födda 1948	Postkod	
Beskrivning Bandlayout för färdig post 620 positioner		

Delpostnamn	Antal tecken	pos	Läge	Beskrivning	Valda värden
PERSONNUMMER	10		1-10		
Blanka	3		11-13		
STANDARDPROV	12		14-25	Se bilaga 1	
Läsning		3			7,0 - 63,0
Skrivning		3			13,0 - 91,0
Räkning		3			10,0 - 70,0
Engelska		3			0,0 - 10,0
TESTRESULTAT	9		26-34	Se bilaga 1	
Motsatser		2			0 - 40
Plåtvikning		2			0 - 40
Talserier		2			0 - 40
Summa poäng		3			0 - 120
FRITIDSINTRESSEN	12		35-46	Se bilaga 1	
Fråga 1		1			0 - 5
Fråga 2		1			0 - 5
Fråga 3		1			0 - 5
Fråga 4		1			0 - 5
Fråga 5		1			0 - 5
Fråga 6		1			0 - 5
Fråga 7		1			0 - 5
Fråga 8		1			0 - 5
Fråga 9		1			0 - 5
Fråga 10		1			0 - 5
Fråga 11		1			0 - 5

**POSTBESKRIVNING
ALLMÄN**
DATAMASKINCENTRALEN

Handläggare Pierre Bastin	Datum 74-09-20	Sidnr 2(5)
Register INDIVIDUALSTATISTIK	Projekt C013	Program
Postnamn Födda 1948	Postkod	
Beskrivning Bandlayout för färdig post 620 positioner		

Delpostnamn	Antal tecken	pos	Läge	Beskrivning	Valida värden
Fråga 12		1			0 - 5
PLANER	8		47-54	Se bilaga 1	
Fråga 1		1			0 - 5
Fråga 2		1			0 - 3
Fråga 3		1			0 - 3
Fråga 4		1			0 - 3
Fråga 5		1			0 - 6
Fråga 6		1			0 - 3
Fråga 7		1			0 - 3
Fråga 8		1			0 - 3
SYSSELSÄTTNINGAR	18		55-72	Se bilaga 1	
Friluftsbetonade		37	55-8	Tredje positionen	10 - 30
Verbala		37	58-9	alltid blank dvs	10 - 30
Tekniska		37	61-67	uppgiften är väns-	10 - 30
Husliga		37	64-65	terställd med blank	10 - 30
Sociala		37	69-68	utfyllnad	10 - 30
Handelsbetonade		37	70-71		10 - 30
SKOLAN	5		73-77	Se bilaga 1	
Skala 1		1			0 - 8
Skala 2		1			0 - 8 0-6
Skala 3		1			0 - 5
Skala 4		1			0 - 5
Skala 5		1			0 - 5
Blanka		5	78-82		

DATAMASKINCENTRALEN

Handläggare		Datum		Sidnr	
Pierre Bastin		74-09-20		3 (5)	
Register		Projekt		Program	
INDIVIDUALSTATISTIK		C013			
Postnamn		Postkod			
Födda 1948					
Beskrivning					
Bandlayout för färdig post 620 positioner					
Delpostnamn	Antal tecken	pos	Läge	Beskrivning	Valide värden
Yrkesval	2		83-84	Se bilaga 1	00 - 99
INSKRIVNINGÅR	2		85-86	Se bilaga 1	00 - 99
FADER	18		87-104	Se bilaga 1	
personnummer		9	87-95		
hemort		4	96-99		0000 - 9999
yrke		2	100-101		00 - 99
avliden		1	102		0=ej avliden 1=avliden
utbildning		1	103		1 - 4
Blanka		1	104		
MODER			105-114		
födelseår		2	105-106		00 - 99
hemort		4	107-110		0000 - 9999
yrke	2	(1)	111-112		00 - 99
avliden		1	113		0=ej avliden 1=avliden
utbildning		1	114		1 - 4
Nr av syskon	2		115-116		00 - 20
Antal syskon	2		117-118		00 - 20
Blanka	7		119-125		
ÅRSPOST Nr 1	55		126-180	Se bilaga 1	
läsåår	2		126-127		01 (läsåret 1960/61)
hemort	4		128-131		0000 - 9999
skolform	5		132-136		00000 - 99999
blanka	2		137-138		
klasstyp	1		139		0 - 6

**POSTBESKRIVNING
ALLMÄN**
DATAMASKINCENTRALEN

Handläggare Pierre Bastin	Datum 74-09-20	Sidnr 4 (5)
Register INDIVIDUALSTATISTIK	Projekt C013	Program
Postnamn Födda 1948	Postkod	

Beskrivning
Bandlayout för färdig post 620 positioner

Delpostnamn	Antal tecken	pos	Läge	Beskrivning	Valida värden
klasskaraktär	1		140		0 - 9
årskurs	2		141-142	06 s 141	01 - 99
^a skolkod	1		143		0 - 1
betyg	7		144-150		
svenska		1			0 - 6
engelska		1			0 - 6
tyska		1			0 - 6
franska		1			0 - 6
matematik		1			0 - 6
fysik		1			0 - 6
latin		1			0 - 6
Betygssumma i läroäm	2		151-152		00 - 99
Antal läroämnen	2		153-154		00 - 30
Betygssumma i övr äm	2		155-156		00 - 99
Antal övriga ämnen	2		157-158		00 - 30
Medelbetyg	2		159-160	Endast yrkesskola	0,0 - 6,0
blank	1		161		
resväg	3		162-164	endast 60/61 g 61/62	
bostad-skolan		1			1 - 5
bostad-real sk		1			1 - 5
bostad-gymn		1			1 - 5
blank	3		165-167		
löpnummer	4		168-171		0000 - 9999
blanka	4		172-175		

**POSTBESKRIVNING
ALLMÄN**

DATAMASKINCENTRALEN

Handläggare Pierre Bastin		Datum 74-09-20		Sidnr 5 (5)
Register INDIVIDUALSTATISTIK		Projekt C013		Program
Postnamn Födda 1948		Postkod		
Beskrivning Bandlayout för färdig post 620 positioner				

Delpostnamn	Antal tecken		Läge	Beskrivning	Valida värden
		pos			
flyttad/avbr stud	1		176		1 - 9
blanka	4		177-180		
ÅRSPOST Nr 2	55		181-235	Alla årsposter har	02 (läsåret 1961/62)
ÅRSPOST Nr 3	55		236-290	samma layout	03 (läsåret 1962/63)
ÅRSPOST Nr 4	55		291-345	<i>skilf. - 297-301</i>	04 (läsåret 1963/64)
ÅRSPOST Nr 5	55		346-400	<i>skilf. - 352-356</i>	05 (läsåret 1964/65)
ÅRSPOST Nr 6	55		401-455	<i>407-409</i>	06 (läsåret 1965/66)
ÅRSPOST Nr 7	55		456-510		07 (läsåret 1966/67)
ÅRSPOST Nr 8	55		511-565		08 (läsåret 1967/68)
ÅRSPOST Nr 9	55		566-620		09 (läsåret 1968/69)

DATAMASKINCENTRALEN

Handläggare		Datum		Sidnr	
Pierre Bastin		74-08-06		1 (4)	
Register		Projekt		Program	
INDIVIDUALSTATISTIK		C 013			
Postnamn		Postkod			
Födda 1953					
Beskrivning					
Bandlayout för färdig post 620 position					
Delpostnamn	Antal tecken	pos	Läge	Beskrivning	Valida värden
Personnummer	10		1-10		
Standardprov	15		11-25	Se bilaga 1	
svenska		3			0-103
läsning		3			0-95
skrivning		3			0-109
räkning		3			0-70
engelska		3			0-98
Testresultat	9		26-34	Se bilaga 1	
motsatser		2			0-40
plåtvikning		2			0-40
talserier		2			0-40
summa poäng		3			0-120
Fritidsintressen	8		35-42	Se bilaga 1	
fråga 1		1			0-5
fråga 2		1			0-5
fråga 3		1			0-5
fråga 4		1			0-7
fråga 5		1			0-6
fråga 6		1			0-7
fråga 7		1			0-5
fråga 8		1			0-5
Blanka	4		43-46	används ej	
Planer	4		47-50		
fråga 1		1			0-5

 POSTBESKRIVNING
 ALLMÄN

DATAMASKINCENTRALEN

Handläggare		Datum		Sidnr	
		74-08-06		2 (4)	
Register		Projekt		Program	
		C 013			
Postnamn		Postkod			
1953					
Beskrivning					
Delpostnamn	Antal tecken	pos	Läge	Beskrivning	Valida värden
fråga 2		1			0-3
fråga 3		1			~~0-3~~ 0-2 Se bil 16
fråga 4		1			~~0-3~~ 0-5
Blanka	4		51-54		0-3
Sysselsättningar	18		55-72	Se bilaga 1	
friluftsbetonade		3			10-50
verbala		3			10-50
tekniska		3			10-50
husliga		3			10-50
blanka		3		används ej	
handelsbetonade		3			10-50
Skolan	6		73-78	Se bilaga 1	
skala 1		2			0-10
skala 2		2			0-10
skala 3		2			0-10
Blanka	21		~~78~~ 77-99	används ej	
Fadern	5		100-104	Se bilaga 1	
yrke		2			00-99
blank		1		används ej	
utbildning		1			~~1-4~~ 0-4
socialgrupp		1	- 1		0-5
Blanka	6		105-10	används ej	

POSTBESKRIVNING
ALLMÄN

PM 1976:8
Bilaga 8

85

DATAMASKINCENTRALEN

Handläggare	Datum 74-08-06	Sidnr 3 (4)
Register	Projekt C 013	Program
Postnamn 1953	Postkod	

Beskrivning

Delpostnamn	Antal tecken	pos	Läge	Beskrivning	Valida värden
Modern	4		111-14	Se bilaga 1	
yrke		2			00-99
blank		1		anmänt	
utbildning		1			1-4 0-4
Blanka	11		115-125		
Årspost nr 1	55		126-180	Se bilaga 1	
Läsår	2		126-27		66 (läsåret 1965/66)
Hemort	4		128-31		0000 - 9999
Skolform	5		132-36		00000 - 99999
Årskurs	2		137-38	för alla åren 65/66	00-99
Klasstyp	1		139	endast för ÅK 6-9 + berörande i gymnasiet.	0-4
Klasskaraktär	1		140	endast för ÅK 6-9	0-9
Årskurs	2		141-42	endast läsåren 1965/66 och 1966/67	
Skalkod	1		143		0-1
Betyg	7		144-50		
svenska		1			0-6
engelska		1			0-6
tyska		1			0-6
franska		1			0-6
matematik		1			0-6
fysik		1			0-6
latin		1			0-6

POSTBESKRIVNING
 ALLMÄN

DATAMASKINCENTRALEN

Handläggare		Datum		Sidnr	
		74-08-06		4 (4)	
Register		Projekt	Program		
		C 013			
Postnamn		Postkod			
1953					
Beskrivning					
Delpostnamn	Antal tecken	pos	Läge	Beskrivning	Valida värden
Betygssumma i läroäm	2		151-52		00 - 99
Antal läroämnen	2		153-54		00 - 30
Betygssumma i övr.äm	2		155-56		00 - 99
Antal övriga ämnen	2		157-58		00 - 30
Medelbetyg	2		159-60	missig för ÅK 6-9 Endast yrkesskolan används ei	0,0-6,0
Blank	1		161		
Tillvalsgrupp	1		162	finns ei i ÅK 6	1-9 0-9
Övningsämnen	1		163	"	1-7
Engelsktillval	1		164	"	1=allmän kurs 2=särskild kurs
Matematiktilval	1		165	"	3=allmän kurs 4=särskild kurs
Avbrutna studier	1		166	"	1-7
Gren	1		167	finns ei i ÅK 6	1-9
Löpnummer	4		168-71		0000 - 9999
Val till åk 7	4		172-75	finns endast för ÅK 6-7 sätts till 4 variabler i resultat finns endast för ÅK 7-9	0000 - 9999 koder samman som 1111 - 9779
Flyttad	1		176		1-7
Blanka	4		177-80		
Årspost nr 2	55		181-235	alla årsposter har	67 (läsåret 1966/67)
Årspost nr 3	55		236-290	samma layout	68 (läsåret 1967/68)
Årspost nr 4	55		291-345		69 (läsåret 1968/69)
Årspost nr 5	55		346-400	352 57	70 (läsåret 1969/70)
Årspost nr 6	55		401-455	407 09	71 (läsåret 1970/71)
Årspost nr 7	55		456-510		72 (läsåret 1971/72)
Årspost nr 8	55		511-565		73 (läsåret 1972/73)
Årspost nr 9	55		566-620		74 (läsåret 1973/74)

500000011513000000

Rapporter publicerade om individualstatistiken.

Källa: The Individual Statistics Project Nr 44

K. Härnqvist - A. Svensson. Göteborgs universitet 1973.

1. Svensson, A (1961): Testningar för komplettering av skolstatistikens individualuppgifter. Rapporter från Pedagogiska institutionen, Göteborgs universitet. Stencil.
2. Pettersson, E. (1962): Studier kring ett intresseformulär. Stencil.
3. Svensson, A (1963): Yrkesönskningar hos elever i 13-årsåldern. Nordisk Yrkesvägledning, s. 111-116.
4. Härnqvist, K. & Svensson, A. (1964): En "databank" för yrkes- och studievalundersökningar, Nordisk Psykologi, s. 118-124.
5. Svensson, A (1964): Sociala och regionala faktorerers samband med över- och underprestationer i skolarbetet, Rapporter från Pedagogiska institutionen, Göteborgs universitet. Stencil.
6. Svensson, A. (1966): Över- och underprestation i skolan relaterad till elevernas sociala och regionala bakgrund. Nordisk Psykologi, s. 98-99.
7. Härnqvist, K. (1966): Social factors and educational choice. International Journal of the Educational Sciences, s. 87-102.
8. Härnqvist, K. (1966): Elevplaner och bakgrundsfaktorer. Skola och samhälle, s. 24-32.
9. Dahlgren, H. & Patzold, K. (1966): En studie av 13-åriga hjälpklass-elever. Stencil.
10. Rovio-Johansson, A. (1966): Konstruktion av frågeformulär för individualstatistikundersökningen 1966. Stencil.
11. Härnqvist, K. (1967): Valet av teoretiska studievägar på grundskolans högstadium. Rapporter från Pedagogiska institutionen, Göteborgs universitet. Stencil.
12. Haavasaalu, V. & Olsson, L. (1967): Vad kännetecknar den överbegåvade eleven? Stencil.
13. Olm, M. (1967): Skillnader i socialt handikapp mellan två skolsystem vid val av teoretisk utbildning. Stencil.
14. Härnqvist, K. & Svensson, A. (1967): Milieu social, rendement des élèves et orientation scolaire, Bulletin de Psychologie, s. 782-789.
15. Härnqvist, K. (1968): Relative changes in intelligence from 13 to 18, Scandinavian Journal of Psychology, s. 50-82.
16. Berndtson, U-C. & Swerlander, A. (1968): Vilka yrken lockar sextiotalets tonårsflickor? Stencil.
17. Balke-Aurell, G. & Jernstig, M-L. (1968): Vilka faktorer har inflytande på intelligensförskjutningar mellan 13 och 18 år hos gymnasister? Stencil.
18. Ling, L-E. (1968): Underåriga pojkars begåvning och anpassning - jämte några andra jämförelser vid 13 och 18 år. Stencil.
19. Ehnrot, E. & Olsson, L. (1968): Vilka faktorer har inflytande på intelligensförskjutningar mellan 13 och 18 år hos folkskoleelever? Stencil.
20. Josefsson, S. & Rudander, P-O. (1968): Vilka yrken lockar 13-åriga pojkar under sextiotalet? Stencil.

21. Dandenell, A. & Meurling, B. (1968): Vilket samband har moderns respektive faderns utbildning med barnets begåvning och skolprestationer? Stencil.
22. Rovio-Johansson, A. (1968): Individualstatistikundersökningen 1966. Instrument, population och materialöversikt. Rapporter från Pedagogiska institutionen, Göteborgs universitet. Stencil.
23. Carlslund, A. (1968): Teoretiskt ämnesval för elever i årskurs 6 från olika skolsystem och socialgrupper. Stencil.
24. Frick-Strandberg, K. & Westling, G. (1968): Trettonåringens begåvning och skolprestationer i relation till föräldrarnas utbildning. Stencil.
25. Reuterberg, S-E. (1968): Val av teoretisk utbildning i relation till sociala och regionala bakgrundsfaktorer. Licentiatavhandlingar från Pedagogiska institutionen, Göteborgs universitet. ~~Stencil~~¹
26. Gyllensten, U. & Nidle, M. (1969): Trettonåringars intresseinriktning i relation till begåvningsnivå och social härkomst. Stencil.
27. Karlsson, C., Kristensson, I. & Wentzel, D. (1969): Den 13-årige föreningsdeltagaren. En jämförelse mellan föreningsaktiva och ej föreningsaktiva pojkar vid 13 års ålder, samt en jämförelse mellan dessa vid 18 års ålder. Stencil.
28. Elling-Bengtsson, M-L. & Johansson, S. (1969): Är 13-åringars val av umgänge relaterat till prestations- och intressevariabler. Stencil.
29. Lundin, B-M. (1969): Vad utmärker den aktiva föreningsdeltagaren? En jämförelse mellan föreningsaktiva och ej föreningsaktiva flickor vid 13 års ålder. Stencil.
30. Gustafsson, S. & Henriksson, A. (1969): Syskonantal och intelligens. Stencil.
31. Hörlyk, S. & Kvist, G. (1970): Planerade och faktiska studieval. Stencil.
32. Tågnfors, M. (1970): Blir decemberbarnet handikappat i skolan? Stencil.
33. Hammarström, M. & Hjalmarsson, L. (1970): Hur stabila är tonårsflickors studie- och yrkesplaner? Stencil.
34. Nordenberg, L. & Orstadius, L. (1970): Stabiliteten i tonåriga pojkars yrkesplaner. Stencil.
35. Svensson, A. (1971): Relative Achievement. School performance in relation to intelligence, sex and home environment. Stockholm: Almqvist & Wiksell.
36. Svensson, A. (1972): Lika begåvning - Lika betyg? En studie av s. k. relativa skolprestationer bland pojkar och flickor med skiftande hembakgrund. Rapporter från Pedagogiska institutionen, Göteborgs universitet. ~~Stencil~~
37. Rubenson, K. (1972): Intresse för vuxenutbildning bland unga män med kort utbildning. Licentiatavhandlingar från Pedagogiska institutionen, Göteborgs universitet. Stencil.
38. Dahlgren, H. (1972): Svagbegåvade elever från hjälpklass och vanlig klass. Licentiatavhandlingar från Pedagogiska institutionen, Göteborgs universitet. Stencil.

39. Rovio-Johansson, A. (1972): Individualstatistikundersökningen 1966. II. Undersökningar kring frågeformulär avseende anpassning, motivation och intresseinriktning i skolsituationen. Licentiatavhandlingar från Pedagogiska institutionen, Göteborgs universitet. Stencil.
40. Svensson, A. (1972): Hembakgrund och prestationsnivå. Rapporter från Pedagogiska institutionen, Göteborgs universitet. Stencil.
41. Balke-Aurell, G. (1973): Förändringar i begåvningsinriktning i relation till utbildning och yrkesverksamhet. Licentiatavhandling från Pedagogiska institutionen, Göteborgs universitet. Stencil.
42. Stahle, G. (1973): Regionala förändringar i testresultat under en femårsperiod. Licentiatavhandlingar från Pedagogiska institutionen, Göteborgs universitet. Stencil.
43. Friman, A. (1973): Familjebakgrund och utbildningsplaner hos elever i årskurs 6. Licentiatavhandlingar från Pedagogiska institutionen, Göteborgs universitet. Stencil.
44. Härnqvist, K. & Svensson, A. (1973): A Swedish Data Bank for Studies of Educational Development. Sociological Microjournal, vol. 7, 35-42.

Rubensson, Kjell (1975): Rekrytering till vuxenutbildning. En studie av kortutbildade yngre män. Doktorsavhandling. Acta universitatis Gothoburgensis 1975.

Till skolchefer, rektorer samt vissa lärare

Beträffande individualstatistiken inom skolväsendet

I samband med den omdaning av det svenska skolväsendet som pågår har det visat sig erforderligt att bättre än vad som hittills kunnat ske studera sådana frågor som elevernas val av utbildning, effekten av olika differentieringsåtgärder, rekryteringen till högre studier, studie- och yrkesvägledningens resultat - allt i relation till elevernas begåvningsförutsättningar och miljöförhållanden. Undersökningar av detta slag är beroende av uppgifter om eleverna under en följd av år. När liknande undersökningar hittills utförts har det varit nödvändigt att lägga upp särskilda material med ledning av exempelvis skolornas dagböcker och sedan följa eleverna i betygs-kataloger, folkbokföringsregister, värnpliktsregister o.dyl. Detta har varit en mycket tids- och kostnadskrävande men ändå ganska osäker metod med risk för bortfall och identifieringssvårigheter. Det har därför både i praktiska utredningssammanhang och vid pedagogisk och sociologisk forskning framstått som ett starkt önskemål att ha tillgång till ett register över ett representativt elevmaterial, vilket fortlöpande kompletteras med uppgifter om utbildningsval och skolresultat. När sedan sådana problem uppkommer, som behöver belysas med ett material där samma elever följes under en längre period, skulle detta register kunna utnyttjas och särskild uppläggning av material bli överflödig.

Frågan om ett sådant elevregister för utrednings- och forskningsändamål har tagits upp i samband med planeringen av den nya skolstatistik, till vilken material första gången insamlas under detta läsår. Det har också beslutats att ett material för individualstatistik skall läggas upp för ett urval av elever inom skolväsendet. Grundmaterialet kommer att under vårterminen insamlas av Statistiska centralbyrån, där det skall registreras på s.k. magnetband för elektronisk bearbetning. Myndigheter, utredningar och forskningsinstitutioner kommer sedan att hos centralbyrån kunna hemställa om att särskilda statistiska bearbetningar av materialet företas för vederbörandes räkning. Däremot kommer ingen att kunna få tillgång till uppgifter beträffande enskilda elever, ty dessa uppgifter är underkastade lagmässigt sekretesskydd och får ej utlämnas. Registreringen på magnetband gör det också tekniskt omöjligt för utomstående att ta del av individualuppgifterna.

Avsikten är att vart femte år lägga upp ett sådant kartotek över de barn som tillhör den åldersklass, som ifrågavarande år normalt går i årskurs 6, och som är födda den 5, 15 och 25 i någon månad, dvs. ungefär vart tionde barn inom åldersklassen. Första gången skall en sådan materialinsamling ske våren 1961 och avse barn födda 1948. Uppgifter om deras fortsatta skolgång kommer sedan årligen att påföras kartoteket. Materialet skall omfatta alla barn för vilka allmän skolplikt gäller och vilka är födda någon av de nämnda dagarna, oavsett vilken skolform eller årskurs de tillhör.

De uppgifter om eleverna, som kan anses centrala för belysning av utbildningsval och skolresultat och som samtidigt är möjliga att inhämta i en undersökning av här angivet slag, kan uppdelas i två grupper:

- 1) Sådana uppgifter som rutinmässigt skall ingå i skolstatistiken, t.ex. elevernas skol- och klass-tillhörighet, skolbetyg, hemort, målsmans namn och yrke; lämnas på särskild blankett av rektor med biträde av klassläraren (klassföreståndaren).
- 2) Uppgifter om vissa provresultat; lämnas av klassläraren (klassföreståndaren). Om dessa uppgifter må följande anföras.

Avsikten är såsom nämnts att materialet skall kunna ligga till grund för undersökningar av vissa faktorer betydelse för den fortsatta skolgången. Därvid erfordras bl.a. olika mått på elevernas begåvning, kunskaper och inställning till skolarbetet. Ett sammanfattande mått utgöres av skolbetygen. Dessa faktorer bör emellertid också kunna så långt möjligt hållas isär och studeras var för sig. Därför har speciellt för detta syfte konstruerats begåvningsprov och frågeformulär om elevens inställning till fortsatt utbildning m.m. Därjämte föreligger för en stor del av de i urvalet ingående eleverna resultat i sjätte årskursens standardprov, som ger ett mera renodlat mått på den aktuella kunskaps- och färdighetsnivån. För erhållande av dessa ytterligare uppgifter som utgör komplement till betygen, vilka insamlas rutinmässigt, krävs lärarnas frivilliga medverkan enligt följande. Den insamling av provresultat, som behandlas i det följande, kommer endast att ske vart femte år.

a) Samtliga klasslärare (klassföreståndare), sålunda exempelvis även i hjälpklasser och andra specialklasser, samt i högre skolor i samråd med klassföreståndaren de modersmåls-lärare, som har elever födda den 5, 15 och 25 i någon månad 1948, ombedes låta ifrågavarande elever genomgå de särskilda prov som ovan nämnts och som jämte anvisningar kommer att utsändas till vederbörande lä-

rare. Proven har utformats så att de uttagna eleverna skall kunna genomgå proven samtidigt som klassens övriga elever utför andra arbetsuppgifter, t.ex. skrivning, tyst läsning, räkning, teckning. De uttagna eleverna kan naturligtvis också, om så befinns lämpligt, samlas till en särskild lokal under den tid, då proven genomförs. Skolledaren ombedes att i samråd med lärarna avgöra det vid resp. skola mest lämpade tillvägagångssättet. Proven beräknas ta ca 2 lektionstimma. De bör utföras någon dag under tiden 8 - 27 maj 1961. De skall insändas till Pedagogiska institutionen vid Göteborgs universitet, som ombesörjer rättning av proven. När resultaten registrerats på magnetbandet, kommer provhäftena att förstöras.

Standardprov b) De lärare som under vårterminen 1961 låter sina elever genomgå sjätte årskursens standardprov i modersmålet, engelska och matematik ombedes därjämte att tills vidare spara provhäftena för elever födda den 5, 15 och 25 i någon månad 1948. I mera detaljerade anvisningar kommer lärarna senare att uppmanas att tillsammans med ovannämnda särskilda prov insända vissa uppgifter om standardprovsresultaten direkt till Pedagogiska institutionen i Göteborg. Eftersom undersökningen i genomsnitt bara berör var tionde elev i en klass, kommer standardprovsresultaten ej att kunna utnyttjas för klassjämförelser, vilket också ligger utanför ifrågavarande undersöknings syften.

Samråd Vid planeringen av denna undersökning har Statistiska centralbyrån och Statens råd för samhällsforskning genom en särskild kommitté haft samråd med Kungl. Skolöverstyrelsen, med Målsmännens riksförbund och med vissa lärar- och skolledarorganisationer, nämligen Läroverkslärarnas riksförbund, Sveriges folkskolläraryrkesförbund, Sveriges folkskolläraryrkesförbund, Lärarhögskolornas och Seminariernas läraryrkesförbund, Svenska förbundet för specialundervisning samt Sveriges skolledarförbund. Såväl Skolöverstyrelsen som organisationerna har uttalat sin anslutning till undersökningen och i särskilda skrivelser, som i avskrift bifogas, rekommenderat lärare och skolledare att medverka vid insamlingen av undersökningsmaterialet.

Stockholm i mars 1961.

Kungl. Statistiska Centralbyrån   Statens Råd för Samhällsforskning

Ingvar Ohlsson
Överdirektör

Torgny Segerstedt
Professor, ordförande

Till Lärare som medverkar vid insamling av uppgifter till individualstatistiken

I cirkulärskrivelse i mars 1961 gav Statistiska centralbyrån och Statens råd för samhällsforskning en orientering om den individualstatistik som skall uppläggas för samtliga barn med allmän skolplikt födda den 5, 15 och 25 i någon månad 1948. Med orienteringen följde rekommendationsskrivelser från Skolöverstyrelsen och från lärar-, skolledar- och målsmannaanorganisationer. Uppgifterna om eleverna skall omfatta dels skolbetyg och annat som finns registrerat vid skolorna, dels resultat i särskilda prov och standardprov.

Genom Rektor har Ni nu erhållit det material som avser proven och som omfattar endera eller båda av följande saker:

- a) provhäften för särskilda prov jämte svarskuvert; på provhäftenas framsida har de uttagna elevernas namn m.m. antecknats av Rektorsexpeditionen;
- b) blankett för sammanställning av standardprovsresultat jämte svarskuvert.

Vi vore nu tacksamma för Eder hjälp med följande:

- 1) att Ni låter de uttagna eleverna genomgå de särskilda proven enligt de anvisningar som nedan följer under A;
- 2) att Ni antecknar resultaten i sjätte årskursens standardprov för de uttagna eleverna på sammanställningsblanketten enligt de anvisningar som nedan följer under B;
- 3) att Ni efter ifyllandet lämnar provhäften och sammanställningsblankett inlagda i svarskuverten samt ev. överblivet material till Rektorsexpeditionen, som sänder handlingarna till Pedagogiska institutionen i Göteborg, där rättning och sammanställning skall ske. Samtliga häften måste återlämnas.

Göteborg den 25 april 1961

På uppdrag av undersökningsledningen

Kjell Härnqvist

(Kjell Härnqvist)
Professor

A. Anvisningar för de särskilda proven

1. De särskilda proven omfattar dels psykologiska test av typerna Talserier, Plåtvikning och Motsatser, dels frågeformulär som avser elevernas intressen och inställning till olika förhållanden i och utanför skolan. Proven finns samlade i ett häfte i den ordning de skall utföras av eleverna.
2. Proven har utformats så att de uttagna eleverna skall kunna genomgå proven i huvudsak på egen hand enligt tryckta anvisningar och samtidigt som klassens övriga elever utför andra arbetsuppgifter av individuell karaktär, t.ex. skrivning, tyst läsning, räkning, teckning. De uttagna eleverna kan naturligtvis också, om så befinns lämpligt, samlas till en särskild lokal under den tid då proven genomförs. Vilket arrangemang som än väljes bör provledaren tillse att de uttagna eleverna kan genomgå provet utan att störas eller påverkas av kamrater.
3. Provledarens uppgifter i övrigt blir att hjälpa de elever till rätta som har svårt att förstå de skriftliga anvisningarna för proven samt att ange när eleverna skall börja och sluta de test, för vilka exakta tider gäller (jfr mom. 4 och 7). För enhetlighetens skull måste dock hjälp med anvisningarna begränsas till ytterligare genomgång av det material och de övningsexempel som ges. Med själva testuppgifterna får icke någon hjälp lämnas.

4. För proven gäller följande tidsplan

	Sidor i provhäftet	Tid i minuter		
		anvisningar och övningsexempel	test	frågeformulär
Lektion 1				
Motsatser	3-5	5	<u>10</u>	
Plåtvikning	6-15	5	<u>15</u>	
Fritiden	16-17			10
Lektion 2				
Planer	18			5
Talserier	19-21	5	<u>18</u>	
Sysselsätt- ningar	22			10
Skolan	23-24			10

5. De båda lektioner som åtgår bör ligga intill varandra men med normal rast mellan lektionerna. Före rasten bör provledaren ta hand om häftena och sedan dela ut dem på nytt efter rasten.
6. Tiderna för anvisningar och övningsexempel till testen är ungefärligt beräknade och får både underskridas och överskridas beroende på elevernas arbetstakt. Det viktiga är att eleverna hinner sätta sig in i hur provet skall göras och lösa övningsexemplen. Provledaren bör kontrollera att så skett, innan själva testet får börja. För jämförelse med elevernas svar på övningsexemplen meddelas här de rätta svaren. (Svaren på exemplen 1-2 finns redan i anvisningarna).

Övningsexempel	1	2	3	4	5
Talserier	(10, 11)	(2, 2)	6, 5	14, 16	-
Plåtvikning	(D)	(C)	C	B	A
Motsatser	(2)	(3)	1	4	2

I övrigt hänvisas till själva provhäftena, som provledaren noggrant bör ta del av före prövningen, så att han kan besvara eventuella frågor om tillvägagångssättet vid de olika proven.

7. Däremot skall tiderna för själva testuppgifterna hållas exakt, och därför har de strukits under i tidsplanen. Det är här troligt att vissa elever ej hinner till slutet på testen, men eftersom uppgifterna ordnats efter svårighetsgrad, är det ej särskilt vanligt att sådana elever kan svara rätt på de uppgifter de nu ej medhinner. Detta har undersökts vid utprovningen av testen.
8. Tiderna för frågeformulären innefattar både tid för anvisningar och tid för ifyllande. Tiderna anges endast för att provledaren skall kunna beräkna ungefär hur många minuter formulären tar. Alla elever skall ges tid att besvara samtliga frågor.
9. I hjälpklasser och till lässvaga elever är det troligt att provledaren måste ge avsevärd hjälp med anvisningarna till testen och att han även får hjälpa eleverna med att "läsa" frågorna i frågeformulären genom något slags intervjuförfarande. Däremot bör sådan extra hjälp ej lämnas med själva testuppgifterna (i Talserier, Plåtvikning och Motsatser) som, sedan anvisningarna genomgått och övningsexemplen lösts av eleverna, måste avklaras av eleverna på egen hand.
- Anvisningar för sammanställning av standardprovresultat
- Resultaten i sjätte årskursens standardprov för uttagna elever antecknas på sammanställningsblanketten enligt följande.
- a) Resultaten i Läsning, Skrivning och Matematik hämtas från "Sammanställningsdiagram" till standardproven i årskurs 6. Summan av "vägd standardpoäng" antecknas, alltså det tal som står längst till höger på raden "Betygssumma".
- b) Resultatet i Engelska hämtas från baksidan (sid.8) av häftet för standardprov i engelska. Summan av antalet rätt i de fyra delproven anges.
2. Sammanställningsblanketten insändes först efter det standardprovet i matematik utförts och rättats.

KUNGL. SKOLÖVERSTYRELSEN

Avskrift

Till skolchefer, rektorer samt vissa lärare.

Vid överläggningar mellan representanter för Kungl. Statistiska Centralbyrån, Statens Råd för Samhällsforskning och Skolöverstyrelsen har diskuterats möjligheterna att tillföra den ordinarie skolstatistiken vissa ur utrednings- och forskningssynpunkt betydelsefulla extra data rörande eleverna.

Elevernas ålder, skol- och klasstillhörighet, skolbetyg, målsmans namn och yrke m.m. är uppgifter, som ingår i de årligen å fastställda formulär förda anteckningarna rörande elevernas skolgång. Dessa uppgifter finns sålunda redan nu tillgängliga som grundval för utredningar och forskning.

Därutöver skulle uppgifter om vissa provresultat kunna ligga till grund för undersökningar om olika faktorer betydelse för bl.a. skolarbetets planering, för effekten av urval och vägledning under elevernas gång genom skolan och därmed även för skolans utveckling.

Då nu Statens Råd för Samhällsforskning och Kungl. Statistiska Centralbyrån tagit initiativet att med samma sekretesskydd som för övriga i Statistiska Centralbyrån registrerade uppgifter om den enskilde, tillföra skolstatistiken vissa uppgifter, som erhålles genom för ändamålet särskilt konstruerade begävningsprov och frågeformulär, vill överstyrelsen, under hänvisning till den betydelse det sålunda erhållna materialet bör kunna få som underlag för vetenskaplig forskning i skolans och samhällets tjänst, rekommendera skolledare och lärare att medverka till att här avsedda uppgifter i så stor utsträckning som möjligt tillföres skolstatistiken på det sätt, som föreslagits i skrivelsen från Statistiska Centralbyrån och Statens Råd för Samhällsforskning. Överstyrelsen vill samtidigt meddela, att överstyrelsen intet har att erinra mot att standardproven för elever, som berörs av denna undersökning - dvs. elever födda den 5, 15 och 25 i någon månad 1948 - utnyttjas på det i ovannämnda skrivelse föreslagna sättet och förat därefter makuleras i enlighet med bestämmelserna angående tillhandahållande och användande av standardprov i obligatoriska skolor.

Stockholm den 14 mars 1961.

Nils Gustav Rosén

Karin Lundström

/Brittmarie Johansson

Avskrift

Till skolchefer, rektorer samt vissa lärare.

Undertecknade organisationer har tagit del av planerna för insamling av kompletterande uppgifter till individualstatistiken inom skolväsendet och funnit att standardproven liksom de prov och frågeformulär som utarbetats särskilt för detta ändamål bör kunna tillföra individualstatistiken värdefulla uppgifter. Såväl ur enskilda lärares och målsmans som ur organisationernas synpunkt är det angeläget att utredning och forskning bedrivs i de frågor som denna individualstatistik är ägnad att belysa, t.ex. studievägledning och utbildningsval. Vi vill därför uppmana våra medlemmar att stödja undersökningen och medverka vid insamlingen av materialet på de sätt som anges i skrivelsen från Statistiska centralbyrån och Statens råd för samhällsforskning.

Stockholm i mars 1961.

Lärarhögskolornas och Seminariernas Lärarförbund
Börje SvenssonLäroverkalärarnas Riksförbund
Sven Jison LundquistMålsmännens Riksförbund
Peter HammarbergSvenska Förbundet för Specialundervisning
Siver HallgrenSveriges Folkskolläraryrkesförbund
Martin WidénSveriges Folkskolläraryrkesförbund
Dagmar RanmarkSveriges Skolledarförbund
Tore Ahlström

Till skolchefer, rektorer samt vissa lärare

Beträffande undersökningar rörande elever födda 1953

Vårterminen 1961 insamlades inom skolväsendet uppgifter om alla elever födda den 5, 15 och 25 under någon månad 1948, dvs. ca. en tiondel av åldersgruppen, vilka till övervägande delen befann sig i årskurs 6. För dessa elever har därefter varje vår ytterligare uppgifter insamlats och lagts till basuppgifterna från 1961.

Enligt planerna för skolstatistiken skall i vår ett nytt sådant material för individualstatistik uppläggas, denna gång omfattande en tiondel av de elever, som är födda 1953, uttagna på motsvarande sätt som vid första tillfället. Detta nya basmaterial skall sedan följas framåt under sin utbildning.

Genom individualstatistiken blir det möjligt, att göra jämförande undersökningar över utbildningsval och studieframgång m.m. och därigenom bl.a. belysa effekten av de förändringar inom skolväsendet, som uppkommit genom det senaste decenniets skolreformer. Materialinsamlingen kommer att omfatta följande moment, för vilka erforderliga ytterligare anvisningar kommer att ges i samband med utsändandet av blanketter.

- 1) Namnförteckning över elever födda den 5, 15 och 25 i någon månad 1953 uppgöres av rektors-expeditionen och insändes till statistiska centralbyrån före den 19 april 1966.
- 2) Särskilde prov, omfattande begåvnings-test och vissa frågeformulär, utföres med de utvalda eleverna under lärarens ledning någon dag under tiden 9-28 maj 1966.
- 3) Poängen på standardproven i svenska, matematik och engelska för årskurs 6 antecknas på särskild blankett för dem av de utvalda eleverna, som genomgått proven under innevarande läsår. Det är viktigt, att redan utförda standardprov sparas för berörda elever, så att resultaten kan anges vid insändandet av övrigt material.
- 4) Individdata om skoltillhörighet, betyg m.m. för eleverna enligt (1) lämnas på särskild statistikblankett snarast efter vårterminens slut och senast den 1 juli 1966 tillsammans med de särskilda proven (2) och poängen på standardproven (3) till Pedagogiska institutionen vid Göteborgs universitet, som efter avstämningrutiner överlämnar individmaterialet till statistiska centralbyrån för vidare bearbetning.

Vid planeringen av undersökningen har samråd ägt rum med Kungl. Skolöverstyrelsen, med Mäns-männens Riksförbund och med lärar- och skolläroorganisationer, vilka rekommenderat lärare och skolläroare, att medverka vid insamlingen av materialet.

Insamlingen av 1961 års basuppgifter kunde göras med nära nog hundra procentig anslutning. Det material, som då insamlades har redan med hittills gjorda bearbetningar visat sig synnerligen användbart, för att belysa elevplaner och skolresultat. Dess värde kommer ytterligare att stiga, om insamlingen av 1966 års jämförelsematerial blir lika framgångsrik.

Stockholm i mars 1966

Kungl. Statistiska Centralbyrån
Ingvar Ohlsson,
Generaldirektör

Statens råd för samhällsforskning
Torgny Segerstedt
Professor, ordförande

Ytterligare upplysningar om undersökningens administration lämnas av Pedagogiska institutionen vid Göteborgs universitet, Mölndalavägen 36, Göteborg S, tel. 031/16 96 04. Assistent Airi Rovio-Johansson efterfrågas.

8.3.1966

Dnr 1816/66 P

Avdelningsdirektör Y Wiberg

N E Svensson
B Jacobson
Y Wiberg

Till Aktuellt

Insamlade av individualstatistik rörande vissa elever

Vid planeringen av den nya skolstatistiken togs frågan upp om ett elevregister för utrednings- och forskningsändamål. En företa insamling till detta register utfördes på våren 1961 för elever födda den 5, 15 och 25 i varje månad under år 1948. Avsikten är att vart femte år lägga upp ett sådant kartotek. För närvarande förbereds en materialinsamling avseende elever födda år 1953. Utöver uppgifter om elevernas ålder, skol- och klasstillhörighet, skolbetyg, målsmans namn och yrke m.m. vilka ingår i de årligen å fastställda formulär förda anteckningarna rörande elevernas skolgång skulle uppgifter om vissa provresultat kunna ligga till grund för undersökningar om olika faktorerens betydelse för bl.a. skolarbetets planering, för effekten av urval och vägledning under elevernas gång genom skolan och därmed även för skolans utveckling.

Statens råd för samhällsforskning och statistiska centralbyrån har tagit initiativet att med samma sekretesskydd som för övriga i statistiska centralbyrån registrerade uppgifter om den enskilde, tillföra skolstatistiken vissa uppgifter, som erhålles genom för ändamålet särskilt konstruerade begåvningsprov och frågeformulär. Överstyrelsen vill, under hänvisning till den betydelse ett sådant material har som underlag för vetenskaplig forskning i skolans och samhällets tjänst, rekommendera skolledare och lärare att medverka till att här avsedda uppgifter i så stor utsträckning som möjligt tillföres skolstatistiken på det sätt som föreslagits i skrivelsen från statistiska centralbyrån och statens råd för samhällsforskning. Överstyrelsen vill samtidigt meddela, att överstyrelsen intet har att erinra mot att standardproven för elever, som berörs av denna undersökning - dvs elever födda den 5, 15 och 25 i varje månad 1953 - utnyttjas på det i ovannämnda skrivelse föreslagna sättet och först därefter makuleras i enlighet med bestämmelserna angående tillhandahållande och användande av standardprov i obligatoriska skolor.

L 4 P 1

Avskrift

Till skolchefer, rektorer samt vissa lärare.

Undertecknade organisationer har tagit del av planerna för insamling av kompletterande uppgifter till individualstatistiken inom skolväsendet och funnit att standardproven liksom de prov och frågeformulär som utarbetats särskilt för detta ändamål bör kunna tillföra individualstatistiken värdefulla uppgifter. Såväl ur enskilda lärares och föräldrars som ur organisationernas synpunkt är det angeläget att utredning och forskning bedrivs i de frågor som denna individualstatistik är ägnad att belysa, t.ex. studievägledning och utbildningsval. Vi vill därför uppmana våra medlemmar att stödja undersökningen och medverka vid insamlingen av materialet på det sätt som anges i skrivelsen från Statistiska centralbyrån och Statens råd för samhällsforskning.

Stockholm i mars 1966.

Lärarhögskolornas och Seminariernas Lärarförbund
Börje Svensson

Lärarnas Riksförbund
Olle Anderberg

Målsmännens Riksförbund
Sören Carlson

Skolledarförbundet
Tore Ahlström

Svenska Facklärarförbundet
Einar Kahls

Svenska Förbundet för Specialundervisning
Helger Norman

Sveriges Lärarförbund
Martin Widén

Till Rektor

Beträffande undersökningar rörande elever födda 1953

I mars 1966 utsändes en cirkulärskrivelse från Statistiska centralbyrån och Statens råd för samhällsforskning angående en undersökning rörande samtliga elever födda den 5, 15 och 25 i någon månad 1953. Genom denna skrivelse insamlades förteckningar över de elever inom Ert rektorsområde som var födda på de aktuella dagarna och sålunda skall delta i undersökningen. En kopia på denna förteckning skulle behållas; originalet har legat till grund för utsändningen av följande undersökningsmaterial:

- a) skrivelse till lärare med anvisningar;
- b) provhäften för särskilda prov jämte svarskuvert (storlek A4);
- c) blankett för sammanställning av standardprovresultat jämte svarskuvert (storlek A5);
- d) blankett för individdata om skoltillhörighet, betyg m.m.

Vi vore tacksamma om rektor ville ombesörja:

- 1) att de enligt födelsedatum uttagna elevernas namn, folkbokföringsnummer och vissa andra uppgifter antecknas på därför avsedd plats på provhäftets framsida. Dessa uppgifter finns bl.a. påförda bifogade blanketter (d);
- 2) att (a) skrivelse till lärare med anvisningar samt (b) provhäften jämte svarskuvert därefter utlämnas till de lärare som skall leda proven. Proven bör utföras någon dag under tiden 9-28 maj 1966;
- 3) att (c) blanketter för sammanställning av standardprovresultat jämte svarskuvert utlämnas till de lärare som någon gång under innevarande läsår utfört standardprov med elever tillhörande den uttagna gruppen;
- 4) att efter ifyllandet provhäften och standardprovsblanketter inlagda i svarskuverten återlämnas till rektorsexpeditionen;
- 5) att rektorsexpeditionen snarast möjligt efter betygssättningen ifyller blanketten med individdata (d), och insänder denna jämte kuverten med provhäften och standardprovssammandragen samt ev. överblivet material senast den 1 juli 1966 till Pedagogiska institutionen, Mölndalsvägen 36, Göteborg S.

På förekommen anledning ber vi att få meddela att de i punkt 2 omtalade särskilda proven skall genomgå av samtliga elever födda under de aktuella dagarna. Sålunda även av under- och överåriga elever, samt av elever som befinner sig i olika typer av specialklasser, i läroverk och privatskolor.

Eventuella förfrågningar angående undersökningen bör ställas till assistent Airi Rovio-Johansson, Pedagogiska institutionen, tel. 031/16 96 04.

Göteborg den 25 april 1966

På uppdrag av undersökningsledningen

Kjell Härnqvist

(Kjell Härnqvist)

Professor

Till Lärare som medverkar vid insamling av uppgifter om elever födda 1953

I cirkulärskrivelse i mars 1966 gav Statistiska centralbyrån och Statens råd för samhällsforskning en orientering om den individualstatistik som uppläggs för samtliga barn med allmän skolplikt födda den 5, 15 och 25 i någon månad 1953. Med orienteringen följde bl.a. rekommendationsskrivelser från lärar-, skolledar- och målsmanorganisationer. Uppgifterna om eleverna omfattar dels skolbetyg och annat som finns registrerat vid skolorna, dels resultat i särskilda prov och standardprov.

Genom Rektor har Ni nu erhållit det material som avser proven och som omfattar endera eller båda av följande saker:

- a) provhäften för särskilda prov jämte svarskuvert; på provhäftenas framsida har de uttagna elevernas namn m.m. antecknats av Rektorsexpeditionen;
  - b) blankett för sammanställning av standardprovresultat jämte svarskuvert.
- Vi vore nu tacksamma för Eder hjälp med följande:
- 1) att Ni låter de uttagna eleverna genomgå de särskilda proven enligt de anvisningar som följer nedan;
  - 2) att Ni antecknar resultaten i sjätte årskursens standardprov för de uttagna eleverna på bifogad sammanställningsblankett;
  - 3) att Ni efter ifyllandet lämnar provhäften och sammanställningsblankett inlagda i svarskuverten samt ev. överblivet material till Rektorsexpeditionen, som sänder handlingarna till Pedagogiska institutionen i Göteborg, där rättning och sammanställning skall ske. Samtliga häften måste återsändas.

Göteborg den 25 april 1966
På uppdrag av undersökningsledningen

Kjell Härnqvist

(Kjell Härnqvist)

Professor

Anvisningar för de särskilda proven

1. De särskilda proven omfattar dels psykologiska test av typerna Motsatser, Plätvikning och Talserier, dels frågeformulär som avser elevernas intressen och inställning till olika förhållanden i och utanför skolan. Proven finns samlade i ett häfte i den ordning de skall utföras av eleverna.
2. Proven har utformats så att de uttagna eleverna skall kunna genomgå proven i huvudsak på egen hand enligt tryckta anvisningar och samtidigt som klassens övriga elever utför andra arbetsuppgifter av individuell karaktär, t.ex. skrivning, tyst läsning, räkning, teckning. De uttagna eleverna kan naturligtvis också, om så befinner lämpligt, samlas till en särskild lokal under den tid då proven genomförs. Vilket arrangemang som än väljes bör provledaren tillse att de uttagna eleverna kan genomgå provet utan att störas eller påverkas av kamrater.
3. Provledarens uppgifter i övrigt blir att hjälpa de elever till rätta som har svårt att förstå de skriftliga anvisningarna för proven samt att ange när eleverna skall börja och sluta de test, för vilka exakta tider gäller (jfr mom. 4 och 7). För enhetlighetens skull måste dock hjälp med anvisningarna begränsas till ytterligare genombgång av det material och de övnings-exempel som ges. Med själva testuppgifterna får icke någon hjälp lämnas.

4. För proven gäller följande tidsplan

	Sidor i provhäftet	Tid i minuter		
		anvisningar och övningsexempel	test	frågeformulär
Lektion 1				
Motsatser	3 - 5	5	10	
Plåtvikning	6 - 15	5	15	
Sysselsättningar	16 - 17			10
Lektion 2				
Planer	18			5
Talserier	19 - 21	5	18	
Skolan	22 - 23			10
Efter skolan	23 - 24			5

5. De båda lektioner som åtgår bör ligga intill varandra men med normal rast mellan lektionerna. Före rasten bör provledaren ta hand om häftena och sedan dela ut dem på nytt efter rasten.
6. Tiderna för anvisningar och övningsexempel till testen är ungefärligt beräknade och får både underskridas och överskridas beroende på elevernas arbetstakt. Det viktiga är att eleverna hinner sätta sig in i hur provet skall göras och lösa övningsexemplen. Provledaren bör kontrollera att så skett, innan själva testet får börja. För jämförelse med elevernas svar på övningsexemplen meddelas här de rätta svaren. (Svaren på exemplen 1-2 finns redan i anvisningarna).

Övningsexempel	1	2	3	4	5
Motsatser	(2)	(3)	1	4	2
Plåtvikning	(D)	(C)	C	B	A
Talserier	(10,11)	(2,2)	6,5	14,16	-

- I övrigt hänvisas till själva provhäftena, som provledaren noggrant bör ta del av före provningen, så att han kan besvara eventuella frågor om tillvägagångssättet vid de olika proven.
7. Däremot skall tiderna för själva testuppgifterna hållas exakt, och därför har de strukits under i tidsplanen. Det är här troligt att vissa elever ej hinner till slutet på testen, men eftersom uppgifterna ordnats efter svårighetsgrad, är det ej särskilt vanligt att sådana elever kan svara rätt på de uppgifter de nu ej medhinner. Detta har undersökts vid utprovningen av testen.
8. Tiderna för frågeformulären innefattar både tid för anvisningar och tid för ifyllande. Tiderna anges endast för att provledaren skall kunna beräkna ungefär hur många minuter formulären tar. Alla elever skall ges tid att besvara samtliga frågor.
9. I hjälpklasser och till lässvaga elever är det troligt att provledaren måste ge avsevärd hjälp med anvisningarna till testen och att han även får hjälpa eleverna med att "läsa" frågorna i frågeformulären genom något slags intervjuförfarande. Däremot bör sådan extra hjälp ej lämnas med själva testuppgifterna (i Motsatser, Plåtvikning och Talserier) som, sedan anvisningarna genomgåtts och övningsexemplen lösts av eleverna, måste avklaras av eleverna på egen hand.

Till rektorer i Stor-Stockholm

Beträffande undersökningar rörande elever födda 1953

I mars 1966 utsändes en cirkulärskrivelse från Statistiska centralbyrån och Statens råd för samhällsforskning angående två delvis sammanfallande undersökningar rörande elever födda 1953. Den ena av dessa undersökningar gällde enbart elever födda den 5, 15 och 25 i någon månad 1953, dock oavsett vilken årskurs och skolform de tillhörde. I skrivelsen anhöll Statistiska centralbyrån om en förteckning över de elever inom respektive rektorsområde som var födda på dessa dagar. En kopia av denna förteckning skulle behållas; originalet har legat till grund för utsändningen av bifogade material, som är specifikt för de elever som är födda den 5, 15 och 25 i någon månad 1953, nämligen

- a) blankett för sammanställning av standardprovsresultat jämte svarskuvert;
- b) blankett för individdata om skoltillhörighet, betyg m.m.

Vi vore tacksamma om:

- 1) blanketterna för sammanställning av standardprovsresultat jämte svarskuvert utlämnas till de lärare som utfört standardprov med elever tillhörande den uttagna gruppen;
- 2) sammanställningsblanketterna efter ifyllandet inlagda i förseglade svarskuvert inlämnas på rektorsexpeditionen;
- 3) rektorsexpeditionen snarast efter vårterminens slut ifyller blanketterna med individdata och insänder dessa jämte sammanställningsblanketterna för standardprovsresultat senast den 1 juli 1966 till Pedagogiska institutionen, Mölndalsvägen 36, Göteborg S.

Eventuella förfrågningar angående ovanstående punkter bör ställas till assistent Airi Rovio-Johansson, Pedagogiska institutionen, tel. 031/16 96 04.

Göteborg den 10 maj 1966
På uppdrag av undersökningsledningen
Kjell Härnqvist
Professor

Börja genast!

FRITIDEN

På de följande frågorna skall du sätta ett kryss (X) för det som bäst passar in på dig. Sätt bara **ett** kryss för varje fråga.

1. Hur många böcker läser du på din fritid?

- 1 Mer än en bok i veckan
- 2 En bok i veckan
- 3 Mindre än en bok i veckan
- 4 Läser sällan böcker
- 5 Läser aldrig böcker

2. Hur många serietidningar (Kalle Anka, Vilda Västern och liknande) läser du?

- 1 Flera serietidningar i veckan
- 2 En serietidning i veckan
- 3 Mindre än en serietidning i veckan
- 4 Läser sällan serietidningar
- 5 Läser aldrig serietidningar

3. Hur ofta brukar du läsa dagstidningar?

- 1 Varje dag
- 2 Ett par dagar i veckan
- 3 En gång i veckan
- 4 Läser sällan dagstidningar
- 5 Läser aldrig dagstidningar

4. Hur ofta ser du på TV?

- 1 Alla dagar det finns program
- 2 Ett par gånger i veckan
- 3 En gång i veckan
- 4 Ser sällan på TV
- 5 Ser aldrig på TV

5. Hur ofta går du på bio?

- 1 Mer än en gång i veckan
- 2 En gång i veckan
- 3 Mindre än en gång i veckan
- 4 Går sällan på bio
- 5 Går aldrig på bio

6. Hur ofta lyssnar du på radio?

- 1 Varje dag
- 2 Några gånger i veckan
- 3 En gång i veckan
- 4 Lyssnar sällan på radio
- 5 Lyssnar aldrig på radio

Fortsätt genast på nästa sida!

7. Hur ofta deltar du på din fritid i sådana lagidrotter som korgboll, handboll, fotboll, bandy eller liknande?

- 1 Mer än en gång i veckan
- 2 En gång i veckan
- 3 Mindre än en gång i veckan
- 4 Deltar sällan i lagidrotter
- 5 Deltar aldrig i lagidrotter

8. Hur ofta sysslar du på din fritid med sådana saker som friidrott, simning, skidlöpning eller liknande?

- 1 Mer än en gång i veckan
- 2 En gång i veckan
- 3 Mindre än en gång i veckan
- 4 Sysslar sällan med sådant
- 5 Sysslar aldrig med sådant

9. Hur ofta går du på din fritid på sådana saker som fotbollsmatcher, friidrottstävlingar och liknande?

- 1 Mer än en gång i veckan
- 2 En gång i veckan
- 3 Mindre än en gång i veckan
- 4 Går sällan på sådana saker
- 5 Går aldrig på sådana saker

10. Hur ofta spelar du något musikinstrument, som t. ex. fiol, piano eller dragspel?

- 1 Mer än en gång i veckan
- 2 En gång i veckan
- 3 Mindre än en gång i veckan
- 4 Spelar sällan
- 5 Spelar aldrig

11. Hur ofta går du på möten i någon klubb eller förening?

- 1 Mer än en gång i veckan
- 2 En gång i veckan
- 3 Mindre än en gång i veckan
- 4 Går sällan på möten
- 5 Går aldrig på möten

12. Hur ofta är du tillsammans med någon eller några av dina skolkamrater på fritiden?

- 1 Varje dag
- 2 Några gånger i veckan
- 3 En gång i veckan
- 4 Är sällan tillsammans med dem
- 5 Är aldrig tillsammans med dem

Slut. Rast före nästa prov.

Börja här efter rasten!

PLANER

På de följande frågorna skall du sätta ett kryss (x) för det svar som passar in på dig. Sätt bara ett kryss för varje fråga.

1. När detta läsår är slut, vilken klass ämnar du då gå till?

- 1 Klass 7 i folkskola
- 2 Klass 7 i enhetsskola och skall välja tyska
- 3 Klass 7 i enhetsskola och skall inte välja tyska
- 4 Klass 1 i realskola eller flickskola
- 5 Någon annan klass (ange vilken): .....

2. Anser dina föräldrar, att du skall gå till denna klass?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Vet inte

3. Tror du att din magister tycker, att du skall gå till denna klass?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Vet inte

4. Har du även själv lust att gå till denna klass?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Vet inte

5. Hur många år ytterligare räknar du med att gå i skola?

- 1 1 år
- 2 2 år
- 3 3 år
- 4 4 år
- 5 5 år
- 6 6 år eller fler

6. Räknar du med att så småningom ta studentexamen?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Vet inte

---

7. Tycker de hemma, att du skall välja detta yrke (eller något av dem du nämnt)?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Vet inte

8. Skall någon eller några av dina kamrater välja detta yrke (eller något av dem du nämnt)?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Vet inte

Fortsätt genast på nästa sida!

Börja genast!

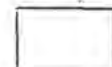
SYSSELSÄTTNINGAR

Här nedan står i varje grupp tre olika sysselsättningar. Nu skall du sätta **ett** kryss (x) för den av de tre sysselsättningarna i gruppen som du skulle tycka **mest** om och **ett** kryss för den sysselsättning du skulle tycka **minst** om. Du skall alltså märka ut bara två av de tre sysselsättningarna i varje grupp.

	Mest	Minst		Mest	Minst
1. Hoppa höjdhopp	☐	☐	11. Sätta ihop en skoltidning	☐	☐
Skriva brev	☐	☐	Göra besök på en radiostation	☐	☐
Snickra	☐	☐	Vara med i en kör och sjunga	☐	☐
2. Sköta småbarn	☐	☐	12. Bygga en TV-apparat	☐	☐
Läsa en bok	☐	☐	Läsa utländska böcker	☐	☐
Spela korgboll	☐	☐	Använda en tvättmaskin	☐	☐
3. Skriva små berättelser	☐	☐	13. Lära sig främmande språk	☐	☐
Spela med i en orkester	☐	☐	Läsa om månraketer	☐	☐
Göra långpromenader	☐	☐	Köpa in varor till en affär	☐	☐
4. Läsa korsord	☐	☐	14. Lösa rebus	☐	☐
Åka skridskor	☐	☐	Brodera en duk	☐	☐
Sälja varor	☐	☐	Hjälpa till i en välgörenhetsförening	☐	☐
5. Simma	☐	☐	15. Läsa tidningar	☐	☐
Laga mat	☐	☐	Baka kakor	☐	☐
Besöka ett tekniskt museum	☐	☐	Skriva maskin	☐	☐
6. Reparera en cykel	☐	☐	16. Vara redaktör för en skoltidning	☐	☐
Gymnastisera	☐	☐	Vara ledare i en klubb	☐	☐
Öva in en teaterpjäs	☐	☐	Arbeta på en bank	☐	☐
7. Spela tennis	☐	☐	17. Bygga modellflygplan	☐	☐
Sortera post	☐	☐	Göra tårtor	☐	☐
Bygga modelljärnväg	☐	☐	Vara med i ett folkdanslag	☐	☐
8. Åka skidor	☐	☐	18. Konstruera maskiner	☐	☐
Spela teater	☐	☐	Stryka kläder	☐	☐
Sticka	☐	☐	Skriva ut räkningar	☐	☐
9. Promenera i skogen	☐	☐	19. Arbeta i en bilverkstad	☐	☐
Sy	☐	☐	Vara scoutledare	☐	☐
Föra kassabok	☐	☐	Arbeta på posten	☐	☐
10. Vara idrottstränare	☐	☐	20. Använda räknemaskiner	☐	☐
Vara ledare på resor	☐	☐	Arbeta på sjukhus	☐	☐
Arbeta på kontor	☐	☐	Möblera rum	☐	☐

21.	3	6	12	24	48	96	.....	.....
22.	12	13	11	12	10	11	.....	.....
23.	43	35	28	22	17	13	.....	.....
24.	5	11	14	20	23	29	.....	.....
25.	5	7	11	17	25	35	.....	.....
26.	34	29	32	27	30	25	.....	.....
27.	17	15	20	18	23	21	.....	.....
28.	6	12	12	24	24	48	.....	.....
29.	128	64	64	32	32	16	.....	.....
30.	20	18	16	15	13	11	.....	.....
31.	1	4	3	6	5	8	.....	.....
32.	1	3	5	6	8	10	.....	.....
33.	1	9	2	8	3	7	.....	.....
34.	1	2	9	3	4	9	.....	.....
35.	13	15	22	29	31	38	.....	.....
36.	3	2	1	5	4	3	.....	.....
37.	3	4	7	5	6	11	.....	.....
38.	33	9	24	23	9	14	.....	.....
39.	243	81	27	9	3	1	.....	.....
40.	64	49	36	25	16	9	.....	.....

Slut. Om du har tid kvar så gå tillbaka och kontrollera dina svar!

FRITIDEN

de följande frågorna skall du sätta ett kryss (x) för det som bäst passar in på dig. Sätt bara ett kryss för varje fråga!

Hur många böcker läser du på din fritid?

- 1 ( ) mer än en bok i veckan
- 2 ( ) en bok i veckan
- 3 ( ) mindre än en bok i veckan
- 4 ( ) läser sällan böcker
- 5 ( ) läser aldrig böcker

Hur många serietidningar (Kalle Anka, Illustrerade klassiker, Fantomen, Hjärtebiblioteket och liknande) läser du?

- 1 ( ) flera serietidningar i veckan
- 2 ( ) en serietidning i veckan
- 3 ( ) mindre än en serietidning i veckan
- 4 ( ) läser sällan serietidningar
- 5 ( ) läser aldrig serietidningar

Hur ofta går du på bio?

- 1 ( ) mer än en gång i veckan
- 2 ( ) en gång i veckan
- 3 ( ) mindre än en gång i veckan
- 4 ( ) går sällan på bio
- 5 ( ) går aldrig på bio

Hur lång tid brukar du vanligen se på TV?

- 1 ( ) ingen tid alls
- 2 ( ) mindre än 1/2 timma om dagen
- 3 ( ) ungefär 1/2 timma om dagen
- 4 ( ) ungefär 1 timma om dagen
- 5 ( ) ungefär 1 1/2 timma om dagen
- 6 ( ) ungefär 2 timmar om dagen
- 7 ( ) ungefär 3 timmar eller mer om dagen

Hur lång tid brukar du vanligen lyssna på musik i radio eller på gramofon eller bandspelare?

- 1 ( ) ingen tid alls
- 2 ( ) mindre än 1/2 timma om dagen
- 3 ( ) ungefär 1/2 timma om dagen
- 4 ( ) ungefär 1 timma om dagen
- 5 ( ) ungefär 1 1/2 timma om dagen
- 3 ( ) ungefär 2 timmar eller mer om dagen

Hur lång tid brukar du vanligen lägga ner på läsläsning och annat hemarbete?

- 1 ( ) ingen tid alls
- 2 ( ) mindre än 1/2 timma om dagen
- 3 ( ) ungefär 1/2 timma om dagen
- 4 ( ) ungefär 1 timma om dagen
- 5 ( ) ungefär 1 1/2 timma om dagen
- 6 ( ) ungefär 2 timmar om dagen
- 7 ( ) 3 eller flera timmar om dagen

7. Hur ofta är du tillsammans med någon eller några av dina skolkamrater på fritiden?

- 1 (   ) varje dag
- 2 (   ) några gånger i veckan
- 3 (   ) en gång i veckan
- 4 (   ) är sällan tillsammans med dem
- 5 (   ) är aldrig tillsammans med dem

8. Vem är du mest tillsammans med?

- 1 (   ) mest med pojkar
- 2 (   ) mest med flickor
- 3 (   ) mest med en grupp pojkar och flickor
- 4 (   ) mest med vuxna
- 5 (   ) jag är mest ensam

Slut. Lägg in häftet i svarskassetten och lästra igen det!

Börja här efter rasten!

PLANER

Du skall besvara frågor och sätta ett kryss (x) för det svar, som bäst passar in på dig. Sätt bara ett kryss för varje fråga!

- 1 När detta läsår är slut, vilken klass ämnar du då gå till?
  - 1 ( ) klass 6 i grundskola eller folkskola
  - 2 ( ) klass 7 i grundskola eller folkskola och skall inte välja tyska eller franska
  - 3 ( ) klass 7 i grundskola och skall välja tyska eller franska
  - 4 ( ) klass 1 i realskola eller flickskola
  - 5 ( ) någon annan klass (ange vilken) .....

- 2 Tänker du så småningom söka in på gymnasiet?
  - 1 ( ) ja
  - 2 ( ) nej
  - 3 ( ) vet inte

- 3 Tror du att du kommer att ha det yrke, som du först angett, när du är i 30-årsåldern?
  - 1 ( ) ja
  - 2 ( ) nej

- 4 På vilket sätt har du fått reda på mest om det yrke, som du angett först?
  - 1 ( ) av den där hemma
  - 2 ( ) av folk som arbetar i yrket
  - 3 ( ) av lärare
  - 4 ( ) har läst om yrket
  - 5 ( ) på annat sätt; hur då? .....

Börja genast!

SYSSELSÄTTNINGAR

Här finns en lista på olika sysselsättningar. Nu skall du visa, vad du tycker om de olika sakerna.

Sätt en ring runt ++ om du tycker, att det skulle vara **mycket roligt** att göra det.

» » » » + om du tycker, att det skulle vara **roligt**.

» » » » — om du tycker, att det skulle vara **tråkigt**.

» » » » — — om du tycker, att det skulle vara **mycket tråkigt** att göra det.

Här följer ett exempel:

1. ++ — — Se på TV.

Den som skrivit på det här sättet tycker att det är **roligt** att se på TV.

Här följer ytterligare ett exempel:

2. ++ + — Spela ett musikinstrument.

Den som skrivit på det här sättet tycker att det är **mycket tråkigt** att spela ett musikinstrument.

Ange vad du tycker om de olika sysselsättningarna som följer.

Kom ihåg att sätta **en** ring på varje rad!

++	+	—	— —	Deltaga i frivillig gymnastik
++	+	—	— —	Arbeta på posten
++	+	—	— —	Göra i ordning utländska maträtter
++	+	—	— —	Bygga en modelljärnväg
++	+	—	— —	Skriva en berättelse om någon vintersport
++	+	—	— —	Vara med i en cykeltävling
++	+	—	— —	Stå i en affär och sälja kläder
++	+	—	— —	Använda diskmaskiner
++	+	—	— —	Besöka ett tekniskt museum
++	+	—	— —	Lösa korsord
++	+	—	— —	Hoppa höjdhopp
++	+	—	— —	Skriva ut räkningar
++	+	—	— —	Sy kläder
++	+	—	— —	Reparera en cykel
++	+	—	— —	Läsa böcker

Fortsätt genast på nästa sida!

+	+	+	-	---	Deltaga i en vintersport
+	+	+	-	---	Vara chef för en kontorsavdelning
+	+	+	-	---	Besöka en möbelutställning
+	+	+	-	---	Få veta hur en diskmaskin är konstruerad
+	+	+	-	---	Lära mig främmande språk
+	+	+	-	---	Vara idrottstränare
+	+	+	-	---	Sälja bröd
+	+	+	-	---	Göra i ordning en skolmåltid
+	+	+	-	---	Bygga en radiomottagare
+	+	+	-	---	Skriva små berättelser
+	+	+	-	---	Spela korgboll för en klubb
+	+	+	-	---	Räkna ut kostnaderna för en utflykt
+	+	+	-	---	Vara chef i ett hotellkök
+	+	+	-	---	Laga en mekanisk leksak
+	+	+	-	---	Läsa utländska böcker
+	+	+	-	---	Orientera
+	+	+	-	---	Sälja biljetter vid en idrottstävling
+	+	+	-	---	Steka korv åt gäster
+	+	+	-	---	Hjälpa till att bygga en TV-apparat
+	+	+	-	---	Besöka ett bibliotek
+	+	+	-	---	Besöka en idrottstävling
+	+	+	-	---	Arbeta på kontor
+	+	+	-	---	Använda köksmaskiner
+	+	+	-	---	Läsa om månraketer
+	+	+	-	---	Skriva brev
+	+	+	-	---	Segla
+	+	+	-	---	Vara kassör i en turistförening
+	+	+	-	---	Baka bröd
+	+	+	-	---	Tillverka ett höjdhopsställ
+	+	+	-	---	Vara redaktör för en skoltidning
+	+	+	-	---	Deltaga i en friidrottsgren
+	+	+	-	---	Sortera post
+	+	+	-	---	Möblera en lägenhet
+	+	+	-	---	Bygga modeller
+	+	+	-	---	Skriva texten till ett annons

Slut. Rast före nästa prov.

Fr	Ha	Hu	Te	Ve

KODER FÖR TILLVALSGRUPPER

Koden avser tillval enligt 1962 års läroplan för grundskolan. Kodens betydelse är beroende av vilken årskurs eleven tillhörde under läsåret. Se för övrigt bilaga 1.

FÖR ÅRSKURS 7 ÄR KODERNA FÖLJANDE:

- 1 tyska
- 2 franska
- 3 tyska och svenska eller tyska och matematik eller tyska, svenska och matematik
- 4 franska och svenska eller franska och matematik eller franska, svenska och matematik
- 5 tyska och maskinskrivning
- 6 franska och maskinskrivning
- 7 slöjd och svenska eller slöjd och matematik eller slöjd, svenska och matematik eller maskinskrivning och svenska eller maskinskrivning och matematik
- 8 slöjd

FÖR ÅRSKURS 8 ÄR KODERNA FÖLJANDE:

- 1 tyska och engelska eller franska och engelska
- 2 tyska, engelska och maskinskrivning eller franska, engelska och maskinskrivning
- 3 teknisk orientering och engelska
- 4 handelskunskap, engelska och tyska eller franska
- 5 hemkunskap och engelska
- 6 musik, teckning och engelska eller maskinskrivning
- 7 slöjd, maskinskrivning och engelska
- 8 verkstadsarbete
- 9 hemkunskap

FÖR ÅRSKURS 9 ANGER KODEN LINJE ENLIGT FÖLJANDE:

- 1 9g gymnasieförberedande linje
- 2 9h humanistisk linje
- 3 9t teknisk linje
- 4 9m merkantil linje
- 5 9s(e) social ekonomisk linje
- 6 9pr allmän praktisk linje
- 7 9tp tekniskpraktisk linje
- 8 9ha handelsteknisk linje
- 9 9ht hushållsteknisk linje

KODER FÖR FLYTTADE OCH AVBRUTNA STUDIER

För elever födda 1948 torde (enligt tillgänglig dokumentation) de flesta läsår endast ha använts koderna 1-3 (0-2).

- 0¹ eleven ej flyttad till närmast högre årskurs
1 eleven flyttad till närmast högre årskurs
2¹ eleven ej flyttad till närmast högre årskurs
3¹ eleven avgången enligt § 48 Fs eller § 36 Sl²
4 eleven har avbrutit studierna
5 eleven har gjort tillfälligt studieavbrott
6 eleven har avlidit
7 övrigt

obs ?

1) För elever födda 1948 användes läsåret 1960/61 följande koder:

- 0 eleven ej flyttad till närmast högre årskurs
1 eleven flyttad till närmast högre årskurs
2 eleven avgången enligt § 48 Fs

2) Fs Folkskolestadgan

48 §. Vid folkskola och försöksskola utfärdas slutbetyg, då elevs skolplikt vid sådan skola upphört. I slutbetyg angivas antalet för eleven obligatoriska årskurser, den årskurs och den linje eller kurs, som eleven senast genomgått, samt hans vitsord i ämnen. Om eleven icke erhållit högsta vitsord i uppförande eller ordning, skall detta meddelas målsman.

Slutbetyg utfärdas av rektor och klassföreståndaren. I fall som avses i 46 § b) utfärdas dock slutbetyg av skolchefen i elevens hemkommun. Om elev under sista årskursen fullgjort sin skolplikt i både yrkesskola och obligatorisk skola, utfärdas slutbetyg av rektorerna vid dessa skolor gemensamt.

46 §. Flyttningsbetyg utfärdas

- a) då elev innan lärokursen slutförts övergår från en obligatorisk skola till annan sådan skola eller till skola av annat slag;
b) då elev, som genomgår folkskola eller försöksskola med flera obligatoriska årskurser än som motsvarar hans skolplikt, avbryter skolgången efter det att skolplikten upphört men innan han slutfört lärokursen vid skolan; samt
c) då elev genomgått högsta årskursen vid viss folkskola men hans skolplikt omfattar ytterligare en eller flera årskurser vid folkskola eller försöksskola.

Sl Skollagen

36 §. Skolplikten är fullgjord, då eleven tillfredsställande genomgått årskurs 9 i grundskolan eller motsvarande årskurs i skola, som sägs i 33 och 34 §§, eller då eleven vid särskild prövning styrker sig äga motsvarande kunskaper.

Äro med hänsyn till elevens bästa särskilda skäl därtill, må medgivas att hans skolgång utan hinder av vad i första stycket sägs avslutas med utgången av vårterminen det kalenderår, då han fyller femton år.

KODER FÖR VARIABELN LÄSÅR

FÖDDA 1948

Kod anger läsåret

01 1960/61

02 1961/62

03 1962/63

04 1963/64

05 1964/65

06 1965/66

07 1966/67

08 1967/68

09 1968/69

FÖDDA 1953

Kod anger läsåret

66 1965/66

67 1966/67

68 1967/68

69 1968/69

70 1969/70

71 1970/71

72 1971/72

73 1972/73

74 1973/74

KODFÖRTECKNING ÖVNINGSÄMNER FÖR FÖDDA 1953

KOD

- 1 Musik (2 veckotimmår)
- 2¹ Slöjd
- 3² Trä och metallslöjd
- 4 Teckning (2 vtr)
- 5 Musik och slöjd (2 + 2 vtr)
- 6 Musik och teckning (2 + 2 vtr)
- 7 Slöjd och teckning (2 + 2 vtr)

1) Läsåren 1965/66 och 1966/67 anger koden 2 textilslöjd.
2) Förekommer endast läsåren 1965/66 och 1966/67.

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
Byrån för undervisningsstatistik

Blankett 01

Individualstatistik läsåret 1963/64
avseende elever födda den 5, 15 och 25 i någon månad 1948

Elevens namn	Födelse-	år	mån	dag	nr
Memorskommun					

Skoltillhörighet

Rektorsområde (skola ¹⁾)	Årskurs
Obligatoriska skolväsendet Klasstyp: ☐ A ☐ B1 ☐ B2 ☐ B3 ☐ Bv 0 2 3 4 6 Klass- karaktär: 0 ☐ Obl. normalklass, folkskola 1 ☐ Obl. normalklass, grundskola 2 ☐ Obl. klass, inb. realskola ²⁾ 3 ☐ Obl. klass, korrespond.-realskola ²⁾ 4 ☐ Obl. specialklass, folkskola ²⁾ 5 ☐ Obl. specialklass, grundskola ²⁾	Icke-obligatoriska skolväsendet Realskollinje: 10 ☐ Allmän linje 11 ☐ Handelslinje 12 ☐ Maskinteknisk linje 13 ☐ Kemiteknisk linje 14 ☐ Huslig linje ☐ _____ linje Flickskollinje: 80 ☐ Annan linje: (el. skolform) ☐ _____

Vitsord och flyttning vt 1964

Kristendomskunskap	Samhällskunskap	Gymnastik etc. ....
Modersmålet	Geografi	Slöjd .....
Muntl. framst. o. läsn.	Biologi	Hemkunskap .....
Skrivn. o. språklära	Fysik	Hushållsgöromål .....
Engelska	Kemi	
Tyska	Matematik	
Franska	Teckning	
Historia	Musik	
Eleven flyttad till närmast högre årskurs vårterminen 1964 1 ☐ Ja 2 ☐ Nej		

Resförhållanden

Tid för elevens färd ⁴⁾ mellan studiebostad och skola under läsåret 1963/64 (enkel resa):	Beräknad tid för färd ⁴⁾ mellan hemmet och närmaste gymn. ⁵⁾ :
1 ☐ Under 20 min.	1 ☐ Under 20 min.
2 ☐ 20—40 min.	2 ☐ 20—40 min.
3 ☐ 40—60 min.	3 ☐ 40—60 min.
4 ☐ 60—80 min.	4 ☐ 60—80 min.
5 ☐ Över 80 min.	5 ☐ Över 80 min.

den 1964

Rektor, Klasslärare (-föreståndare)

1) Inom det icke-obligatoriska skolväsendet

2) Förekommande linje anges här: _____

3) Arten av specialklass anges här: _____

4) Om färdmedel användes, skall räknas med offentligt trafikmedel

5) Allmänt gymn., tekniskt gymn. eller handelsgymnasium

Individualstatistik läsåret 1965/66 avseende elever, födda 5, 15 och 25 i någon månad 1948

Elevens efternamn	Förnamn	Föd.-år	-mån	-dag	-nr
Hemortskommun (kyrkobakföringsort)					

Skoltillhörighet

Skola (Rektorsområde inom obl. skolväsendet)	Årskurs
Oblig. skola: 01 ☐ Realskola: 10 ☐ Flickskola: 80 ☐ Yrkesskola: 90 ☐ Heltidskurs Folkhögskola: 61 ☐ Vinterkurs 62 ☐ Sommarkurs Allm. gymn.: 26 ☐ Allm. linje 25 ☐ Latinlinje 27 ☐ Reallinje	Tekn. gymn.: 42 ☐ Gymnasium 53 ☐ Specialkurs Handelsgymn.: 70 ☐ Fackskola: 91 ☐ Social linje 92 ☐ Ekonomisk linje 93 ☐ Teknisk linje Annan linje (el. skolform): ☐ .....

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
Blankettutgivare:

Vitsord och flyttning vt 1966

Kristendomskunskap	Samhällskunskap ³⁾	Gymnastik etc. ....
Modersmålet (svenska)	Geografi	
Engelska	Biologi ⁴⁾	
Tyska	Fysik	
Franska	Kemi	
Sydromanska språk ²⁾	Matematik	
Ryska	Teckning	Medelbetyg för studerande vid yrkesskola ¹⁾ .....
Historia	Musik	
Är eleven flyttad till närmast högre årskurs vårterminen 1966? 1 ☐ Ja 2 ☐ Nej		

Resförhållanden

Tid för elevens färd ³⁾ mellan studiebo- stad och skola under läsåret 1965/66 (enkel resa):	1 ☐ Under 20 min. 2 ☐ 20—40 min. 3 ☐ 40—60 min. 4 ☐ 60—80 min. 5 ☐ Över 80 min.	Beräknad tid för färd ³⁾ mellan hemmet och närmaste gymn. ⁴⁾ :	1 ☐ Under 20 min. 2 ☐ 20—40 min. 3 ☐ 40—60 min. 4 ☐ 60—80 min. 5 ☐ Över 80 min.
---	--	---	--

1) För elever i yrkesskola lämnas uppgift endast om medelbetyg

4) Även i förekommande fall naturvetenskaplig orientering

2) Spanska, italienska eller portugisiska

5) Om färdmedel används, skall räknas med offentligt trafikmedel

3) Även i förekommande fall nutidshistoria o. samhällslära

6) Allm. gymn., tekniskt gymn. eller handelsgymnasium

SCB. U. 101. 1966. 12.000 ex. ctr 9583

Ort och datum	Underskrift av rektor el. klasslärare (-föreläsare)
---------------	---

Uppgiften insändes senast den 25 augusti 1969
Statistiska centralbyrån
Byrån för undervisningsstatistik
Fack, 102 50 STOCKHOLM 27

INDIVIDUALSTATISTIK
Läsåret 1968/69, årgång 1953

Blankett 03
Se anvisningar på
blankettens
baksida

Individualstatistik läsåret 1968/69 avseende elever, födda 5, 15 och 25 i någon månad 1953

A Rektorsområde för elev i obligatoriska skolväsendet _____ Skolenhet för elev i icke-obligatoriska skolväsendet _____

Föd.-år -mån -dag -nr _____ Elevens efternamn _____ Förmänn (tilltalsnamn understruket) _____

Hemortskommun (kyrkobokföringsort) _____

Om elev avflyttat eller avbrutit studierna under läsåret, sätt x i tillämplig ruta
 Avflyttat. Tidpunkt? _____ Mottagande rektorsområde/skolenhet _____ Avbrutit, studierna _____

SKOLTILLHÖRIGHET

B Skolform _____ Årskurs läsåret 1968/69 _____

Grundskola Folk-skola Real skola Annan skolform ange vilken _____

Linje för realskola _____ Typ av kurs för yrkesskola _____

Allmän Handels Maskin-teknisk Kemi-teknisk H. slig

Klass för grund- och folkskola _____

0 A 1 B 1 2 B 2 3 B 3 4 B 4

Klasskaraktär för grund- och folkskola _____

0 Vanlig klass grundskola 1 Vanlig klass folkskola 2 Hjälpklass grundskola 3 Hjälpklass folkskola

4 Annan spec.-klass grundskola 5 Annan spec.-klass folkskola

VITSÖRD VT 1969 (redovisas med siffror)

Om vitsörd angivits med bokstäver, översatt enligt följande

C Vitsörd i originalbetyget _____

1 Bokstäver 0 siffror

A = 4	B = 2	C = 0
a = 3	Bc = 1	

Ämnen	Vitsörd i siffror	Antal ämnen
Svenska / Modersmålet	.....	
Engelska	.....	
Tyska	.....	
Franska	.....	
Matematik	.....	
Fysik	.....	
Betygssumma i <u>samtliga läroämnen</u> (inkl. ovanstående ämnen)	39	Antal läroämnen ingående i vidstående betygssumma .. 10
Betygssumma i <u>övriga ämnen</u>	15	Antal <u>övriga ämnen</u> ingående i vidstående betygssumma .. 03

GENOMGÅNGEN TILLVALSGRUPP ELLER LINJE LÄSÅRET 1968/69 in m

D

a. Om elev 1968/69 genomgått årskurs 7, anges i vidstående ruta genomgången tillvalsgrupp enligt kod på blankettens baksida

1 musik, 2 vtr

2 slöjd, 2 vtr

4 teckning, 2 vtr

5 musik o. slöjd 2+2 vtr

6 musik o. teckning 2+2 vtr

7 slöjd o. teckning 2+2 vtr

b. Om elev 1968/69 genomgått årskurs 8, anges i vidstående ruta genomgången tillvalsgrupp enligt kod på blankettens baksida

1 engelska allm

2 engelska, särskild

3 matematik, allmän

4 matematik, särskild

c. Om elev 1968/69 genomgått årskurs 9, anges i vidstående ruta genomgången linje enligt kod på blankettens baksida

Ort och datum _____ Underskrift av rektor eller klasslärare (-föreståndare) _____

SCB U 103, 5 1969 11 000 ex.

Blankettutgivare

Postadress

Telefon

De på denna blankett avgivna uppgifterna är sekretesskyddade enligt 16 § sekretesslagen

INDIVIDUALSTATISTIK

Blankett 03

Läsåret 1971/72, årgång 1953

Blanketten insänds senast den 25 augusti 1972 till

Statistiska centralbyrån
Enheten för utbildnings- och kulturstatistik
Fack
102 50 STOCKHOLM 27

Elever födda 5, 15 och 25 i någon månad 1953

Se anvisningar på blankettens baksida

A Personuppgifter

Skolenhet			
Föd. -år	-mån	-dag	-nr
Elevers efternamn och förnamn (tilltalsnamn understruket)			
Hemortskommun (kyrkobokföringsort)			
Om elev flyttat från eller avbrutit studierna vid skolenheten under läsåret, sätt kryss i tillämplig ruta			
☐	Tidpunkt	☐	Mottagande rektorsområde/skolenhet
☐	Flyttat	☐	Avbrutit studierna

B Skoltillhörighet

Gymnasieskola	☐	2-åriga linjer So, Ek, Te och Mu	☐	Övriga 2-åriga linjer och specialkurser	☐	Årskurs/Terminskurs (ej tillämplig stryks) läsåret 1971/72
3- och 4-åriga linjer	☐		☐		☐	
3- o 4-åriga linjer, inriktning	☐	Humanistisk	☐	Samhällsvetenskaplig	☐	Naturvetenskaplig
2-åriga linjer So, Ek, Te, Mu, inriktning	☐	Social	☐	Ekonomisk	☐	Teknisk
Övriga 2-åriga linjer och specialkurser	☐		☐		☐	Musiklinje
Ange linje eller specialkurs				Erhållet medelbetyg	Om denna rad ifyllts ifylls ej avd C och D.	

C Betyg vt 1972 (redovisas med siffror)

Betyg i vårterminsbetyget har angivits med		Om betyg angivits med bokstäver översatt enligt följande	
☐	1 Bokstäver	☐	0 Siffror
Ämnen	Betyg i siffror	A = 6	
Svenska		a = 5	
Engelska		AB = 4	
Tyska		Ba = 3	
Franska		B = 2	
Matematik		Bc = 1	
Fysik		C = 0	
Latin			
Betygssumma i samtliga "läroämnen" (inkl ovanstående ämnen) - se anvisningarna		Antal "läroämnen" ingående i vidstående betygssumma	Antal ämnen
Betygssumma i "övriga ämnen"		Antal "övriga ämnen" ingående i vidstående betygssumma	

D Genomgången gren/variant läsåret 1971/72

Ange kodsiffror		OBS
☐	År 1971/72 genomgått årskurs 2	Ange kodsiffror enligt anvisningarna på blankettens baksida
☐	År 1971/72 genomgått årskurs 3	
☐	År 1971/72 genomgått årskurs 4, teknisk linje	
Blankettutgivare	Postadress	Telefon

SCB / UK 103. 5 1972 14 000 ex

STATISTISKA CENTRALBYRÅN

Enheten för utbildnings-
och kulturstatistikFack
102 50 STOCKHOLM 27

08 - 14 05 60